

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

forfatter:

G. Caspersen,

Sider 136

udgivet 1991.

VORDINGBORG FÆRGEGÅRD
og dens
beboere gennem tiderne.

Mange steder i landet har der været vadesteder eller broer over vandløb, men skulle man over sunde og bæltter en - kelte åer og fjorde, måtte man benytte færger.

De vigtigste overfarter må vel siges at have været over Lille-og Storebælt hvorefter de større veje førte nedover kontinentet. Ruterne over Rødby-Heiligenhafen og Gedser-Warнемünde blev knapt så meget benyttet og kan vel tilskrives det syd-sjællandske og sydhavssøernes dårlige veje, der gjorde færdselen besværlig. Men der var dog et behov for at opretholde kontakt mellem landsdelene og her blev så forbindelsen mellem Vordingborg Færgegård og Gåbenø den vigtigste.

I de tidligste tider blev Vordingborg Færgested kaldt Hvidinger eller Hvidings Færgested og var underlagt lensmanden på Vordingborg Slot. Den første færgemand, der kendes ved navn er HANS GREERSEN, "der 1539 den 4. august fik brev på Hvidingers Færgested at beholde al den stund han er kgl. Maj. Lensmand på Vordingborg Slot Huld og tro mod den sædvanlige Afgift til Vordingborg Slot"

1555 den 17. april udgår befaling til lensmand Jørgen Brahe på Vordingborg Slot, "at han skal holde en Postklipper til at føre Kongens Bud og Breve derfra til Præste og til Gaabense Færgested; endvidere skal han holde en Færge derover. Det kunne næsten tyde på, at tidligere Færger har været færgemandens private ejendom.

Igen den 29. januar 1557 udgår befaling fra kongen til Magistrater og Lensmænd "der haver færgesteder, at ingen udenlandske folk måtte komme over ved færgestederne medmindre de haver Kongens Pas eller man veed, hvad deres Krinde er. Om der kommer fremmede Sendebude eller andre "besynderlige" udenlandske folk, skal Kongen straks underrettes herom, da mange udenlandske Folk rejser gennem Kongens Lande uden at man veed, hvem de tilhører eller hvad deres Bestilling er" - Gang på gang blev sådanne befalinger udstedt, ikke mindst i ufredstider. Og når fyrster, konger eller andre standspersoner både udenlandske og danske skulle rejse ad den rute, blev det pålagt forinden lensmanden at skaffe nødvendige vogne og færger til overfarten. De rejste jo som regel med et meget stort følge.

Hvorlænge Hans Greersen forblev i færgegården kan ikke

ses, men 1577 den 23. juni hedder færgemanden SIMEN JØRGENSEN idet han får tilladelse til at være fri for at svare Sise af alt det Rostocker-øl, som han kan udtappe i huset. En sådan frihed har færgemændene ved Gaabense Færge altid haft og han har vel af den årsag set sig tilskyndet at ansege om samme. Derimod forbydes ham "intet tysk Øl at sælge i Læste, Tønde eller halv-tønde-tal"

Udover dette har det ikke været muligt at finde noget om færgegården. Først fra den tid Lensregnskaberne er bevaret, nemlig fra 1610, kan der herigennem hentes lidt oplysning, bl. a., at der ved færgegården lå Slottets eller ladegårdens kornmagasin. Dette havde været udsat for overlast og smeden i Vordingborg Christopher Prütz blev betalt for "hvis som er sønderbrudt og bortstjålet af Kornhuset ved Færgegaarden at reparere" Og af toldregnskabet i 1611 ses det, at der overføres med færgen Heste og kreaturer: "annammet til Smaatold af Heste og Øxne som er overført med Færgen her for Byen af Støcket halvanden Schilling dansk" Tyske, og andre som også betaler den store told for Heste og Øxne er der også gjort regnskab for med navn og stk. samt dato; derimod er Næstved og Skelskør fri for at betale den lille told, og det haver de været i meget lang tid. - Fra Falster har bl. a. MORTEN FÆRGEMAND den 21. juli 1611 betalt for 2 heste.

MORTEN FÆRGEMAND I GAABENSE

Eftersom denne færgemand sidenhen kommer til Vordingborg Færgegaard kan det vel være naturligt at se lidt på Gaabense Færgegaard og dens Færgemænd. Færgegaarden lå under Nykøbing Slot og her residerede fra April måned 1594 Dronning Sophie af Mecklenburg, Kong Frederik II's Enke. Rigsrådet havde tvunget hende til at tage ophold her på sit Livgeding, da hun efter Rigsrådets mening blandede sig for meget i statens anliggender, vel nok for at sikre sig selv og sine børn mest muligt. Hun var jo bare 30 år, da hun blev enke. - Men her på Nykøbing kunne hun så regere over sit eget, og hun samlede en stab af folk om sig, som hun mente at kunne stole på.

Heriblandt var Færgemanden i Gaabense Færgegaard MARTEN SNERING. Han menes at være hollænder af fødsel. Han havde en Skude i søen og drev nogen handel ligesom han fremskaffede forskellige varer til Enkedronningen eller slottet. Sammen med denne handel havde han så også Gaabense færgegaard i forpagtning og sørgede for en god forbindelse med Vordingborg Færgegaard. Præcis hvornår Marten Snering er kommet til Færgegården ses ikke, men i 1595 klagede købmændene i byerne på Falster til Dronningen over at mange fremmede købmænd drev en livlig handel i Gaabense Færgegaard, hvilket var fuldstændig imod deres Privi-

legier. På denne klage reagerede Enkedronningen ved den 4. november 1595 at udstede et missive til Færgemand MARTEN SNERING i Gaabense Færgegaard, der aldeles forbad denne handel.

Men Dronningen havde tillid til sin Færgemand og hans se-kundskaber. Hun foretog adskillige rejser til Tyskland, hvor hendes familie boede - hun var jo fra Mecklenborg og hendes ældste datter Elisabeth var 1590 blevet viet til Heinrich Julius af Braunschweig-Wolfenbüttel - og af hendes kopibøger ses det, at det ofte var hendes Færgemand i Gaabense, der måtte stå inde for, at alt var i orden, når hun skulle over vandet. Fra disse bøger kan uddrages følgende:

1600-23/7: Enkedronningen vil, at hendes Færgemand i Gaabense skal komme med over til Warnemünde og afvente hendes Ankomst der.

1601-30/1: Enkedronningen befaler, at MARTEN SNERING skal tage med over og besigtige Indløbet fra Gitzsee(=Gedser) til Nykebing, at hun kan stole på det er i orden. Når han er kommet til Warnemünde, skal han begive sig til Doberan og melde sig der.

1609-22/6: Befales MARTEN SNERING i Gaabense Færge at sejle med over til Heiligenhafen og afvente Enkedronningens ankomst der.

1614-4/9: Samme Befaling som ovenfor

Og fra samme kopibøger ses det, at MARTEN SNERING boende i Gaabense Færgegaard 1613-9/2 fik Pas til frit at sejle paa Riga eller andensteds i Østersøen og Vesterøen, hvor han selv vil. Og formodentlig har hans sønner lært handel og fået deres sekundskaber på hans skibe og færger. Tiden kom jo også, hvor det blev nødvendigt at sikre sine børns fremtid og med den tillid han nød hos enkedronningen måtte hans ældste søn FREDERIK være selvskreven til at overtage Gaabense Færgegaard efter faderen.

Marten Snering må have forladt Gaabense færgegaard i tidsrummet 1614 - 1619 og flyttet over til Vordingborg Færgegaard og om sønnen Frederik kan i Prins Christian V's Breve læses:

1633-11/10: Ordinans til Færgemand i Gaabense Færge FREDERIK MARTENSEN SNERING at han skal yde fri Færge i visse Tilfælde.

1634-16/3 : Prinsen fornyer det af Enkedronningen under 7. Juni 1629 paa tysk udfærdigede Pas for Frederik Martensen Færgemand ved Gaabense Færge og hans Skib med Skipper Jacob Simonson til at sejle og drive Handel i Østersø-

en og Vesterhavet.

- 1637-7/8 : Færgemanden FREDERIK MARTENSEN i Gaabense Færge maa ikke overføre Personer eller Dyr fra inficerede Steder til Gaabense
- 1641-21/8: Sepas for Frederik Martensen i Gaabense Færge som med sit Skib: "Den springende Hjort" vil drive Handel i Østersøen og Vesterhavet med sin Søn ULRİK FREDERIKSEN som Skipper
- 1641-21/8: Sag mellem FREDERIK MARTENSEN i Gaabense og JACOB MADSEN i CHRISTIANSHAVN vedr. et Skib

Om denne sag hedder det i Danske Kancelli: 2. Rentekammerafdeling B. 180 indkomne ordrer & breve 1590-1660:

- 1641-22/8 til Rentekammeret: Vor Gunst tilforn vder eftersom for faa Dage siden FREDERIK MORTENSEN i Gaabense Færge i Falster haver forhvervet Vor Skrivelse til Eder belangende en Tvist imellem fornævnte Frederik Mortensen og JACOB MADSEN boende udi Christianshavn, som I hos Admiralitæten ville være beforderlig at samme Stridighed med det snarest kunne blive nedlagt og forligt, og efterdi Os nu anderledes bliver berettet og Vi ud af deres mellemværende Documenter og Contrakter forfarer, at Sagen ikke kan føres for Admiralitetet men billig hører til fornævnte Jacob Madsens Værneting, da er derfor Vores naadigste Vilje at samme Sag saavidt maatte forvises til Værneting og begge Parter da forvente hvad rettes medgiver.
- Blivendes Eder ydermere med Naade vel bevaagen

Frederiksborg Slot 22/8-1641

CHRISTIAN R (sign)

Nævnte Jacob Madsen var Borgmester på Christianshavn og tillige en stor Handelsmand og Skibsreder. Han forstrakte Kong Chr. IV med vældige Beløb til Byggeri, Flåde m.m., og Kongen solgte Børsen til ham for 50 000 Rdl. hvilke Jacob Madsen betalte med kvitterede Regninger over ældre tilgodehavender (iflg. Kirkehist, Saml. 3 Rk.V pag 536). - Desuden var Jacob Madsen i Familie med Frederik Martensen, idet hans hustru var en søster til Frederik Martensens stedmoder.

- 1641-7/10: FREDERIK MARTENSEN fik Sepas til sit Skib "Den Springende Hjort" paa Købmandsskab til Bristol i England med hans Søn Ulrik som Skipper.

Tilsidst kan anføres, at iflg. Nykøbing Falsters Lensregnskaber 1616 har Lensmanden annammet af FREDERIK MORTENSEN i Gaabense Færge den Told og Sise, han der sammestid haver oppebaaret ligesom han også for sig selv har betalt Sise for 2 læster sl.

På Vordingborg Slot var lensmanden fra 1616 Palle Rosenkrants til Krenkerup som uden al tvivl har haft kendskab til Marten Snering og har taget ham i sin tjeneste som færgemand ved Vordingborg Færge såsnart denne stilling er blevet ledig.

Men forinden var der ved kongelig forordning af 1. juni 1615 fastsat regler og takster for overfart (D. Kanc. B. 57 1613-21 pag. 119):

ANGAAENDE FÆRGEMÆND DA SKAL PAA FÆRGESTEDERNE
SAALEDES FORHOLDES

Fra Vordingborg til Falster skal gives:

af en Fodgænger	2 sk d
af 1 Rejsehest med Karlen	6 sk d
af 1 Bondehest med den Hesten fører	6 sk d
af 2 Heste og 1 Vogn	$\frac{1}{2}$ Dl t
af 1 Oxe	4 sk d
Vil og nogen fragte Færger	
for sig selv, da gives	1 Dl t
Og af en god Baad med 4 Roerskarle	$\frac{1}{2}$ Dl t

Men Hvis Vore egne Rejser og Fadeboend er angaaende igennem riget med Vores Hofsinder og andre daglige Hoftienere item ogsaa dennem som haver Vores Fripas, da skal Færgemændene ved ethvert Færgested her udi Vort Rige Danmarck dem fri uden nogen Betaling overføre.

Men til stadighed har MARTEN SNERING sin Skude i seen. Det ses af lensregnskaberne:

1619-13/5 haver jeg MARTEN Færgemand i Vordingborg modtaget Betaling for leveret Træ.

1619-23/11 haver jeg MARTEN Færgemand annammet 18000 Teglstéen - Kvitteret: MARTEN SNERING

1620-7/10 MARTEN SNERING Færgemand i Vordingborg Kvittering for 18000 Muurstéen, som jeg haver indtaget i min Skude her i Vordingborg, som er brændt udi Teiglgaarden her i Slottet og ført til Aahuus og der leveret til CHRISTIANSSTADS Bygnings Behov.

- 1622-20/1 MARTEN SNERING i Vordingborg Færgesgaard kvitterer for 10000 Tagsteen han har leveret til Vordingborg Slot, Jungshoved og Lekkinge m.m.
- 1629-4/3 MARTEN SNERING Færgemand kvittering for 41 Læster Kafring-Brød ført fra Vordingborg til København til Kgl. Majst. Behov
Kvittering: MARTEN SNERING (egen Hand)
- NB! 1630 findes en Anmærkning om Kafring-Brød der henligger uspiselige fordi de under Skibstransporten ikke har været dækket rigtigt til -
- 1631-10/11 haver Prinsen og Hertug Frederik og Hertug Ulrik med deres havende Folck været i Vordingborg og i Færgesgaarden var opstaldet Hestene, der tilhørte Højhedernes Folks Vogne. Færgemanden betalt for Foder etc.
- 1632-12/6 betalt MARTEN FÆRGEMAND i Vordingborg Færgesgaard for 2 Tdr Rostocker Øl og 1 Tylt Deller.
- 1633-10/10 MARTEN FÆRGEMANDS Kvittering for Leje af Færgen til at losse Tagsteen fra 2 Skuder, der af Storm og Uvejr var drevet paa Grund ved Falster paa Vejen fra Lybæk. De kunne ikke komme fri før noget af Lasten blev aflosset.
Kvittering: MARTTEN SNERING FERGEMANN
(egen Hand)
- 1637 (Bilag) MARTEN Færgemands Kvittering for 8 Læster Aske (træ) fragtet i sin Skude fra Vordingborg og leveret til Børnehuset i København.
Kvittering: MARTTEN SNERING (egen Hand)
- 1638-30/4 MARTEN SNERINGS Kvittering for Rejser med sin Skude til Blekinge efter Enebærstager til Kgl. Maj. Vildtbanens Gærder. Fra Jacobi 1637 til dito 1638 - Udbetalt af Frederik Reetz ved Skrifer: FRANTZ HAMMER.
- 1639-16/5 FREDERIK MORTENSEN i GAABENSE FÆRGESTED har med sin Skude modtaget Varer i Vordingborg Færgesgaard og leveret dem i Provianthuset i København.

Den 4. April 1626 måtte Marten Snering lade sin Mustru SIGBRECHT P. D. begrave i Vordingborg Kirke. Et Epitafium i Kirken er i Danmarks Kirker beskrevet således:

Under storfeltet en knælende figurgruppe:
 en ældre og to yngre mænd
 tre drenge
 to koner en ældre og en yngre
 fire piger

I postamentfeltet versal-indskrift over
 MARTEN SNERING død == og to hustruer
 SIGBRECH P. D. død 4. April 1626
 JOHANNE EYLERS D. død ==

I Vordingborg Byfogeds Skifteprotokol 1574-1632 findes en Fortegnelse over personer, der skal i kgl. Maj. tjeneste og skal møde i København til Kyndelmisse; heriblandt er Jens Kuld på MARTEN FÆRGEMANDS Skib. Fortegnelsen er udført af Lensmand Palle Rosenkrantz t/Krenkerup den 17. Januar 1628.

Og på begæring af Lensmanden blev 1630-7/6 synet og taxeret jord, der tilhørte Slottet (Vordingborg Tingbog) herunder:

Morten Færgemands Jord:

I Ravnshjerg Mark.	1 pd 1 Skp.	ligget t/Færges.
I Kulekjærs "	3 " 3 "	altid do
I Bøgebjergs "	2 " -	hans Formands
I Nyraads "	- 16 Skp	til Færges.

Angående Færgetaksterne, da udstedes 1632-15/1 ny forordning (sjæll. tegnelser):

Kongen har for nogen tid siden ladet udgaa Forordning om Vognleje og Færge og Pramløn, men da Tiden nu er forandret og det falder Vogn-og Færgemænd besværligt at nøjes med samme Betaling, saa skal Lensmændene hver i sit Leen mindst hvert tredje Aar eller saa tit fornødent takserer og sætte Vognleje, Færgeløn og deslige op eller ned efter Forholdene saa at baade Rejsende og Vogn-og Færgemænd kan vedblive. Taksterne skal opslaaes offentlig paa en Støtte i Havnene ved Færgerne og paa Torvet i Købstæderne

Den Pest, der florerede i 1637 gjorde Prinsen på Nykøbing Slot nervøs og han udstedte 7. august 1637 ordinans til Færgemand i Vordingborg Færgesgaard MARTEN SNERING om ikke her til Falster at overføre med Færgen nogen, hvem det end maatte være, som fra Sjælland eller andre inficerede Steder vil besøge det kommende Laurentii Marked med deres Kramvarer for at sælge eller købe, under Prinsens Unaade og Kongens højeste Straf.

Og da man vidste, at folk flygtede fra de mest pesthærgede steder, ikke mindst fra storbyerne, da følte Prinsen sig foranlediget til endnu engang, nemlig den 13. september 1637, at udsende endnu en advarsel: "Da den farlige Pestilens friber mere og mere om sig i København og andensteds, skal Frederik Reedtz befale Færgemanden i Vordingborg, at han ikke overfører til Falster Folk eller Gods, som kommer fra København eller andre Steder, for at Prinsens Residens kan forblive ubesmittet" (efter Prins Christian V's Breve)

1639-31/10 fik Lensmanden Frederik Reedtz brev angående Skibbroen ved Vordingborg (sjæll. tegn. B. 57):

Eftersom Os foregives Skibbroen ved Vordingborg ikke skal ligge saavidt ud, at man bekvemmeligen kan komme til den med Færgen naar Lavvand er, da bede vi Eder og ville, at I lader den saavidt udlægge, at man bekvemmeligere kan komme til den, naar Lavvand er, hvortil I skal tage, paa de Steder Skoven kan være mindst til Skade, Tømmer udi Vordingborg Lens Skove, dog at alting sker med ringeste Bekostning muligt er

Men endnu før dette arbejde sættes igang besigtiges forholdene af Hans Ahmamøller, som også giver en fortegnelse over materialer, der skal bruges til samme samt arbejdsløh (Lensregnskab) og lyder som følger:

Færgebroen ved Vordingborg Færge vil gøres 12 Alen længere ud til DYBECK. Dertil vil medgaa og udsættes to smaa Brokar (=firkantet kiste fyldt med sten til at stille Bropiller på) af 20 Alen Gullands Tømmer og samme to Brokister vil blive velforankret med Egepæle paa den ene Side ret imod Dybeck saavel som ogsaa paa begge Ender ved samme Brokister. Vil gøres fornøden til samme 2 Brokister:

20 Alen Gullands Tømmer	10 Tylter
16 " " "	4½ "
9 " lange Egetømmer til Pæle	96 Stk
12 " " Egeplanker 3 Tommer tyk	3½ Tylt
Samme Bro at overklæde med halve	
Polter, dertil	250 Polter
7 Tommer Søm	300 Stk.

Tømmermands arbejdsløh samme Bro med alt sin Tilbehold at forfærdige vil koste. . 175 Rdl

Vordingborg, 22. Juni 1640

HANS AHMAMØLLER (egen Hand)

Arbejdet blev udført af Christopher Wolradt Tømmermand boende i Vordingborg og hans regning og kvittering er dateret 30. Apr. 1642:

Betalt for tvende Brokar af gullandsk Fyrtømmer at sammenhugge og udsætte ved Vordingborg Færgebro; nok Broen dermed at forlænge ud til Dybæk paa egen Kost og med egne folk og Redskab forfærdiget eftersom samme Arbejde af Mester Hans Ahmamøller er besigtiget og saaledes betinget

Desuden findes et Bevis fra Christopher Tømmermand paa at velbyrdig Frederik Reedtz haver ladet ham forskaffe Materialer til diverse Arbejder bl. a. til to store Brokar gjort af nye til Færgebroen

Og for befordringen af disse Materialer har MICHEL MORTENSEN Færgemand modtaget Betaling 30. April 1642.

Foreøvrigt var Tømmermand Christopher Wolradt i 1641 blevet betalt for ham selv og 2 svende paa halvanden dags tid at have udlagt nogle Hammere af Gullandstømmer på Færgebroen, hvor de gamle var afraadnet samt for at lade nederslaa nogle Egepøle saavel som Broen med nye Egebrædder paa adskillige Steder forfærdiget som højlig fornedet gjordes.

Efter Marten Snerings hustrues død i 1626 indgik han et nyt ægteskab, denne gang med JOHANNE EYLERSDATTER, en Datter af Bøfghemester i Vordingborg Ejler Jacobsen og hustru Margrethe Pedersdatter. Iflg. Lensregnskabet betalte denne hustru - Johanne Eylerdatter Morten Færgemands - 2 Mk 1 sk til Niels Jensen Foged i Græsbjerg (regnskabet 21/6 1640 til 1641). At det er hustruen, der betaler kunne tyde på, at færgemanden enten var syg eller død. Der findes intet skifte efter ham og den eneste oplysning om hans død kan findes i Falster Nr. Herreds tingbog 1640-41 pag. 33 B, hvor Frederik Færgemand i Gaabense Færge er kaldet til tinge den 14. Juli 1640 for at vidne i en Sag angående en arrest der er udstedt over en Skude, der ikke måtte sejle uden tilladelse fra Lensmand eller Ridefoged og her forklarer Frederik Færgemand, at da Hans Mouritzen kom med beskeden fra Lensmanden, da var Frederik ikke hjemme men i Vordingborg for at skifte efter sin salig fader i Vordingborg Færgegaard.

Og da der holdes skifte efter Borgmester Ejler Jacobsen, som døde 27. august 1640 da er blandt hans børn opført Johanne, sal. Morten Færgemands. - Som enke blev hun viet anden gang til Hr. Povl Nielsen i Gunderslev i Falster. Hun døde

i Vordingborg 1661 og var da enke efter sit andet ægteskab. Da øvrigheden den 24. august ville holde skifte meddelte afdødes moder Margrethe sal. Ejler Jacobsens at hun havde delt det efterladte gods mellem de efterladte børn og at skiftet ikke vedkommer byens øvrighed - vel nok da afdøde hørte under geistlig skifteret.

MICHEL MORTENSEN

Eftersom han var en søn af den tidligere færgemand Marten Snering hed han vel oprindelig Martensen men blev ligesom sin broder Frederik i Gaabense kaldt Mortensen. I 1646 blev broderen Frederik desuden kaldt Bolde (iflg. Danmarks Kirker: Nr. Vedby Kirke pag. 1176; Frederik Mortensen Bolde i Gabens Færgegaard Kirkeværge 1646)

MICHEL MORTENSEN må være yngre end Frederik. I tillægget til Prins Christians Breve findes en liste over Flådens Afdelinger og Officerer udarbejdet April/Maj 1628 og heriblandt er opført:

MIKKEL MORTENSEN, der var blevet Skibskaptajn
og førte "FIDES" fra 18/4-9/10

Hans indsats i krigen eller i kongens tjeneste berettigede vel ham såvelsom så mange andre til en kongelig anerkendelse og den findes i sjællandske registre B. 54 1634, den 7. Juni således:

Biver at vide at vi naadigst haver bevilget og tilladt saa og hermed bevilger og tillader Os elskelig MIKKEL MORTENSEN Vores Skibscaptajn efter hans Fader Morten Snerings Død at maa igen bekomme Færgehuset ved Vor Købstad Vordingborg og den nyde, bruge og beholde ligesom hans Fader før hannem haft haver. Forbydendes etc.

Og hans Afgang fra Kongens Tjeneste findes i Rentemesterregnskabet Udgiftkonto Fa, kgl. Maj. Klædekammer 1635-36 pag.3:

MICHEL MORTENSEN
200 Courdlr aarlig og
2 Hofklædninger

fornejt ham for 2 Aar 5 Mdr. og 3 Dage
fortient hans Pension og Hofklæder
beregnet fra Paaskedag 1634 han senest er afbetalt
og til 29. februar 1636 han naadigst er forløvet.

Bet må formodes, at han nu er hjemme hos faderen i Vordingborg Færgegaard eventuelt at han fører faderens Skude. Faderen må jo nu være aldrende og kan vel nok trænge til lidt afløsning.

Efter alt at dømme døde Marten Snering først på året i 1640 og sønnen Michel Mortensen kunne da med sin kgl. bevilling af 7. juni 1634 indtræde i embedet som færgemand i Vordingborg Færgegaard. - Ligesom faderen brugte han skuden til at fragte forskellige Materialer og den 24. Juni 1641 er indført i Lensregnskabet:

MICHELL MORTTENSEN vohnhaftig i
Vordingborg Færgegaard hans Kvit-
tering for Tømmer leveret til Vor-
dingborg Slot.

og ifølge Prins Christians Breve:

1641-(9/10 ?) Passeddel for MIKKEL MORTENSEN
Færgemand i Vordingborg for 1 Vogn.

Da der blev holdt skifte i Vordingborg efter Borgmester Eyler Jacobsen (han var jo fader til Marten Snerings anden hustru Johanne Eylersdatter), da påtog Mikkkel Mortensen sig at være formynder for Johanne Eylersdatters umyndige børn, og det hedder i borgmesterens Skiftebrev:

MIKKEL MORTENSEN fik af det spanske Compagnis
Penge efter en Contract, der blev oprettet med
ham i København.

Det ligger derfor nær at antage, at den klage, som Michel Mortensen den 22. april 1642 (danske Kancelli B. 160) indsender til Kongen kommer fra Færgemanden Michel Mortensen. - Denne klage giver anledning til, at Kongen tilskriver Lensmand Frederik Reetz og Lensmand Niels Trolle (Sjæll.Tegn. B.57) således:

VOR synderlig Gunst tilforn vider at MICHEL MORTENSEN underdanigst giver tilkende, hvorledes han haver været geraaden udi langvarig Proces og Rettergang med det indrettede Hispanische Compagnis Participanter angaaende hvis Indlæg de udi samme Compagni til Compagniets Skibs-Indkøb gjort haver, hvilket Skib fornævnte Michel Mortensen - som Compagniets Skipper til Dantzic endelig maatte af stor Nød og Trang afhænde, efterdi Participanterne ingen Penges Forstrækning gøre ville - formedelst en ulovlig Arrest VOGN KIELDSEN, Compagniets Directeur udi Slagelse, gjorde paa ham og Skibet her for Vor Kiøbstad Kiøbenhafn, for hvilken Arrestes Langvarighed Købmanden af Bardeus (=Bordeaux) hans Vin blev fordærvet, saa han skal være kommen udi et ondt Marked til Dantzic og lidt Skade for nogle tusinde Daler, hvilket han altsammen maatte udstaa og miste Fragten efter rigtige Bevisers Indhold fra Dantzic,

til hvilken Skade med at betale han endeligen maatte Skibet for en ringe Pris afhænde, dog han dem tiskrev, at det kunne have bleven løst for 1200 fl. Det ville de ikke, og uanset de selv haver været Aarsag til at Skibet blev solgt og til al Skaden formedelst den ulovlige Arrestes Skyld, saa haver han dog maattet betale dem deres Indlæg fuldkommeligen, formedelst han ikke strax havde Beviser tilstede fra Dantzic og de ham sin Missive - dem tilskreven - forholdte. Da efterdi hans Missive nu er kommen for Dagen saavel som rigtige Beviser fra Dantzic paa hvis Skade han der lidt haver for deres ulovlige Arrestes Skyld, som Vogn Kjeldsen gjort haver, saa bede Vi Eder og hermed Fuldmagt giver at I Parterne for Eder med forderligste indfordrer og da at kende mellem afgangne Vogn Kjeldsens Direktørs Arvinger udi fornævnte Slagelse og hannem, efter rigtige Bevisers og Breves Bewelding. Og Hvis I derudi kendendes, dømmendes eller for Ret afsigendes vorder at I det Parterne under Eders Hænder og Segl giver beskreven.

Hafnia d. 3. Maj 1642

CHRISTIAN

Afgørelsen på denne sag har det ikke været muligt at finde. Om Vogn Kjeldsen kan anføres, at han iflg. civile regnskaber før 1660 i byfoged- regnskabet for Slagelse i 1625, den 15. juni betegnes som rådmand i Slagelse og at han er død før 1638-39 idet hans arvinger i dette års regnskab har betalt Afgift af deres arv. - Sagen må da være ført med Vogn Kjeldsens Arvinger.

Sagen kan dog ikke have ruineret Michel Mortensen. Han fortsætter som færgemand. Imidlertid skal der udskrives Hovedskat til Skt. Mansdag 1645 (RA-film 1886) og da er i mandtallet opført i

Vordingborg Sogn - FÆRGEGAARDEN:

MORTEN MICHELSEN

Maricke Thomasdatter

Boel Jensdatter

Anne Rasmusdatter

Hans Bendtsen

Anders Simonsen (15 år)

Laurids Nielsen (15 år)

Peder Nielsen

Efter dette kunne det se ud som om Færgemanden har overladt til sin søn at passe færgeriet og det kan bekræftes, at MICHEL MORTENSEN har forladt Færgegaarden, idet Lensmanden FREDERIK REETZ den 7. Maj 1645 tilskriver øverste Secretær OTTO Krag således:

Kiere Otto Krag och kiere Broder
Gud verre nu och alltid hoer Dig!

Er jeg venlig af Dig begiærende at om Du seer nogen Lejlighed, at Du da Hans Mayestætt vil anmelde og erindre, at jeg haver lovet VORDINGBORG FÆRGEGAARD bort til Een af mine gamle Tjenere, som i lang tid haver tjent mig, om saa er, at Michel Mortensen kommer derfra, at Hans Majestæt naadigst vil le være dermed tilfreds. Hertil er til Aarsag at mig er til vidende vorden idag, at der skal være Een, som haver nogen Forskrivelser og vil holde an derom, hvilken jeg ikke gerne ville unde dette; thi muligt det kunne blive mig daglig harm. Jeg skal vel skaffe den der i, som baade skal have Formue til at holde den og veed ogsaa at handle med Folk, som det sig bør. At Du kiere Broder det haver i Hukommelse at det kunne blive foregivet det først muligt er, at den er lovet bort, paa det nogen anden ikke skulle komme før og mit Løfte skulle saa tilintet gøres

Jeg gør gerne Hvis Dig er kært og hermed Dig Gud befaler.

Kiøbenhaffn den 7. Maj 1645

FREDERICH REEDZ
egen Hand

(RA: d.Kanc. B. 160 - Indlæg t/Reg.& Tegn)

Og hvem var det så, der havde forskrivelser, der kunne hjælpe ham til at overtage Vordingborg Færgesgaard? - Sandsynligvis Frederik Mortensen i Gaabense Færgesgaard. I Prins Chr.V's Breve II pag. 350:

1645-25/7 Besked paa en Supplik fra FREDERIK
MORTENSEN Færgemand v/Gaabense Færge

Herpaa erklærer Prinsen, at han ikke kan bevilge Supplicantens Ansøgning om VORDINGBORG FÆRGEGAARD da den af Kongen allerede er givet til en anden

MICHEL MORTENSEN kom fra Færgesgaarden. Han syntes at være kommet i vanskeligheder på grund af det formynderskab han havde påtaget sig for sine umyndige søskende, da deres fader døde.

Ifølge sjællandske Tegnelser fik

Mr. Frederich Reetz Brev anlangende et Værgemaal.

VOR synderlig Gunst tilforn!

Eftersom Os underdanigst andrages, at MIKKEL MORTENSEN forrige Færgemand i Vordingborg Færgested udi Eders Len skal have paa sig taget noget hans umyndige Sødskendes Værgemaal og deres Arvelod,

som dennem efter deres afgangne Fader MORTEN SNERING arvelig er tilfalden, til sig annammet. Da efterdi han nu udi Ulejlighed er geraaden, bede Vi Eder og naadigst ville, at I til den 26. Augusti førstkomende fornævnte Børns næste beslægtede saavel som fornævnte Mikkel Mortensens Broder FREDERIK MORTENSEN boende i Gaabense Færgegaard hidfordrer til Vor Købstad Kiøbenhaffn og da fornævnte Mikkel Mortensen tilholder til fornævnte Tid og Termin at gøre rigtig Rede og Regnskab for fornævnte Børnegods og Formynderskab, som han en Tid lang forestandet haver, dersom han efter rigtig Overslag da befindes fornævnte Børn skyldig at blive enten udi Capital eller Rente det strax at erlægge til fornævnte Børns næste Slægt, som det til deres Fremtarv og bedste at forestaa dygtigt og bequemmeligst kan eragtes.

Havn. 18. August 1645

Færgemanden MICHEL MORTENSEN kom altsaa fra Færgegården, men hans søn Morten må endnu engang have forsøgt at blive faderens efterfølger idet han må have sendt en klage til Kongen, som derefter tilskriver sin Kansler CHRISTEN THOMMSEN SEHESTED således:

Eftersom jeg erfarer at Hr. Frederich Reedtz haver sat een af hans Skrivere til Færgemand ved Vordingborg Færgegaard og sligt kommer Hvermand underligt for, at Skriver kommer nu til slig Bestilling, da skal Du tale med samme Reedtz, at han seer sig om efter en dygtig Færgemand; og saafremt den forrige Færgemands Søn, som haver tjent her paa Flaaden kan sætte Loven og Vissen, at han vil holde alting færdig sammesteds, at ingen derover kan klage, da er han saa god som en anden, thi han kan intet dertil at hans Fader var eh Børnhytter.

Kiøbenhaffns Slot 27. September 1645

CHRISTIAN

(Chr.IV's egenhændige Breve no. 92)

Det krav har åbenbart ikke kunnet opfyldes. Frederik Reedtz Skriver FRANTZ HAMMER beholdt sin stilling som Færgemand.

FRANTZ HAMMER

Det har ikke været muligt at finde, hvorfra denne Frantz Hammer stammer. Formodentlig er han identisk med den Frantz Hammer, der iflg. Civile Regnskaber for 1660, Byfogedregnskabet over Laholm 1611 - 1630 først er kgl. Maj. Ridefoged over Laholm Len og som sådan fremskaffer fødevarer til Proviantskriveren på Københavns Slot (Tage Andersen Thott til Egede er Lensmand fra 1/5-1627).

Bestillingen som Ridefoged er han blevet løst fra for 1617 og er i stedet blevet tolder i Laholm. Regnskabet for 1617 og 1618 er skrevet af Frantz Hammer og et notat på første side af dette oplyser om, at Frantz Hammer gjorde regnskab for forrige år og betalte straks hvad han var blevet skyldig. Samme notat findes på regnskaberne for 1618-1619 og 1622-1623. Hans løn 1627-1628 er både for Tolder- og Byfogedbestillingen og udgør ialt 12 Courantdaler. Ligeså for 1628 - 1629, men i 1630 hedder Byfogden Jens Hansen. Formodentlig har Frantz Hammer forladt Laholm omkring denne tid. Hans navn findes ikke mere i regnskaberne her.

Det har ikke været muligt at finde hans opholdssted de påfølgende to år. - Fra omkring 1632 findes han i Vordingborg By. Den første oplysning findes i tingbogen 1632-18/6 hvor han på tinget fremlægger en fuldmagt fra Præsten ved Slotskirken i Randers Oluf Olufsen til at give præstens svoger afkald for arv efter præstens søster. Fuldmagten er dateret Randers 15. Maj 1632 og Frantz Hammer er da Ridefoged til Vordingborg Slot. Denne stilling har han vel tiltrådt pr. 1. maj eller deromkring, for iflg. tingbogen hedder Ridefogden Hendrich Pedersen ved en sag 1632-16/4 og omtrent samtidig er Frederik Keedtz blevet Lensmand på Vordingborg efter Palle Rosenkrantz.

Fra Vordingborg Lensregnskaber kan hentes forskellige notater:

Kvittering dateret 10. december 1632: kiendes jeg Frantz Hammer i Vordingborg og gjør vitterligt, at ærlig og velbyrdig Mand Frederick Keedtz til Tygestrup, Befalingsmand på Vordingborg Slot haver ved sin Tjener Laurids Vinter, Skriver sst. afkøbt mig til kgl. Maj. behov Kll og Deller for 6 Rdl., hvorfor jeg hannom på kgl. Maj. Vegne vil have kvitteret. Til Vidnesbyrd under min egen Haand. - FRANTZ HAMMER

Endvidere deltager han som Ridefoged ved diverse skifter og ved udstedelse af tingsvidner, og det fremgår af disse, at han er borger i Vordingborg by, men det har ikke været muligt at finde den gård, han beboer. Fra 1634 og frem til 1636 betaler han dog også skat i Køge. Hans ejendom her ligger i Sønderfjording

og må have lidt skade under branden i byen, idet der i lighed med næsten de fleste gives en afkortning i skatten herfor. Men 1635 den 23. februar har han givet Erik Helmersen i Køge fuldmagt til på hans vegne at skøde til FRANS HENRIKSEN BRUNSTEEN i Køge

En Enghavegrund og Ejendom med tvende fiskeparker udi og en liden Kaalhave, som Anne Besseskøttes nu haver i leje liggende her udenfor Køge imellem Nyportstræde og Nosoppestræde og sønden for Gregers Hansen Raadmands Enghave og norden for Køge Byes Told efter udgivet Købebrev.

Det hedder i Tingbogsindførselen at Frantz Hammer skøder fra sig sin Hustru og deres arvinger, så han er altså blevet gift på dette tidspunkt.

På en kvittering han giver til Lensmanden i Vordingborg 1636 den 4. april skriver han: Kiendes jeg FRANTZ HAMMER Borger og Indvaaner i Vordingborg osv. Han er altså bosiddende i Vordingborg. Forøvrigt kvitterer han for leverede varer til Vordingborg Slots behov:

5½ tylter 12 Alen Tømmer
47 " Steenlægter
28 " straalægter
1870 Tagsteen
3½ lispund Flæsk
1 skæppe Erter.

Og den 26. april 1636 har han udskrevet en fortegnelse paa "Hvis jeg underskrevne haver udgivet til brevpenge og Fortæring udi kgl. Maj. Sogne udi 4 næst forleden Aar, jeg haver været Ridesfoged til Vordingborg Slot, og der nævnes ialt 5 sager forskellige steder.

Endnu 1637 den 20. februar er Laurids Vinter skriver på Vordingborg Slot, men 1637 den 20. April er det Frantz Hammer, der er Skriver og udbetaler Penge (Lensregnskaber), bl. a. også til Marten Snering 30/4-1638 og til Borgmester Ejler Jacobsen i Vordingborg 11/5-1638.

1639 den 20. Januar er han som Borger i Køge Værge for afdøde Pors Lauridsens børn og enken havde kort før hun døde overdraget Frantz Hammer en regnskabsbog efter hvilken han skulle inddrive de forskellige tilgodehavender. (Køge Byfoged Skifteprot), men han taxeres i Vordingborg for Skat til Skt. Hansdag 1639 og er da blevet Raadmand i Vordingborg og igen for Raadsmændsskat som angaar 1/11-1639 til Paaskeaften 1640 og er da også Raadmand i Vordingborg. - Og i lensregnskabet findes en kvittering fra Frants Hammer Skriver dateret 1639 den 16. april, hvor han kvitterer for betaling af Ophold i København fra 14. Juni da han ankom med regnskabet for 1637 - 1638 og til 13. August, da Regnskabet af Rentekammeret blev kvitteret

Men han må dog have forladt Vordingborg omkring 1639 eftersom han den 20. januar 1639 kaldes borger i Køge. Endnu 1640 den 23. september benævnes han borger i Køge, da han er formand ved registrering af Augusti welows hustrues Bo.

Sidenhen, nemlig 1641-9/2 træffes han i Helsingør Tingbog hvor der er en sag med en tysk Pige, der har tjent Frants Hammer Borger i Køge og i de civile regnskaber før 1666, Helsingør er i regnskabet for 1641-42, den 20 maj betalt FRANTZ HAMMER, RIDEFOGED på KRONBORG for vognleje til København, 1642-6/2 for Vogn til Slangerup og igen 8/9 for vogn til København. Han må således have afløst den tidligere Ridefoged Christen Steffensen, der nævnes sidste gang i Tingbogen 1. februar 1641.

Imidlertid findes der i Prins Christian V's egenhændige breve en Missive dateret 1643-20/4 adresseret til Hans Ulrich Gyldenløwe (han er Befalingsmand på Kronborg) hvori det hedder, at Frantz Hammer Ridefoged paa Kronborg har berettet, at Adressaten for nogle Dage siden har opsagt ham fra hans stilling og Gyldenløwe skal hjælpe ham til at beholde denne stilling. - Det sker dog ikke. Frantz Hammers navn findes sidste gang i Tingbogen 1643-13/3 og 1643-24/7 hedder Ridefogeden på Kronborg Jørgen Pedersen.

Frantz Hammer forbliver dog i Helsingør. Der er en sag 1644-5/2 hvor Søren Michelsen i Nibørød kalder ham til tinge for et skyldigt beløb på 880 Dlr 4 Mk iflg. hans bevis af 21/8-1643, men Frantz Hammer mødte ikke og samme år den 1. April taltaler Sylvester Hogenwalts Formynder ham og kræver 12 Dlr 1 Mk 10 sk, som skal være for Medikamenter udtaget på Apotheket til Frantzes Hustrue. - Frantz Hammer nægtede at have modtaget noget og ønskede det bevist. Sine egne debitorer kræver han også til tinge for sine tilgodehavender og den 28. april 1645 står han som vidne i en sag ang. nogle sild.

1645 den 25. august lader han på Køge Ting læse et købebrev, som er udgivet af FRANDS HENRIKSEN (BRUNSTEEN) Borger i Køge, dateret 1645-12/6 til hans broders datters børn:

PETER HAMMER
MARGRETHE HAMMER
INGEBORG, Herman Clausens i Helsingør

på den gård i Køge, beliggende i Brostræde og som Frants Henriksen selv beboer og 1645 den 7. september holdes der skifte efter Frants Henriksen i Køge, og arvingerne opgives at være

Frants Jørgensen, Tolder i Bogense
og hans søster Dortha Jørgensen
begge afdødes søsterbørn

Frantz Hammer gifter sig igen. Denne gang med BODIL ERICHSDATTER. Vielsen foregår i Køge Kirke 1645-16/11 og hans nye hustru er en datter af Borgmesteren i Køge Erich Helmersen og afdøde hustru Zidsel Andersdatter. Ved dette ægteskabs indgåelse må Bodil Erichsdatters arv efter moderen være blevet udbetalt til Frantz Hammer, og da denne arv var ret betydelig er hans økonomi blevet så meget styrket, at han synes selv at kun-

ne være formynder for sine egne børns arveparter efter deres moder og Frants Henriksen. Det kan åbenbart ikke umiddelbart lade sig gøre, og han må derfor hente hjælp fra Prins Christian, der i juli 1646 tilskriver Borgmestre & Råd i Køge:

Frants Hammer begærer at være Værge for sine egne kødelige børn, og da han er vederhæftig, kan jeg ikke se, hvorfor dette forholdes ham og beder om en udtalelse.

Og 9. november 1646 begynder en sag i Køge, hvori det hedder, at FRANTZ HAMMER i Vordingborg Færregaard har tilligemed andre været Formynder for sal. Pors Lauridsen og Hustrues to efterladte Børns Arv. I sagens forløb indlægger Frantz Hammer et bevis udstedt af Hr. Frederick Reedtz til Tygestrup Befalingsmand paa Vordingborg Slot, at Frantz Hammer tjente som Ridefoged paa Vordingborg Slot længere end 1 Aar før Pros Lauridsens Gaard afbrændte og at han har været Ridefoged i Vordingborg Len i 4 Aar. - Pors Lauridsens Gaard brandte 16/6-1633.

Frants Hammers børn var iflg. et købebrev 12.juni 1645 udgivet af Frants Henriksen i Køge blevet ejere af gården i Brostræde. Sønnen Peter Frantzen Hammers andel på 700 Sldr. sælger Herman Clausen til Hans Helmersen i Køge iflg. et Pantebrev dat. 10/12-1646 med pant i Gården i Brostræde, og i Kålhaven, som strækker sig fra Volden til Åen (tinglæst i Køge).

Kongen havde i 1655 benådet sin trofaste Sølvpop gennem mange år Hans Wulff med Guldborg færgested og da Hans Wulff nu erfarer, at Frantz Hammer er syg, sender han følgende ansøgning til Kongen (sj.tegn.B.57-1657):

Eftersom jeg underdanigst haver tient og opvartet udi Eders kgl.Maj. Herr Faders salig og højlovlig Ihukommelses Sølvkammer for Sølvpop og Svend saavel som i Eders kgl. Maj. Regeringstid over 25 Aar og efter Begæring haver Eders kgl. Maj. naadigst bevilget mig Guldborg Færge paa ralster. Dog er det saa meget ringe formedelst der er ingen Fart over, saa jeg fattige Mand mig med Hustru og Børn ikke ernære eller opholde kan, og alligevel en stor Bekostning paa Stedets Bygning anvendt haver eftersom det var ganske nedfalden. - Men eftersom FRANTZ HAMMER i Eders Maj. Gærgæhus ved Vordingborg ligger paa sin Sygeseng og er ikke

Forhaabning om Livet og ellers er saa forarmet at han ikke kan blive ved Stedet, da indflyer til min allernaadigste Herre og Konge min underdanigste ydmyge Bøn og Bægning min langsommelige Tjeneste maatte iagttages, at naar fornævnte Færgesgaard ledig bliver jeg da den før nogen anden af kgl. Naade maatte nyde med lige Condition, som Frantz Hammer den haft haver og er derpaa et naadigt og mildt Svar paa det underdanigste formodendes.

Den 15. juni 1657.

Fra Kancelliet blev der gjort forespørgsel til Frederik Reedtz med oplysning om, at færgemanden i Guldborg ansøgte om at overtage Vordingborg Færgesgaard, men Frederik Reedtz svigtede ikke sin gamle Tjener, han skrev til Øverstesekretær Erik Krag

Kære Eric Krag og Kære Broder!

Næst al Velfærds Ønsker, Taksigelse for beviste Goder og min villige Tjenestes Erbydelse til alt hvad jeg veed Dig til Ære og Tjeneste kan være.

Dernæst kære Broder har jeg fået din Skrivelse og deraf erfaret, at kgl. Maj. Sølvpop haver til Hove anholdt og været begærende, at han for hans lange Tjeneste måtte bekomme Vordingborg Færgesgaard, saa ville jeg gerne for min Person være ham derudi beforderlig saavidt som muligt kunne være, men jeg ser intet, ved hvad middel det kan ske, efterdi Manden, som bor derudi haver fæstet den og haver Fæstebrev derpaa og ikke i nogen Maader han haver forbrudt det. Jeg sagde vel Mandens Kvinde, som var her hos mig med Ditt Brev, at dersom de kunne accordere med Manden, at han ville oplade den for dem, så jeg det gerne, men hun formeente, det var intet bevendt, som det ikke heller var; thi Manden som bor i den skulle være spodsk derover om man ville byde ham det.

Kære Broder, dette jeg Dig så til et venligt gensvar på Din Skrivelse ikke haver kunnet forholde og gør altid gerne alt Dig til Vilje og vel Gefald ske kan og vil hermed have Dig Gud allermost befalet.

Dette brev er ikke dateret. Formodentlig er Frantz Hammer afgået ved døden i Sept/ Okt. Hans Wolff fik Bevillingen 15/10-1657

HANS WULFF

HANS WULFF eller som han også imellem kaldes Wulffborch eller Wolffborg træffes første gang som kgl. Maj. Tjener, der besoldes af Rentekammeret (Tegnehog B. 200). Der står indført: HANS WULFF, der den 1. Juli 1648 ankom med Dronningl. Majestæt. (=Sophie Amalie af Braunschweig-Lüneburg)

Kort tid efter, nemlig den 26. juli 1648 udnævnes han til kgl. Sølvpop (B.54):

Giver at vide at Vi naadigst haver antaget og forordnet og nu med dette vort aabne Brev antaget og tilforordner nærværende HANS WULFF-BURCH at være Vores Sølvpop og tage Vare paa Vores Sølvtaffel og en Deel som ham anbefalet vorder og som en Sølvpop bør at tage Vare paa ligesom han udi Vor kiære Hr. Faders højlovlig Ihukommelses Tid gjort haver og vil Vi ham for samme hans Tjeneste og Bestilling naadigst lade give til aarlig Løn og Hofklædning af Vores Rentekammer ligesom han hidindtil og udi fornævnte Vor kiære Faders Tid haft haver. Thi bede Vi og hyde Vores Rentemester etc. . .

Ifølge dette har han tjent under Kong Chr. IV og af det brev, han 15. juni 1657 skriver til kongen med ansøgning om at få Vordingborg Færgesgaard fremgår det, at han i over 25 år har tjent ved Hoffet og må således være blevet antaget omkring 1630-32.

Han bliver gift i Helsingør Skt. Maria Kirke (181-1c)

1649-12/2 trolovet HANS WOLFFBURCK

Ihrer königl. May. Silberpopp

MAREN MORTENSTOCHTER

og de blev viet 1649 den 20. juni.

Efter en lang og tro tjeneste ved Hoffet benådes han med bestillingen som færgemand ved Guldborg Færge (B.67):

HANS WOLFFBORG Sølvpop fik brev paa Guldborg Færge i Falster at nyde kvit og frit foruden nogen Afgift med det ind ved Færgestedet beliggende Krohus med alt dets tilliggende Ager Eng og Mark etc. . . dat. 16. juni 1655.

men der går ikke lang tid før han erfarer, at det er for dårligt et sted og han skriver sin ansøgning om at overtage Vordingborg Færgesgård efter Frantz Hamer (se pag. 19) og hans ønske herom

imødekommes. Lensmand Frederik Reetz ved Vordingborg Slot fik nemlig brev dateret 15. Oktober 1657 med bevillingen til Hans Wulff sålydende

Vider at Vi naadigst haver bevilget og forundt nærværende HANS WULFF BORCH at maa være Færgemand ved Vordingborg Færge, som nu ved Færgemand Frands Hammers Død ledig er. - Thi ~~haver~~ I at lade ham samme Færgegaard uden fæste bekomme med al dens tilliggende Ager, Eng og Mark saaledes, som hans Formand det før ham nydt og haft haver, hvorimod han skal være forpligtet Husene der paa Stedet tilbørlig vedlige at holde og altid at have gode Færger og Baade til rede, at den rejsende og fremmede uden Ophold kan afstedkomme og dem ikke med usædvanlige Færgepenge besværge, saa at ingen med Billighed skal have sig derover at beklage.

Der synes ikke at have været nogen problemer med Hans Wulff som færgemand. At han den 18. april 1661 får Confirmation på bevillingen til Vordingborg Færgegård efter hans ansøgning kan vel skyldes, at han ønsker at sikre familiens udkomme efter hans død, idet bevillingen nu lyder på, at han, hans hustru og eet af deres børn efter deres død må beholde Færgegaarden i deres livstid mod den sædvanlige landgilde men med fri ildebrændsel og ellers på samme betingelser som hidtil. (Rtk. 212.3 pag. 252). - Hans to sønner som gik i Vordingborg Skole dimitterede herfra til Københavns Universitet: Jochum Friederich Wulfsburg i 1674 og Hans Wulfburg i 1679. Jochum Friederich blev siden præst og Hans blev antaget at skulle overtage Færgegården efter faderen.

Og så afgår Kong Fr. 3. ved døden den 9. februar 1670 og efterfølges af sønnen Chr. V. Dette bevirker, at Hans Wulff endnu engang må have fornyet sin bevilling. Det skete den 14. maj 1670 og med samme privilegier og forpligtelser som hidtil.

I begyndelsen af 1682 er Hans Wulf så svag, at han ikke selv kan betjene færgeriet, hvorfor hans søn Hans anmoder Kongen om bevilling til at forestå dette. Bevillingen får han og lyder:

Vi CHRISTIAN den FEMTE af Guds Naade gøre alle vitterligt, at Vi efter Vores elskelige kære Hr. Faders salig og højlovlig Ihukommelse, den 18. April 1661 og Vores egen den 14. Maj 1670 udgivne Brev og Confirmationsanledning allernaadigst haver beskikket og forordnet saa og hermed beskikker og forordner HANS HANSEN WULFFBORG til at betjene Vordingborg Færgested her i Vort Land Sjælland saalænge hans Fader

HANS WOLFBORG som allerede forhen dermed allernaadigst forlenet er, det ej selv formedelst hans Svaghed kan opvarte, mens efter hans dødelig Afgang, Afstaaelse eller anden lovlig Forandring, det fuldkomelig at tiltræde og med den der tiliggende Færgegaard, Jorder, Indkomst og Rettighed saaledes, som bemelte hans Fader det nu i Brug haver, at nyde og beholde. Dog skal bemelte HANS HANSEN derimod tilforpligtet være altid at have gode Færger og Baade til rede, at den Rejsende og Fremmede uden Ophold kan afsted komme og dem ej med usædvanlige Færgespenge besværge og ellers i alle Maader sig saaledes forholde at ingen med Billighed sig derover kan have at beklage, saafremt han denne Vores Benaadning herefter at nyde; forbydendes alle og enhver herimod eftersom forskrevet staar at hindre eller udi nogen Maade Forfang at gøre, under Vor Hyldest og Naade.

Givet paa Vort Slot København, den 28. Marts 1682

Det synes dog som om at Hans wolff er kommet sig igen og alt synes at gå som sædvanligt i færgegården måske med sønnen Hans' til hjælp. Men Hans wolff må jo nu være en gammel mand og ønsker vel nok at bevare færgestedet for sine efterkommere, men det ser ikke ud til, at sønnen er interesseret i at fortsætte som færgemand, så han afstår godvillig retten til at overtage færgegården til en slægtning PETTER IBSEN, som den 21. juni 1687 indsender sin begæring om tilladelse til overtagelsen:

(Sjæll. Reg. 1687): Saasom Eders kongl. Maj. allernaadigst haver confirmeret Eders kongl. Maj. Hr. Faders salig og højlovlig Ihukommelse Konning Friederich den 3die allernaadigste udgivne Bestallingsbrev til Hans Wulfborg at maa sin Livstid nyde Færgestedet ved Vordingborg, hvorpaa og hans Søn HANS HANSEN WULFBORG allerunderdanigst Eders kongl. Maj. haver ansøgt samme Bestilling efter sin Faders Død at maatte nyde og derpaa Eders kongl. Maj. allernaadigste Bestallingsbrev dateret d. 28. Marts 1682 erholdet. Men saasom den samme Mand, som nu der paa Stedet Bestillingen opvarter, er min Faderbroder og hans Søn Hans Hansen Wulfborg, som efter Faderen Bestillingen efter Eders kongl. Maj. allernaadigste Bestallingsbrev efter hans Død skal nyde, mig den nu godvillig med sin Faders - som er min Faderbroder - Vilje og Samtykke vil over-og oplade, at nyde udi hans Sted; thi indfalder jeg paa det allerunderdanigste til Eders kongl. Maj. at Eders kongl. Maj.

af medfødt kongl. Naade allernaadigst ville bevilge og tillade mig samme Bestilling efter den gamle Mands Død og udi hans Søns Sted at maatte nyde og beholde, hvorpaa jeg allerunderdanigst Eders kongl. Maj. allernaadigste Resolution og milde gode Svar vil ervente.

København
d. 21. Juni 87

Med forblivende
Eders ko: Ma:
Allerunderdanigste
og
Tropligtskyldigste
Undersaat

PETTER IBSENN

Ved Matriculeringen i 1662 (Rtk. 311.82) Vordingborg Len blev tilliggendet til FærgEGAARDEN vurderet som følger:

Huitings FærgEGAARD v/Vordingborg
Hans Wulffborck

Rug	9 Tdr.	
Havre	5 "	6 Td 1 Skp 3 Fdk.
Høe	11 Læs	

haver herforuden af Slottens Jord 6 Tdr Land

og på det tidspunkt havde Kronen pantsat FærgEGAARDEN til Jens Lassen, som i de svære økonomiske tider forstrakte Kronen med store lån mod til gengæld at få pant i ejendomme og jorder.

I Vordingborg Amts Matrikel 1688 er Vurderingen:

Vordingborg FærgEGAARD = Kgl. Majestæt tilhørende
Hans Wulff

gl. Matr.	Hartkorn	16 Tdr	
nye "	Ager & Eng	5 "	7 Skp

Hans Wulffs Ejendoms Svins-olden
på Steensved er Hr. Christopher Kinch
i Vordingborg tilhørende

Skov og Melleskyld Hartkorn 2 Fdk 2 Alb.

Efter Lensmand Frederik Reedtz død blev Slottet og dets tilliggende bestyret af Pensionarius Jens Lauridsen. Denne krævede Hans Wolffburg for 1 Td. Byg i afgift for Ladegaardens jord, hvilket Hans Wulffborg mente var ganske uberettiget, og der opstår derfor en sag desangående, som først kommer for Landsretten, hvor der afsiges dom til Færgemandens ugunst. Denne Dom ankes til Højesteret og her indlægges sagens akter og Hans Wulff-

burg indstævnes for Retten. I sit indlag påberåber Hans Wulffburg sig at han, hans hustru og eet af deres børn efter deres død var forundt Vordingborg Færgesgaard med al dens tilliggende Ager, Æng og Mark for sædvanlig landgilde samt deres nødvendige indbrændsel og ellers som hans formænd før ham haver nydt den og han henviser til sit kgl. confermerede bestallingsbrev af 18. april 1661. Hans Wulffburg anfører videre, at Landgilden er 30 Mk og 6 Skæpper Lyneborg Salt som udtrykkelig står i Jordebogen skal gives af Hvidings Færge, hvilket kun gives af Færgerne og der nævnes intet om, at der skal ydes noget af Slottets jorder. Der fremlægges et vidne fra Niels Eriksen, der i 1642 var Ridefoged på Vordingborg Slot, som siger, at da var der en Færgemand Michel Mortensen, som havde en andel af Vordingborg Slots jorder og Brug i Teilgaardsmarken, Kulekiærns Mark, Bøgebjærns Mark og Nyraads Mark. Siden fik Frantz Hammer Færgesgaarden og samme jord og skulle give 1 Td. Byg deraf og føre Lensmanden eller hans Folk frit over, og han hævdede, at de nævnte 4 Marker ligger til Slottets Ladegaard

Hans Wulffburgs vidner vidste at Færgemandene på de tider havde nydt jorden, men de vidste ikke, om der betaltes noget for den. Sagen blev pådømt den 14. juni 1665 og lyder:

Efterdi Landsdommers Dom er grundet paa saa klare og rigtige Dokumenter at til deres Svækkelse intet nøjagtigt af Vederparten kan fremlægges er herpaa for Retten afsagt, at deres Dom bør i alle maader ved Magt at blive.

Den nye Matrikel, der blev udskrevet 1686 pålagde Færgesgården et Hartkorn efter Landmåling til 5 Tdr 7 Skp, men Færgemanden føler åbenbart sin økonomi så meget anstrengt at han anmoder om fritagelse for skatter og landgilde (Rtk 2243.8 pag. 20)):

Stormægtigste Konge
Allernaadigste Herre!

Såsom Eders kongl. Majst^s Hr. Fader højlovlig Ihukommelse FREDERICUS TERTIUS tillagde mig Vordingborg Færgesgaard til min og min fattige Hustrue og Børns ringe Ophold efter at jeg havde tjent højlovlig Ihukommelse CHRISTIAN QUARTUS og Eders Majst^s sal. Hr. Fader for Sølvpop paa 16 Aarstid, hvilket og indtil dessen haver continueret; men som jeg fattige Mand nu paa en 30 aars tid har beboet udi disse besværlige Tider bemelte Færgesgaard og af dets gl. Hartkorn 16 Tdr indtil den nye Landmaalings Udkomst, som nu er 5 Tdr og 7 Skp maattet svare alle kgl. Skatter som en Bonde og som en Færgemand hvorimod en deel andre Færgemænd haver været fri for den ordinære Bondeskat

og med deres Færgers Vedligeholdelse kommer de ikke ud i den Bekostning, som jeg fattige Mand maa gøre hvert Aar med Reparation og Færgens Opslæbning paa Land, hvilket vil falde mig fattige Mand med den ringe Indkomst altfor besværligt længere at udstaa. Endnu haver jeg fattige Mand været ulykkelig imidlertid jeg paa bemelte Færgegaard haver boet, at den med mine ringe Midler tvende gange ganske er opbrændt og igen af mig opbyggt, saa jeg nu vemodeligen maa klage, at jeg fattige Mand haver tilsat paa samme ringe Færgested baade min fattige saa og de med min Qvinde bekomne ringe Midler, saa jeg nu moxen snart paa min gl. Alder maa leve udi Armod, hvorfor min allerunderdanigste Bøn og Begæring henfalder til Eders kgl. Majst^s Naade og i allernaadigste Henseende til min høje Alder, slette Tilstand og store hændte Ulykke og store Omkostninger fremfor ved andre Færgsteder at efterlade de paa bemelte Færgegaard resterende og herefter til min Dødsdag faldende Landgilde og Skatter, hvorudi Eders Majst. beviser mig fattige gamle Mand paa min gamle Alder en stor Naade og Velgerning og herudi forventer en naadig Bønhøring som den almægtigste grundgode Gud igen med mange Velsignelser rigelig skal belønne.

København d. 26. Novbr. 1687

Eders kgl. Majst^s
 allerunderdanigste tro Arve
 Undersaat og ringe Tjener
 HANS WULFF

Herpå Kong Chr.V's notat:

Vores allernaadigste Villie og Befaling er, at os elskelig Vores tilforordnede Cammer-Collegio herom Os deres allerunderdanigste Erklæring til videre allernaadigste Resolution med forderligste tilstiller.

Skrevet paa Vort Slot København d. 26. Novemb. 1687

CHRISTIAN

Og Collegiets Erklæring lyder:

Allerunderdanigst anholdes af HANS WOLFFBORRIG, Færgemanden i Vordingborg Færgegaard, at som han anstreges af den tilliggende Avling udi Hartkorn anslagen efter Landmaalingen til 5 Tdr 7 Skp fra 1. Januar 1686 at han lige med andre Færgemænd

måtte formedelst Fartøjets holdende i Beredskab og derpaa havende Udgift samt Gaardens Opbyggelse efter Ildebranden Anno 1681, vare fri for Landgilde og Skatter deraf. Thi er derpaa efter Eders kgl. Majst. allernaadigste Befaling af 26. November 1687 vores allerunderdanigste Erklæring:

Denne Jord haver standen i den gamle Matricul for 16 Tdr. Hartkorn og haver han allerunderdanigst anholdet om det samme den 1. Marts 1686 da en Restantz var voxen af 104 Rdl 17 sk.: 9 Tdr Rug, 8 Tdr Byg og 25 Tdr Havre samt noget Hø og Halms Fourages Restance siden Aar 1676 og haver Eders kgl. Maj. allernaadigst resolveret den 20. Marts følgende at han for samme resterende Skatter skulle være fri og forskaaet.

Skal han nyde nogen videre Efterladelse, beror det paa Eders kgl. Maj. blotte Naade

Vi forbliver

	Eders kgl. Majst.
	allerunderdanigste og
Rentekammeret	pligtskyldigste Tienere
den 31. Marts 1688	I. Worm R. Meyer
	P. Brandt N. Bendtzen J. Ehlers

Herpå resolverer Kongen (Vordingborg Amts Contributionsregnskab 1688 - Bilag no 52):

Vi have af sær kgl. Naade og i allernaadigst Henseende til Supplicantens Allerunderdanigste lange Tjeneste allernaadigst efterladt ham hvis Landgilde og Skatter, som han af indmeldte Færgegaard og dens Tilliggende til Nytaarsdag sidst forleden kan restere, hvorefter Os elskelige Vores tilforordnede Cammer-Collegio sig allerunderdanigst haver at rette og saadan Anordning strax at gøre, at han derfor vorder fri og forskaaet.

Skrevet paa Vort Slot København, d. 29. Maj 1688

CHRISTIAN

hvorefter Rentekammeret udsteder sin ordre til Amtsskriveren (påtegnet samme Bilag):

Forskrævne er ret Copi af Hs. kgl. Maj. allernaadigste Resolution angaaende Hans Wolffs efterstaaende Restanzers Efterladelse til 1. Jan.

1688 hvorefter kgl. Maj. Amtsskriver over Vordingborg Amt Anders Aagaard sig allerunderdanigst haver at rette og forbemelte Restantz udi sit 1688 Aars Regnskab til Udgift beregne saavit udi hans indleverede Regnskaber til 1. Januar 1688 befindes at staa til Restantz

Rentecammeret d. 11. August 1688

P. Brandt.

I Contributionsregnskabet 1686-1687 findes en fortegnelse over Restancer til udgangen af 1686 og heriblandt Vordingborg Færgegaard, Hans Wulff resterer af dens Hartkorn efter derover til Hr. Oberrentemester pr. ordre indskikkede Restance-register, dateret 13. juli 1687:

Rug	1	Td	0	Skp	3	Fdk	1	Otg	
Byg	0		2		3		1½		10 Rd 3 Mk 12 sk.
Havre	0		5		3		1		

bemelte Færgemand paaberaaber sig Hs. Excellence Hr. Oberrentemesters Forsikring, at denne Færgegaard skulle blive forskaanet for de Contributioner, som svares af Hartkorn tilligemed andre Færgegaarde

Restancen til 1687 Aars Udgang:

20 Rd 1 Mk 3 sk

Rug	2	Td	1	Skp	2	Fdk	1	Otg
Byg	0		5		3		1	
Havre	1		3		3		1½	

Oberrentemester haver baade skriftlig og mundtlig befalet mig at dilatere denne Restance hvilken fordi udi min naadige Overhødheds Vilje hvorledes dermed forholdes skal.

Amtsskriver Aagaard.

Det var i det hele taget en besværlig tid for alle. Landets økonomi var i den dårligste forfatning efter den skånske krig og den eneste måde at skaffe penge til statskassen var ved at udskrive skatter og alle disse byrder fik mange til at forlade deres gårde. De kunne simpelthen ikke svare disse forpligtelser. Disse tilstande kan jo have drevet Færgemandens søn til at få et andet job end ved færgeriet, hvorfor han den 16. november 1687 fraskriver sig sin ret til dennes overtagelse:

Kiendes jeg underskrevne at jeg af egen vilje og velberaad Hu haver opladt mig naadigst givne Expectancebrev paa Vordingborg Færgegaard, som min kære Fader Hans Wolf nu beboer, til min kære Ven PEITER IPSEN BOSSING, at han det efter min Faders Død uden nogen min ringeste Paatale kan det tiltræde og gøre sig saa nyttig, som han selv kan,

efter kongl. Maj. naadigste Tilladelse, hvilket
jeg med egen Haand underskriver

Hans Wolf

Sønnen Hans Wolf bliver senere Byfoged i Vordingborg.

1692 den 16. December blev HANS FÆRGEMAND begravet i Vordingborg kirke under Prædikestolen. Alle Klokker ringede og der blev brugt både Ligklæder og Liglagen.

Skiftet blev holdt af Amtstuen (Skifteprot. 1688-97 pag 727) efter at boet var blevet registreret. Der findes en fuldstændig fortegnelse over, hvad der fandtes i Færgegården, dels i

Gården, Færgekarnenes Kammer, Køkkenet, på Loftet, på det andet Loft, i Mølkekammeret i Kælderen, i Sengekammeret, Stuen og Færd-selsstuen

Det hedder i Skifteprotokollen: Anno 1693 den 4. April blev holdt Skifte i Vordingborg Færgegaard efter HANS CASPERSEN WOLFBORG forrige Færgemand sammested

Enken ELISABETH HANSDATTER STRUEDS med Lauværge hendes Svoger velfornemme Christopher Pedersen Kinch, Handelsmand Vordb.

Børn: 1) hød. & vellærd JOCHUM FREDERIK WOLFBORG Sognepræst

2) hød. & vellærd HANS HANSEN WOLFBORG i København

3) ANNE MARIE HANSDATTER er død, var i ægteskab med Hans Pheiffer Glarmester i Vordingborg
deres børn: Hans 16 Aar, Jens 11 Aar
Nicolai 8, Susanne 14

desuden havde afdøde 2 Sønner:

4) CASPAR HANSEN WOLFBORG) begge disse er for længe siden
5) PEDER HANSEN WOLFBORG) rejst udenlands og siden har
man intet hørt fra dem

Sønnen Hans Hansen wolfborg teologi-studerende i København var tilstede ved Registreringen. En boet tilhørende Ejendomsgaard i Vordingborg er gammel og brøstfældig hvilken ej anderledes i disse tider kan erægtes højere af værdi end for 60 Rdl.

Ligeledes blev vurderet Færge, Baadefartøj og Redskaber:

FÆRGEN, som er temmelig gammel og 1 bjælke derudi 1 stykker, med et gammelt rødt Sejl, et Ror, 2 Aarer, 1 Baadshage, 2 Starer, et gammelt Jern-Anker, en Mast og alle behøriges Tove, der nu paafindes samt en Del brugelig Tømmer, der findes i Gaarden til at forbedre den med, som er: en Bjælke

en Vindspill et Raaer og Nagle Kraagbaand, ialt vurderet for	113	Rd	0	Mk	0	sk
1 lille rundt Compas	0		2		0	
<u>1 TRANSPORTBAAD</u> med 4 Aarer, 1 Raaer, 1 Baads- hage, 1 Stage, Sejl og alt Behør, som alt er gammelt og slidt	24		0		0	
<u>1 lille ISBAAD</u> med 4 smaa Aarer og et lille Sejl	12		0		0	
<u>1 TRÅKKETOV</u> paa 70 Favne med tilhørende Hammel og Seletøj	0		6		0	
1 par SVINELÆDERS <u>TRALLE:STØVLER</u>	0		2		2	
1 stor hvid HEST til Alder) til Trællens	0		8		0	
1 gl. graa " " ") Brug	0		6		0	

Hans Hansen Wolfborg gav Afkald til sin Moder Elisabeth og lovede af friholde hende for hans Broder Caspars Arv.

Jochum Frederik Wolfborg gav Afkald fra Eyen

Enken LISBETH HANSDATTER sal. Hans Wolfborgs blev begravet i Vordingborg 21. Juli 1697.

Det var i 1683 den 15. april Kong Christian V's Lov blev udgivet og det blev bestemt, at den skulle læses til tinge over hele landet og at den derefter skulle træde i kraft senest 3 måneder efter tinglæsningsdagen. Det hedder heri om Vognmænd og Færgemænd: i 3. Bog 11 Kapitel; 8. Artikel:

- stk. 6: Hvilken Færgemand videre begærer eller tager til Fragt eller Færgeløn enten for ledige Personer, rejsige Heste med Karle, Heste og Vogne end som af Kongen forordnet er straffes, naar det hannem lovligen overbevises efter kgl. Anordning.
- stk 7: Hvilken Skipper eller Færgemand nogen Betler fra eet sted til et andet overfører med mindre de saadant Pas eller Bevis haver hvorefter dem kan tilstødes fra eet Sted til et andet at rejse give for hver Person til Straf til de fattige: 10 Lod Sølv, som af Byfogden skal inddrives og derforuden paa sin egen Bekostning bortskaffe dem til de Steder, som de frakomne er og imidlertid paa det Sted de er selv underholder dem
- stk 8: hvilken Skipper eller Færgemand som indfører her i Riget eller flytter over fra eet Færgested til et andet nogen Tater haver forbrudt Skibet han fører og sin halve Boeslod.

PEDER IBSEN BYSSING

Efter hvad han selv oplyser i sin ansøgning om at overtage færgegården efter den tidligere færgemand Hans Wulffborg er han en slægtning til denne, idet han pointerer, at Hans Wulffborg er hans Farbroder. Peder Ibsen synes ellers at være kommet fra Skaane og har muligvis været een af de skaanske friskytter eller Snaphaner, der i den skaanske krig kæmpede for Kong Chr.V mod den svenske konge. Ihvert fald gives "PEDER IBSEN BØSSING fra Skaane efter hans allerunderdanigste Ansøgning og Begæring Bevilling til at han i hvilken Købstad i Vore Riger, som han agter sig at nedsatte, bygge og bo, maa - naar han sin borgerlig Eed haver aflagt - efter Vores de skaanske Undersaatter den 27. August Anno 1679 allernadigst givne Privilegiens Formelding for alle Skatter og Contributioner samt borgerlig og Byes Paalæg Bestillinger og Forretninger være fri og forskaonet; Dog at han Vores Told Accise og Consumption af hvad han handler med paa behørig Steder erlægger og betaler" - Denne bevilling blev givet ham 11. Juni 1689 (Sjæll. Reg. C.6).

Men han havde jo sikret sig at blive Færgemand i Vordingborg og det kan vel tænkes, at han har hjulpet sin Farbroder i den sidste tid, før han døde i december 1692. Byssings hustru står fadder i Vordingborg 26. oktober 1692, men hans vielse kan ikke findes her i Vordingborg. Derimod findes hans søster Karen Ipsdatter Byssings Vielse 1697-6/10 med enkemanden Bager Claus Erichsen og Færgemanden Peder Ipsens hjemmedøbte søn Peder fremstilles i Kirken 1697 den 9. juni. Dette barn begravnes imidlertid allerede den 25. juni samme år i Urtegården hos Mormoderen.

Peder Ibsens andet Barn ANNA KIRSTINA blev døbt i Vordingborg Kirke 1702-25/8 og hun blev båret af Beriderskens Hustru og Mag. Jacobs Kæreste gik hos og blandt fadderne findes Peder Nielsen Meulengraf og Signe Maria som er Peder Ibsens Søsterdatter.

Anna Kirstina Byssing vies 28. januar 1721 med Kongebrev til Monsr JOHAN OTTESEN LANGEMARCH

I juni 1706 opstår en tvistighed mellem Gaabense Færgemand og Peder Ibsen Byssing angående Trællen og Færgemanden i Gaabense indbringer sagen for Hønhæputerede i Rentekammeret (Rtk. 2211-protokol no. 59), som derefter fremsender den til kongelig resolution med deres kommentar til Sagen:

Captain-Lieutnant Müller Færgemand ved Gaabense andrager, hvorledes han angaaende den saakaldte Trælle ved Vordingborg Færgested imellem Sjælland og Masnede hos de Deputerede i Rentekammeret haver gjort Ansøgning, at samme Trælle, som Færgemanden ved Vordingborg efter hans eget forgodtbefindende haver afskaffet igen maatte introduceres paa det, de Rejsende ikke skulle vorde opholdet;

Vel haver de Deputerede ved Rentekammeret beordret bemelte Færgemand ved Vordingborg at anskaffe Trællen igen og sig med Supplicanten forene, saa kerer han sig dog ikke herefter omendskønt den anden dertil haver villet give Korn og Heste og 8 Rdl om-^{året} endskønt ingen af hans Formænd haver givet noget. - Da som Eders Majestæt haver benaaded Supplicanten med Gaabense Færgested og at han skulle nyde i Indkomsten og Friheder, som hans Formænd, saa beder han, at kgl. Maj. ham derved ville conservere og give ordre, at Færgemanden i Vordingborg efter gammel Brug Transporten saa lade forsyne.

Dette uddrag giver Rentekammeret medfølgende Erklæring: Der haver en lang Tid været Stridigheder om denne saakaldte Trælle, hvem der skal underholde den, men det er ikke, formedelst Parterne ikke kunne forenes, kommet til nogen Slutning. Men som Geheimeraad Krabbes Formeening ved hans Resolution af 1. Juli indeværende Aar agter for billigt og ret at Gaabense Færgemand bør komme Vordingborg Færgemand udi Trællehestene og Knægtens samt Tavlenes Underholdning og Bekostning til Hjælp, eftersom Færgernes Ind-og Udtrælling sker til begge deres Nytte, saa de kan komme til Enighed særdeles for de Rejsendes Skyld, at de forsvarlig og upaaklagelig kan blive transporteret, synes Os, at det var formodent, om kgl. Maj. ville befale Stiftbefalingsmanden Otto Krabbe og Stiftbefalingsmanden Lützow at de søger at forene begge Færgemændene. Men hvis det ikke kan ske i Mindelighed, at de da determinerede hvad ret og billigt kunde være og det da videresendte til Eders kgl. Maj. Approbation.

De Deputeredes Ønske efterkommer Kongen, og der udgår brev til Geheimeraad Otto Krabbe og Stiftbefalingsmand Lützow:

Vor synderlig Gunst; tilforn saasom Vores Captain-Lieutnant til Sees JOHAN GEORG MULLER for Os allernaadigst haver andraget, hvorledes den saakaldede Trælle, som skal have været brugt til at befordre Færgernes Transport fra og til Vordingborg Færgegaard imellem det faste Land og Masnede af Færgemanden der sammesteds ved Navn PEDER IBSEN BYSSING skal være afskaffet og ihvorvel forbemelte johan Georg Muller skal have tilbudet sig at ville anskaffe Een Hest og aarlig til Underholdning erlægge Otte Rixdaler skal det dog ej af bemelte Peder Ibsen være antagen mens han derimod udi hans til Vores Rentekammer indkomne Memorial besværsig, at Trællens Indretning ville koste 72 Slettedaler og til dens Vedligeholdelse aarlig 84 Sld 2 Mk medgaa foruden dens Brug skal være mere til Gaabense Færges Nøtte og Fordel end hans egen Vi og af Din Hr. Otto Krabbe paa et andet hans Memorial den 1ste Juli næst afvigte givne Resolution fornemmer den gjorte Anmodning om upartiske Mænd, som i Mindelighed skulle forene dem ej endnu skal være kommen til nogen endelig Slutning. - Da som Trællen til Transporten for de Rejsende særdeles udi stærk Storm og løbende Strømme ulykkelig Hændelse at forekomme skal være højlig fornøden saa er Vores allernaadigste Vilje og Befaling, at I paa et belej-

ligt Sted for Eder indkalder begge Parter og den formenende Bekostning til Trællens Indretning og aarlige Underholdning efter billig eragtede søge at forene, som til Vores allernaadigste Approbation og des mere Sikkerhed paa begge Sider allerunderdanigst skal indleveres. Men skulle imod Forhaabning ingen Forlig imellem dem være at træffe, da haver I at gøre Eders allerunderdanigste Forslag hvorledes I formener den første Bekostning og aarlige Underholdning efter eragtede Billighed kunne sættes og lignedes og samme under Eders Hænder til Vores allernaadigste Godbefindende Os allerunderdanigst tilstille. Derimod sker Vor Vilje Befalende Eder Gud. - Givet paa Vort Slot Frederiksborg
den 10. Sept. Anno 1706 FREDERIK R.

Denne ordre bliver efterkommet og det lykkes dem at finde frem til en aftale, der kan godkendes af begge parter. Dette forlig indsendes til Rentekammeret, der med sin Kommentar indbringer det til kgl. Konfirmation:

Da som nu denne deres Forretning haver fuldbyrdet og de har formaaet det derhen, at begge Parter venligen i Mindelighed sig haver forenet om samme Trælle, som deres hosføjede Forlig dateret 2. December 1706 videre forklarer; thi indstilles det udi Anledning af første Instrument til Eders kgl. Maj at behage at confirmere.

Og herpå Kongens Akcept: Vi er allernaadigst tilfrids at saadant blive confirmeret dersom de Deputerede af Cammeret intet videre derved haver at erindre.

Den indgåede Aftale fik følgende Ordlyd: (Rtk. 2212.46)

CAPTAJN-LIEUTNANT MULLER i Gaabense Færgested skal give og betale til Færgemanden PEDER IBSEN BØSSING Vordingborg Færgested til Trælleknektens Len og hans Underholdning, item Støvler, gode Trælheste, Tavl og alt andet Tilbehold med derpaa gaaende Omkostning paa dets Indrettelse og aarlig Vedligeholdelse nemlig for dette første Aar 25 Rdl, som skal begynde nu førstkommande 11. December 1706, hvilke Penge er aftalt at skal betales med $\frac{1}{2}$ -parten 12 Rdl 3 Mk til 11 December og den anden part 12 Rdl 3 Mk til Aarsdagen 11. December 1707. - Siden betaler Hr. Muller aarlig i saa Maade 20 Rdl til Færgemand Peder Ibsen og det i tvende Terminer til 11. Juni og 11. December hvilket stedse aarlig saaledes skal continuere for dem og deres Efterkommere. Hvorimod Færgemand Peder Ibsen eller hans Efterkommere ved Færgestedet der skal være forpligtet og forbunden at holde dygtige Trælheste, item Tavl, Knekt med sine Støvler samt andet Tilbehold altid i god og forsvarlig Stand, saa ingen Klage forarsages

og idelig være i Beredskab, de Fremmede og Rejsende med deres hos sig havende Gods af levende og dødt med Flid at befordre saavel fra som til Vordingborg Færgested naar fornøden gøres enten Fartejet er fra Falster eller Vordingborg Side og ellers leve i god Fred og Enighed med hverandre paa begge Sider, saa den ene ej gør den anden Indpas, Præjudice eller Skade i nogen Maade.

Thi er denne Forening af os forhandlet i deres Overværelse, hvilken vi eragter Ret og Billig for begge Parter og har de tilligemed os underskrevet dette og meddelt enhver en Copi til Efterretning for dem og deres Efterkommere.

København den 2. December 1706

I Jordebogen for Vordingborg Amt (Vordb.Amtstue Afd.C) findes Færgegaarden opført 1709 som Hvindings Færgegaard:

Peder Ibsen Bessing 10 Rbd 3 Mk 1 Td 1 Fdk. Byg
og i en Beskrivelse over Vordingborg Slots underliggende Gods
(Amtstue Arkivet) 1710 pag. 158:

HVIDINGS FÆRGEGAARD: Peder Ibsen Byssing

Landmaalings Hartkorn: 5 Tdr 7 Skp

Gaardens Længde og Fag:

Sender Længde 12 Fag m/gammel Grundmur)
Vester " 11 " m/Tavl & Lervægge) ved Magt

Penge 10 Rdl 3 Mk
Byg 1 Td 1 Fdk

Notat: Denne Jord er tillagt Færgegaarden af Vordingborg Slots Ladegaards Jorder, som forklares udi Højesterets Dom af 14/6-1665 og Cammercollegie til Ridesfogden Giert Willumsen derom ergangne Ordre 17/4-1697 at Ladegaards Jorderne skulle opferes og for Skatter forskaanes efter de af Færgemændene ihændehavende kgl. Breve af 18/4-1661, 15/11-1687 som af kgl. Maj 26/12-1699 er confirmeret. Han skal alene svare den sædvanlige Landgilde til Vordingborg Slot.

I 1724 er Færgegården også opført:

gl. Matr.	16 Tdr	)	
ny "	5 " 7 Skp	)	under Amtstuen
Svinsolden i Ejendomsak		)	
paa Steensved	2 Fdk 2 Alb)		

Hans Wulffs Ejendomsjord) Vordingborg Køb-
ny Matr: 4 Skp 3 Fdk 1 Alb) stads Frihed.

I foråret 1715 er Peder Ibsen syg og den 15. April s.Å har en Michael Jespersen Raun ansegt om at måtte assistere Færgemanden i hans Svaghed og ønsker forsikring om, at han efter hans død må overtage færgeløbet med dets tilliggende, og han tilbyder i sin ansegnings af erlægge 200 Rdl til den kgl. Kasse.

Rentekammeret videresender ansegningsen til kgl. afgørelse med følgende kommentar: "Den gamle Færgemand skal være meget svag og af alder, mesten sengeliggende, med hvis eneste Datter Supplicanten beretter at være forlovet. Han haver ellers forhen tjent ved Rentekammeret, siden ved Enkedronningens Gods i Stevns Herred og andre Steder i Sjælland for Ridefoged og nu er Fuldmægtig ved Nykebing Amtstue paa Falster" - Der findes ingen kongelig Resolution på denne ansegnings og han kom heller ikke til Færggården.

Hos Ridefogden og der Jungshoved Gods Johan Christopher Jensen optager Peder Ibsen Byssing et lån for hvilket han udsteder en Panteobligation med pant i 4 Tdr Land i Kulekørs Mark Obligationen er udstedt 23. Dec. 1715 (Vordingborg Byfoged Skøde og Panteprot).

Men Færgemanden er slet ikke rask endnu, og der er endnu nogen, der forsøger at få lov at overtage hans bestilling. Og at Peder Ibsen må være meget syg, fremgår af deres ansegnings, der 1716-14/9 forelægges Kongen med Rentekammerets notat:

HANS BERGESHAGEN FLINDT har i 14 Aar været Købmand og Borger i Saxkebing og han anholder om Færgemandstjenesten i Vordingborg efter nuværende Peder Ibsen Byssings Død, hvorfor han erbyder sig at betale 400 Rdl.

IVER MICHELSEN WEIDE som i lang Tid har tjent Etatsråd Giese baade før og siden han blev Amtmand gør Ansegnings om dette Færgeløb efter den gamle Færgemands Død, som stedse skal ligge ved Sengen, hvorimod han erbyder sig at ægte Mandens Datter, som de gamle Formældre gerne skulle se ved Brødet serveret.

Rtk: Paa denne sidste Supplik attesterer Etatsraad Giese, at Færgeløbet ved Vordingborg over til Falster er udi en meget slet Tilstand formedelst Færgemanden og hans Kone udi nogle Aar har ligget ved Sengen hvorudover ikkun liden Opsigt har været ved Fartøjerne og Folkene, som skulle forrette Transporten, hvilket og har forarsaget adskillige Klager; men formedelst de stakkels Folks langvarige Svaghed har det ej været at ændre, og skulle de stodes fra Brødet, maatte de de

i Armod, hvorfor han allerunderdanigst beder, at deres eneste Barn, som er en Datter, maatte blive ved Stedet for at opholde de gamle Forældre og om hans Tjener, som har tjent ham i mange Aar tro og vel og bleven brugt til at forsende adskillige Steder i Eders Majestæts Forretninger maatte nyde dette lidet Stykke Brød skal han baade øgte Datteren saa og forsvarligen oppasse Færgeløbet, saa ingen Klagemaal derover skal komme. Det vil bero paa Eders kgl. Maj. hvem af disse maa forundes Færgeløbet.

Der findes ingen kgl. Resolution og Peder Ibsen forblev Færgemand.

Men formodentlig var Peder Ibsen klar over, at han ikke kunne klare Transporten så længe han og hustruen var syg. Det fremgår af en ansøgning, som igen indkommer til Rentekammeret og som dette videresender med notat:

SØREN BAY andrager allerunderdanigst hvorledes Færgemanden ved Vordingborg Færgested Peder Ibsen Bessing for saavidt er tilsinds at overlade sin Tjeneste til ham dersom det allernaadigst maatte behage Hs. kgl. Maj. sligt at tillade. Thi lever han i det Naab, at kgl. Maj. tillægger ham samme lidet Brød, men som det er saa meget ringe, at ej nogen deraf alene kan subsistere uden anden Hjælp, saa er hans Ben og Begjæring, at Eders kgl. Maj. ville forunde ham Expectance paa Husfogden ved Vordingborg Slot Ernst Ditlef Garbers Tjeneste, som begge kun er af liden Indkommen, men dog naar de vare samlede kunne være ham til nødterftig Underholdning.

Rtk: Efter Etatsraad Gieses Attest paa een af hans Tjeneres Supplik om samme Færgeløb, skal den nuværende Færgemand og hans Kone længe have været svage og holdet ved Sengen, saa at Færgeløbet derover ikkun skal være i slet Stand. Ikke desto mindre er dog bemelte Færgemand Peder Ibsen Byssing med hosføjede allerunderdanigste Supplik indkommen og deri forestiller, at han vel i lang Tid har været svag, men dog nu igen restitueret, saa han nok kan forestaa sit Embede, særdeles som han tillige beretter, at han ej endnu har opnaaet sine halvtredsindstyve Aar. Beder derfor, at han maa beholde Brødet, saalænge han lever, saa og at en Person ved Navn Just Michelsen maa nyde Færgestedet efter hans Død,

saasom han i mange Aar har tjent Etatsraad Giese og vil øgte hans eneste Barn. Imidlertid kan nok heraf sluttes, at den nuværende Færgemand Peder Ibsen Byssing vel er tilbende at afstaa Tjenesten naar han kunne være forsikret, at hans Datter ved Steden kunne blive conserveret paa det, han med Hustruen hos hende kunne have sit Ophold og ej sin øvrige Livstid lide Nød. Det indstilles til kgl. Majestæts Resolution, om Supplicanten Søren Bay maa forundes dette Færgested, naar han i mindelighed kan formaa den nuværende Færgemand til at afstaa Tjenesten, ligeledes om han maa forundes Expectance paa Husfogedttjeneste

Kgl.Maj: Dersom den nuværende Færgemand godvillig overlader ham sin Tjeneste, saa er vi dermed allernaadigst tilfreds og saa kunne og gives ham den Forsikring, at naar Husfogden maatte afgaa og han forsvarlig kunne forestaa begge Tjenester, at den ham ogsaa skulle blive tilstaaet.

30. November 1716

Frederich R.

Det lykkes for Søren Bay at få overtalt Peder Ibsen til at afstå Færgegården til ham og han kan den 4. januar 1717 tilskrive Kongen således: gennem Rentekammerets Expeditionsprotokol:

Søren Bay takker allerunderdanigst at Eders kgl. Maj. har villet have den store Naade for ham og ej alene forunde ham det ansøgte Færgested ved Vordingborg naar han godvillig kunne formaa den nuværende Færgemand Tjenesten til ham at overlade til hvilken Ende herved føjes hans godvillige Afstaaelse men endog allernaadigst forsikret ham om Husfogdens Tjeneste ved Vordingborg Slot. - Men som Færgegaarden findes udi meget slet Stand og ikke kan beboes uden den bliver repareret, saa beder han allerunderdanigst, at han til dens Reparation en liden Udvisning allernaadigst bevilges, at den kunne igen blive sat udi god Stand.

Rtk: Supplicanten har tidligere gjort Ansegning hvorpaa kgl. Maj. 30/11-1716 resolveede, at dersom den nuværende Færgemand godvillig vil overlade ham sin Tjeneste, er kgl. Maj. dermed tilfreds, og der kunne ogsaa gives ham Forsikring om, at naar Husfogden maatte afgaa og han begge Embeder forsvarlig kan forestaa, saa skulle de blive ham bevilget. Supplicanten fremlægger nu Færgemandens Afstaaelse under hans Haand og Segl, som hermed følger saa og Bestallingen for ham opsat til allernaadigst Underskrivelse. Man

er tilskrevet om Resolutionen ang. Husfoged tjene-
 nesten. Angaaende Udvisningen afhænger det af
 kgl. Maj. Behag, om han til Færgegaardens Repa-
 ration maa forundes et Par tophalede Egetræer el-
 ler Stabber.

k.M.: Dersom Færgemanden for Aftrædelsen intet af Os
 derefter til Subsistance vil pretendere, saa be-
 vilger Vi allernaadigst, at Søren Bay maa betros
 denne Færge og at han til Færgehusets Reparation
 maa udvises 2 tophalede Egetræer.

Kbhvn. 11. Januar 1717

Og herefter lader Søren Bay ved Vordingborg Ting læse sin kgl.
 Bestalling paa at være Færgemand ved Vordingborg Færgested udi
 forrige Færgemand Peder Ibsen Byssings Sted (Tingbog pag. 21 B)

Kgl. Maj. befaler 1718-12/6 at af Vordingborg Ladegaards-
 marker skulle Teilgaardsmarken med Græsvænget og Kirkemarken læg-
 ges under eet og indhegnes samt at Færgemanden skulle tildeles en
 anden Jord i stedet for den, han havde i brug i Teilgaardsmarken.
 Rentekammeret meddeler imidlertid, at Færgemanden Søren Bay har
 indsendt et Tingsvidne hvorefter det fremgaar, at der fra Færgegaar-
 den er udlagt en Eng til Teilgaardsmarken for hvilken han ingen
 Vederlag har faaet, og de Committerede foreslaar nu, om ikke han
 kunne tillægges en Jord paa Nyraads Mark for 7 Læs Hø, som i det-
 te Aar har været udlejet til en Borger Jochum Lafrentzen i Vor-
 dingborg, hvilken Jord nok kunne give 9 Læs Hø, idet Regimentet
 i dette Aar har faaet dette Kvantum. Men Søren Bay mangler for
 dette Aar 9 Læs Hø og Rentekammeret anmoder om kgl. Bevilling til
 at erstatte ham dette med Betaling i Lighed med hvad Vordingborg
 Amts Undersaatter har betalt for Fourage-Hø nemlig 2 Rdl 2 Mk pr.
 Læs ialt 21 Rdl.

Kongen bevilger, at Søren Bay de kommende Aaringer maa nyde be-
 melte Jord og at han skal gives Erstatningen 21 Rdl.

dateret 1719, den 18. Sept. FREDERICH R.

Det var ikke længe Søren Bay fik lov at beklæde sin Fær-
 gemandestilling. Kirkebogen viser, at

1719, d. 24. November blev Færgemanden Sr Bay
 begravet paa fattig Vis

og allerede den 25. november forespørger Amtmand Schøller i
 Rentekammeret, hvem der skal forøtage Skiftet efter Søren Bay
 og han anfører, at Færgegaarden forhen har været anført i Vor-
 dingborg Slots Jordebog og saaledes ligget under Slottet, men
 nu skal være inddraget under Regiments-Distriktet

Igen den 13. December forespørger Amtmanden i Kancelliet
 hvordan der skal forholdes med Skiftet efter afdøde Færgemand i

Vordingborg Færgegaard SØREN BAY, hvis Bo formodentlig er efterladt i ganske slet Tilstand. Det var Rentekammeret, der henviste Amtmanden til at foresperge i Kancelliet. Regimentskriveren havde straks efter Færgemandens død registreret Boet, hvilket Amtmanden var godt tilfreds med og den 20. April 1720 blev der holdt Auktion over ejendele efter afdøde Søren Vay i Vordingborg Færgegaard, hvor Peder Jensen Riber var overværende paa Enkens Vegne. (Hammer Herreds Auktionsprotokol).

Det rygtedes hurtigt, at Vordingborg Færgested igen var ledigt og ikke færre end 19 Ansøgere meldte sig til embedets overtagelse (Rtk: 2211.74 pag. 1067):

1719-11. december Om den ved Søren Bays dødelige Afgang ledig bleven Færgemandstjeneste ved Vordingborg Færgested gør følgende allerunderdanigst Ansøgning:

- 1) FRANDS JØRGEN STOCHBERG har tjent 8 Aar som Bud ved Sø-etatens Generalkommissariat
- 2) ABRAHAM HANSEN PRYDS har tjent ved Orlogsflaaden som Eskadre- og Underskibsskriver i 2 Aar og 8 Aar ved Proviantgaarden som Brødsriver, hvor han endnu er.
- 3) HENRICH BRINER har i nogle Aar tjent Geheimeraad Mickstedt
- 4) HENDRICH JØRGENSEN har i 26 Aar tjent i kgl. Maj. Selvkammer og Taffeldrikker og været med paa adskillige Rejser, i 1704 i Norge, 1708 Italien etc.
- 5) ALEXANDER MONTROS som i lang Tid og endnu tjener Frue Storkanslerinde Rewentlow
- 6) SØREN ANDERSEN SEERUP som af kgl. Naade har varetaget Rytterdistriktet i Lolland og tilbyder at conservere Enken ved Færgegaarden
- 7) NIELS HANSEN Premierlieutnant ved Sø-estaten har i 15 Aar tjent som Aar-Tjener og 1699 og 1700 som Maanedstjener.
- 8) LAURIDS RODEN har i 16 Aar tjent Geheimeraad Lerche og hans Søn
- 9) NICOLAI BAGER har i 19-20 Aar tjent til Hove og tjener nu Staldmester Pforden
- 10) HANS LARSEN KIØG
- 11) KIELD ANDERSEN har siden 1709 været Foderknægt ved Epiquagehestene - blev opsagt sidste Vinter
- 12) NIELS HAMMER har i 6 Aar tjent Hus- og Ridefogden ved Nykebing Slot indtil Amtet blev Ryttergods
- 13) HANS TAGEROD har tjent ved Odense Amtstue i mere end 10 Aar
- 14) PEDER IBSEN BYSSING som tilforn udi 28 Aar upaaklagelig haver forestaaet samme Færgeløb beder allerunderdanigst efter Eders kgl. Maj. allernaadigste Løfter at maa faa dette Brød igen, som ham udi hans Svaghed er frakommen.

- 15) JOHAN SALOMON KEUTEL har nogen Tid tjent Fyrstinden af Slesvig som Conditor og Taffeldækker. I sin senere Supplik oplyser han, at han med forhenlevende Færgemand har aftalt, at han vil ægte hans Datter og give ham sit Ophold hans Livstid ifald Hs. kgl. Maj. ville forunde ham dette Færgeløb.
- 16) HANS BAYE den afdøde Færgemand Søren Bayes Broder anmoder om at Enken maa nyde Stedet i Henseende til den Bekostning 800 Rdl, som Søren Bay har anvendt til Reparation af Færger og Hus og hvis ikke, anmoder han om selv at maatte nyde det for at nyde godt af, hvad hans Broder har ofret paa Stedet.
- 17) JENS RIBER har tjent kgl. Betjente ved Rentekammeret samt ved Vordingborg Amtstue
- 18) ANNA sal. SØREN BAYS afd. Færgemands Enke hendes Venner har forstrakt hende alt det, hun og hendes sal. Mand har anvendt paa Stedet til Færger, Baade og tilhørende Redskaber, Læsere, Quæg og Bæster med videre, saa hun maa gaa derfra med Betlerstaven udi Haanden og endda blive saa gældbunden, at hun aldrig kan betale det, med mindre Eders kgl. Maj. ville have den Naade for hende, at hun maa blive ved Brødet og at en Person ved Navn JENS RIBER, som tillige derpaa supplicerer maatte erholde kgl. allernaadigst Bestalling efterdi hun ikke paatvivler, at han jo med Tiden agter at forserge hende.
- 19) PEDER LAURSEN STAAL en Borger af Vordingborg, som forleden Aar 1718 en ulykkelig Ildebrand lagde hans iboende Gaard og Bohave i Aske og nu er i slet Tilstand. Den nu afdøde Færgemand fik ved Tiltrædelsen en af hans Brødres Børn til ægte, hvorudover han haver forskudt ham en stor Deel af sine ringe Midler til at sætte Færgegaarden med behøvende Færgetøj og Redskaber istand, hvilke Penge han nu ingen Adgang ser til at igenkomme til hans Gaards Opbyggelse, som Eders Maj. selv haver set, han er ifærd med, med mindre Eders kgl. Maj. ville behage at conservere Enken ved Brødet og at en Person, navnlig Jens Riber Færgestedet maatte nyde saasom han Enken vil ægte.

Rentekammeret indstiller til kgl. Maj. Behag at udpege, hvem denne Bestilling maatte forundes.

Kgl. Maj.: Eftersom det den gamle Færgemand Peder Ibsen Bysing med ret og billighed tilkommer denne Færgested igen at betrede efterdi han samme Færgemands-

tjeneste til den afdøde kun havde overladt
saa bevilger Vi allernaadigst, at han samme
Færgested igen maa antræde.

Kbhv. 11. Decemb. 1719 FREDERICH R

Af det foregående fremgår det, at færgerne og færgegården var i en meget slet forfatning, da Søren Bay overtog stedet idet han måtte ofre et stort beløb for at få alt sat i stand igen, men mon ikke, der i det opgivne beløb skulle være indbefattet købet af færgerne, som ifølge en oprettet kontrakt skulle betales med 360 Rdl eller 540 Sldl, som skulle betales 24. juni 1718. Kontrakten var dateret 17. april 1718, og da nu Peder Ibsen igen overtager Færgegården, må han vel købe disse tilbage. Der må dog have været lidt uoverensstemmelse med færgegårdens forfald. Søren Bay havde ved Steensby Birk anmodet om at 4 mand måtte besigtige Færgegårdens Bræstfældighed, hvilket de havde gjort den 3. december 1717 og dette betalte han selv for. Dette syn må Peder Ibsen imidlertid ikke have været tilfreds med da han den 21. marts 1718, da han bor i Vordingborg anmoder om herfra at få udmeldt 4 uvildige mænd til at syne Færgegaarden mod de andre 4, som forhen har synet den. Nogle mener dog, at det ej vedkommer Vordingborg Byting, da Færgegaarden ligger i Steensby Birk, men andre mener dog, at når Peder Ibsen bor i Byen og hører under dette Byting, så er det ej ulovligt om han begærer 4 mænd udmeldt herfra tilligemed de 4 fra Steensby Birk, hvad hensigten med det er, men Byfogden fandt, at det stred imod Loven, hvorfor det blev afvist.

Hvordan var Peder Ibsens økonomi? Man må jo tro, at han sad godt i det, da der ikke findes sager mod ham for gæld. Et lille fingerpeg kan det vel være, at han i 1706 var i stand til at stille Kaution for sin Svigerfader. Det hedder i Rtk.2243.323:

Eftersom kgl. M og Cammer-Collegio haver forpagtet Vordingborg Byes Consumption til PEDER NIELSEN Borger og Indvaaner der sammested for den Summa Eet Tusinde eet hundrede fem og tredive Rdl. Croner aarlig 3 næst efterfølgende Aar fra 1. Januar 1707 til 1. Januar 1710 efter derom oprettede Forpagtningsbrev, saa belover jeg underskrevne som tro Forlover og Selvskyldner ej alene for Termins rigtige Betaling men endog Contractens Holdelse vedberligen i alle Maader under Execution Forsikring og Pantsætning af mine Midler og Formue rørende og urørende, hvor de findes at d'Herrer og Cammer-Collegio paa Hs. kgl. Maj. Vegne af mig og mine Arvinger skal være og blive uden Skade. - Til Bekræftelse under min egen Haand, hvilket og tillige af Forpagteren for sig og sine Arvinger paa lige Maade bekræftes

København den 6. November 1706

Peder Nielsen

Peder Ibsen Bessing

Denne Peder Ibsen Bessing Færgemands udgivne Caution for hans Svigerfader Sr Peder Nielsen for Cautionssummen aarlig 1135 Rdl her af Byen at svare er han sufficient at præstere og kan Hs. kgl. Maj. dermed i alle Maader være forsikret og skadesløs holden /: Gud ellers fri fra overfalds ulykkelige Tilfælde :/ testes af

Vordingborg Amtstue d. 16. December 1706

Anders Andersen

Her oplyses så, at Peder Nielsen er Svigerfader til Færgemanden. Denne Peder Nielsen har tidligere været byfoged i Vordingborg og i Skøde-og Panteprotokollen læses 3. Juli 1700 kgl. Bevilling at forrige Byfoged Peder Nielsen, som for nogen Tid siden efter Ansøgning af Os er forløvet Bestillingen, maa fortsat nyde de Privilegier, han som Byfoged nydt haver og være fri for Byens Forretninger og andre Tynger, dateret 10. Januar 1685 og confirmeret 16/6-1700.

1700 den 7/12 fremlægger Peder Nielsen Cammer-Collegio Forpagtningsbrev paa Consumption i Vordingborg paa 3 år fra Nytårsdag førstkomende til samme 1704, og han bad, at alle ville indfinde sig for at angive deres Næring og Brug til Betaling af den Consumption, Byen er sat for.

Ved en opgørelse over Consumptions-Forpagtningen i Købstæderne for 1704-05-06 er Peder Nielsen opført for Vordingborgs

1708-12/3 skæder Peder Nielsen forrige Raadmand i Vordingborg sit Hus og Vaaning liggende vester her i Byen paa den nordre side af byen næst op til Peder Ibsens Hus og bolig paa den østre side og vesten op til den øde plads paa den anden side til Povl Berthelsen

1708-17/3 skæder Vordingborg By til Sr Peder Nielsen Consumptionsforpagter 3 øde Byggesteder og pladser at bebygge, nemlig:

Merte Skettes, Christen Syndermands Peder Keysses beliggende vester i Byen næst vesten til Laurids Syndermands iboende Gaard og næst østen op til det nye Hus bemelte Peder Nielsen fordom haver ladet opbygge og Povl Berthelsen har købt Disse Byggepladser har i mange Aar ligget øde.

1708-26/3 Peder Nielsen køber paa Auktion Sinde Johansdatter Bøkers Hus ved Østerport 5 Væggerum med Have og Brønd

1709-3/7 begravet i Urtegaarden PEDER NIELSEN Consumptionsforvalter - meget hæderlig og skickelig.

1709-8/7 pantsætter Povl Berthelsen sin bolig, som han købte af sal. Peder Nielsen forrige Consumtionsforpagter, og er beliggende næst vester op til Peder Ibsens tvende Boliger paa den ene og næst østen op til en anden Peder Ibsens Bolig, som Else Bedker bebor.

1710-3/1 og 5/2 udlåner Peder Ibsen Bessing penge til Smeden og til dennes Kæke.

1711-8/6 benævnes Peder Ibsen som Consumtionsforvalter, hvilket hverv han jo så må have overtaget efter svigerfaderen.

Den frygtede Byldepest, som siden 1704 hærgede Europa med utallige dødsfald til følge nåede trods energiske foranstaltninger dog også Danmark og folk flygtede fra de steder, hvor pesten havde holdt sit indtog og de trødsede de forbud og foranstaltninger, der var påbudt. Pesten bredte sig og nye påbud om forholdsregler udgik for at prøve at standse smitten.

På Vordingborg Rådhus mødtes 1711 den 1. september adskillige af byens borgere for efter Forordningen at indrette et hus østen for byen hvori rejsende skal indtages, først Posterne for vederlig at udspørge dem og lade dem og brevene ryge, førend de må indføres i byen; og der skal ansættes en Mand til at varetage dette hverv og hver af de Rejsende skal give 4 sk til at købe regelse for. - Der skal opstilles 2 bomme for Nørreport den ene med Laas for, hvor enhver skal melde sig og den anden indenfor Porten, hvor Vagten skal gives rapport om alt; og Personer og breve skal først røges i huset og saa meget varlig ved Vagten indbringes i byen.

Endnu 2 bomme den ene ved Vesterport, den anden ved Østerport. Den 5. Bom fæd Strandporten ved Skilderhuset, og der skal være 2 personer paa hver post med fornøden Gevær, Lod og Krudt.

PEDER IBSEN skal ekspedere dem, som kommer ind ad Vesterport. Postmesteren skal levere Breve til Lolland-Falster i en post-sæk vel roget til Færgemanden i Færgegaarden, og brevene fra Lolland-Falster leveres af en vis person her i byen til Postmesteren

Indtil udgangen af 1712 har Peder Ibsen svaret årlig 1140 Rdl men han byder ikke, da Consumptionen igen udbydes for de næste tre år fra januar 1713 og han synes ikke mere at tage del heri,

Som det fremgår af det foregående ejede han 3 boliger i byen. Disse er vel hans hustrues arv efter faderen. Skifte findes ikke for denne periode. Om han også har arvet jord kan således ikke ses, men det kunne tyde på, at han er ude i en økonomisk krise, Som nævnt pag. 35 blev han syg i foråret 1715 og på slutningen af året optager han et lån mod pant i 4 Tdr land i Kulekørs Mark.

Det fremgår jo tydeligt af det foregående, at både Peder Ibsen og hustruen er meget langvarige syge, og hustruen står da heller ikke sygdommen igennem. 1718 den 14. februar blev begravet Dorthe Kirstine Byssings. Hun døde den 6. februar. Boet blev straks registreret og den 5. april holdes skiftet hos Peder Ibsen Byssing i Vordingborg, deres eneste barn er Anne Kirstine. Her beslutter Peder Ibsen, at han vil holde auktion over en del løsere, Ejendomshuse og Jorder for at kunne betale sin gæld og ligeledes vil han sælge en del Lam og Får

1718-3/5 holdes auktion over Kulekørs Mark kaldet
mod søndre ende på møllevejen til Mogens Madsens Høfde
med nordre ende på Møllers ager
på vestre side ved Præstens jord ej solgt
og for vestre ende Kirkens jord
med lidet eng ved den nordre ende
1 Td land - 0 skp - 7 fdk er 4½ Dlr

I Kulekørs Mark er endnu 8 Td Landjord, som heller ikke blev solgt, nemlig:
1 Ottosholm 2 Td 1 skp
1 Toften bag Niels Skaanings Have 2 Td 3 skp
2 Agre i Toften næst vesten Peder Larsens jord
og næst østen til Karen Kruses jord 1 Td Land

Uden Auktion blev solgt til Christen Eriksen Trane 2 Td 1
Kulekørs Mark og til Peder Larsen Staal 2 Td.

Endvidere var der Birkemose-Ager vest op til
Skibbinge Kirkejord og øst op til Jochum Lafrentsens jord ialt 5 skp med lidet eng ved begge ender, steder mod nord til Peder Børrings

Vengelsmose-Ager med søndre ende til den gamle
Møllevej og norre ende til Gengels Mose 2 Td

1 Ager mod Nygaards Have 1 nord og gl. Møllested
mod syd 3 skp

1 Ager langs med stien ved Bøgebjergs Mark
mod øst op til Mogens Madsens jord mod syd til
Hans Nygaards Vængejord mod vest til Skibbinge
Kirkejord 1 Td 2 skp

1 eng ligger østen til Slottets og vesten op til
Præstegjorden mod syd til Karen Kinchs jord og mod
nord til Møllerens Jord 1 Læs

1 endbond vest, nord og syd til Ottesholm 2 Læs

1 ejendoms-eng i Nyraads Mark på 2 steder 2 Læs

Alt blev dog efterhånden solgt. - Endvidere er opført i boet
1 ejendoms hus som Berge Feldbereder beboer og ligger imellem
Lars Baggers og Povl Mandskemagers (Berthelsen)
boliger, 9 fag med Port Gaardrum og Kakkelovn

Gaarden, som Peder Ibsen selv bebor med bygning, 1 kakkelovn
gårdrum og 2 haverum, svarer jordskyld til
slottet 1 Mk - vurderet til 300 Sld. Af rum
var der
Sengekammer, den øverste stue, spisekammer
kølderstue, et lidet kammer, bryggers, ryt-
terkammer, pakhus, Karlens kammer
alt indboet blev vurderet. I våbenkammeret
fandtes:

1 Officer-pique (=Lanse)	1 Kaarde med Mes-
1 Flintbøsse	singfæste og selvgreb
1 do	1 Kromsabel
1 Pallask (Ryttersabel)	1 Kaarde med messing-
med forgyldt fæste	gehæng
1 Krudthorn med Patron-sæk	

Det oplyses at en del selv befindes hos Mundkok hos kgl. Maj.
CHRISTIAN HAMMER i København. Dette tilhører Peder Ibsen og
Datteren og om dette vil man søge nærmere underretning hos
Hr. Hans Byssing. Han meddeler senere, at der findes 169 Lod
Selv hos Mundkokken og dette vil blive solgt ved auktion.
Desuden findes selv, som Peder Nielsen gav datteren før han
døde. Forevrigt var en gul hest samme Mester Christian Hammer
tilhørende.

Partejerne ved Færgestedet blev også registreret: og vurderet:
det må være den vurdering, som blev foretaget af de 4 mænd fra
Steensby Birk:

Den store Færge med Sejl, Anker og Redskab	150 Sld
" " Baad " " " " "	40 "
1 mindre Isbaad med Behør	16 "
1 gl. stk. Tov til Træl	10 "
1 gråskimlet blind Hest) Trælle-	3 "
1 gl. sort Hest) heste	1 " 2 mk

Peder Ibsen havde også adskilligt i Færgegaarden som vurderes
og her fradrages for et øde Hus som nedblæste 10 Dlr

Øg af gældsposter kan nævnes:

sal. Michael Raffn (herpå Landstingsdom 26/1-1718)
Panteobligation Johan Christopher Jensen, Vordingborg
Kirkeværger Niels Christensen Krom
Magister Jacob Bartholomæus

Kongens Kok i København Christian Hammer

Jacob Færgekarl - Løn

Hans Piil Trældreng "

Jens Larsen Færgekarl - Løn

Jochum Lafrentzen fordrede Consumption fra Færgegaarden for årene 1716 og 1717, men hertil svarer Peder Ibsen, at han har forsynet sine derholdene folk med fornøden kost af øl og mad, som her i Vordingborg er betalt Consumption for. Hvis noget particulær af Færgegaarden skulle betales i Consumption, kunne han ikke vide, hvori det består, såsom ingen ordre derfor er udvist. Desuden mente han, at Seren Bay måtte betale for januar termin 1718 da han virkelig var kommen til Færgegaarden sig at benytte.

I flere omgange sælger Peder Ibsen ud af sine ejendele ved auktioner. Laurids Hansen Bagger køber det hus i Vestergades nordre side, som han selv bebor. Ejendommen som Peder Ibsen selv bebor købes af Peder Børring. Med hensyn til den 3. ejendom, som Berge Feldbereder bebor, da accorderer Peder Ibsen selv med denne på den måde, at Berge skal være fri for husleje i dette hus, men hvad Peder Ibsen nyder hos ham betaler Berge selv for.

Det blev et omfattende skifte og da det endelig sluttes udtaler datteren Anne Kirstine, at det var hende ganske ubekendt, at hendes fader sad så dårligt i det.

At han så snart igen skulle komme til færgegaarden, kunne han på det tidspunkt ikke vide men her findes han så ca. fra december 1719.

1720 i juni måned klager Peder Christensen Riis til Kongen over at Peder Ibsen i Færgegaarden har opkrævet fragt af nogle stude, som er beordret købt og transporteret frit til Lolland Falster til ophjælpning af bøndernes besætninger, som led stor skade under kvægsygdommen. Denne klage tilsender Rentekammeret Amtmand Schøller for at han kan undersøge sagen og tilbagesende papirerne med sit svar. Sagen ender med, at Rentekammeret pålægger Peder Ibsen at tilbagebetale det opkrævede:

Den 5. april har Rentekammeret givet Pas til fri Overførsel af 146 stk. Plov-Bæster til det falsterske Regiments-distrikts Rytterbønder, hvilke var rekvirerede af Regimentskriver Jacob Jørgensen, men da han imidlertid ansaa Stude for bedre egnet, har Peder Ibsen Bøssing nægtet at overføre disse fri, da Passet led

paa Bæster. Rentekammeret kan ikke se, der er nogen Forskel ved at transportere Bæster eller Stude og har tilskrevet Stiftamtmand Adeler med Jacob Jørgensens Klage og tilholder Peder Ibsen Byssing at tilbagebetale, hvad han har opkrævet i Fragt af Studene.

I foråret 1721 ansøger Peder Ibsen om at få udvist Stave og Gjerdsel til indhegning af Færgegaardens Jorder. Rentekammeret forespørger hos Amtmanden, hvorledes det forholder sig hermed, hvorpå Amtmanden den 16. april 1721 svarer:

Hvad Færgemanden Peder Ibsen Byssing i sin Memorial har frendraget om Gjerdsel og Stauv til Indhegning af Færgegaardens Jorder, da strækker hans Andragende sig ei videre end til Trølle-haugen, som ligger strax ved Færgegaarden og altid har været indgrøftet med et lille Snitgerde. - De øvrige Jorder til Færgegaarden har han til Børgerskabet i Vordingborg gjort fremlaan af. Bemelte Trøllehaug er og forhen af Færgemændene saaledes indhegnet.

og efter modtagelsen af dette svar tilskrives Færgemanden den 26. april:

Som Vi har faaet Underretning hvorvidt vi skulle reflektere paa Eders Ansøgning om at bekomme Stave og Gjerdsel til Vordingborg Færgegaards Jorders Indhegning, og deraf fornemmer, at Eders Andragende ej kunne strække sig videre end til Trøllehaugen, som ligger straks ved Færgegaarden og altid har været indgrøftet med et lidet Snitgerde, de øvrige Færgegaards Jorder har I gjort Fremlaan af til Børgerne i Vordingborg og at bemelte Trøllehaug er forhen alletider af Færgemændene saaledes indhegnet, som de af samme bedst ville have Nytte og Gavn uden at nyde dertil noget af kgl. Maj. Skove, thi saadant har aldrig tidligere været opført i Skovrullerne, saa Eders Ansøgning kan ikke bevilges.

En Madame Ziervogel har ansøgt om at måtte overtage færgestedet. Rentekammeret forespørger hos Amtmand Schøller og beder ham forhøre hos Peder Ibsen, om han er villig til at afstå denne. Amtmanden søger denne oplysning, hvorefter rentekammeret tilskriver von Gabel, som har indsendt Mad. Ziervogels Ansøgning:

1722-7/2 ang. Vordingborg Færgested med Madame Ziervogels Memorial samme Færgested at maatte nyde imod dermed den itsige Færgemand Peder Ibsen Byssing paa visse Conditioner en Accord blev indgaaet, som fornemmelig bestod derudi, at han ned aarlig sin

sin Livstid 50 Rdl og at han Færgeredskabet efter uvildige Mønde Sken med Penge blev betalt og om det med den gamle Færgemand i Mindelighed kunne ske, at han afstod Tjeneste paa disse Conditio-
 oner. Vi har tilskrevet Amtmanden og paalagt ham at forhøre Pe-
 der Ibsen, om han paa den Maade ville afstaa Færgetjenesten og
 Amtmanden sender Peder Ibsen Byssings Gensvar, som gaar derhen,
 at han ikke, som af Mad. Ziervogel er foredraget, har afstaaet
 Færgeløbet til nogen, men at han det ved sin Svigersen lader be-
 obagte imod han ej alene holder Redskabet og Færgegaarden i for-
 svarlig Stand men ogsaa giver ham nødtørftig Underholdning og
 altsaa forhaaber at han ikke nu, da han er en svag og gammel
 Mand, skal forkastes fra Stedet, men at han det efter kgl. Maj.
 Hr. Fader sal. Chr. V's givne Benaadningsbrev, som af vores nu-
 værende Konge er confirmeret, maa beholde den sin Livstid samt
 allerunderdanigst beder, at bemelte hans Svigersen, som har hans
 eneste Datter, maatte forundes den efter hans Død. - Endvidere
 paaberaaber Peder Ibsen, at det ingenlunde kan godtgøres som Mad.
 Ziervogel formelder, at Færgeredskabet saa slet befindes, saasom
 det nu skal være udi saa god Tilstand og vedligeholdten, som det
 i mange Aar har været. Endvidere skal meddeles, at der fra Lieut-
 nant Ziervogel er indkommet hans Skrivelse af 27. f. M., hvori
 han gør saadant Tilbud, at om Færgeløbet nu strax maatte overla-
 ham, vil han for det første give Peder Ibsens Datter 200 Rdl eet
 for alt og dernæst for det andet for Færgeredskabet 300 Rdl at
 betale samt for det tredje til Peder Ibsen Byssing aarlig til
 sit Ophold at give 50 Rdl og det saalænge han lever. Som det er
 at fornemme, at Peder Ibsen ej bekvæmmer sig at antage dette Til-
 bud eftersom han saa indstændig anholder, at hans Datter Færge-
 stedet efter hans Død maatte nyde, saa haver vi det saaledes til
 Cammerherrens Forgødtfindende villet overlade.

Det betyder meget for Færgemanden at vide sin Datter forsørget,
 når han ikke er mere, og han har derfor den 1. april indsendt
 ansejning om, at hans svigersøn Johan Ottesen Langemarch måtte
 nyde stedet efter hans død, men dette er blevet afslået, og den
 18. august 1722 kan rentekammeret meddele Datteren følgende:

Til Anne Cathrine Langemarchs!

Formedelst hendes Fader Peder Ibsen Byssing, som af Hs. kgl. Maj.
 er anfortroet Vordingborg Færgeløb, skal have, som han er gammel
 og svag, overladt hende som sin eneste Datter bemelte Færgeløb,
 saa har hun ved allerunderdanigst Supplik af 21. Maj sidst afvig-
 gjort allerunderdanigst Ansejning hos kgl. Maj, at kgl. Maj. vil-
 le have den Naade for hende efter hendes gamle Faders Død, at
 conferere samme Færgeløb hendes nuhavende Mand Johan Ottesen Lan-
 gemarch. Men hende forstændiges derpaa til allerunderdanigste Ef-
 terretning: Siden hvis hun efter hendes i saa Maade gjorde Ansej-
 nin fortroster sig til at erholde, er en Expectance, hvilken ef-

ter den senest udgange Forordning ikke bliver meddelt. Ellers er hendes Fader paa lige allerunderdanigste Ansejning af Os den 1. April sidstleden communiceret Ms. Maj. allernaadigste Resolution, hvorefter han fandt sig ligeledes efterrettet.

I 1723 må det have knebet for Peder Ibsen at svare sine skatter idet der fra Rentekammeret den 20. februar er tilgået Peder Ibsen Byssing ved Vindinge Færgested følgende skrivelse:

At Regimentskriver Svane belægger Eder med Execution for resterende Skatter til Regimentscassen dertil er han ikke ubeføjede, naar som helst de ikke paa anden Maade hos Eder er at erholde; thi at I begærer i Skrivelse af 11 ds. at maatte nyde noget for den Transport, som er sket i 1721 med Bæsternes Overførsel til Lolland og Falster og at det resterende af Skatter dertil maatte være Betaling, derom gives Eder til Efterretning, at lige saa lidet som andre Færgemænd, som ogsaa har haft slig Transport bliver noget godtgjort lige saa lidet kan I forvente noget saasom Bæsterne er kommet til Ms. Maj. Rytterbønders Nytte, hvormed de er forstrakt, og dermed maatte Transport af samme ske uden Betaling. Hvad I ellers antyder, at vedkommende Bønder, som har faaet Bæsterne har maattet betale Omkostninger og andet, som derpaa er bleven anvendt, derom er Os ikke noget bekendt; men skulle det forholde sig saa, da kan I, naar det tilstrækkelig bevises indgive nærmere Forklaring herpaa.

Amtmand Scheller havde ellers i et brev til Rtk. i 1721 meddelt, at han havde leveret Rtk. brev til Færgemanden "og det er næppe, han kender sig selv" og han oplyser, at han nu har betroet en Person ved navn Langemarch sit Færgested "og samme har i disse dage formodentlig afklareret de optagne Penge for Plov-bæsters og Studes Transport til Lolland-Falster.

Peder Ibsen var en syg mand. Da sagen med Madame Ziervogel stod på og han skulle møde for Amtmanden, da var han så dårlig, at to vederhæftige mænd i stedet måtte sendes til ham for at erfare hans mening om sagen. Han havde vel håbet at Datteren var forserget efter hans død, da han bortgiftede hende og at han kunne leve sin sidste tid i fred med svigersønnen som færgemand ved stedet, hvilket ikke lykkedes, og det må have været et frygteligt slag for ham, da svigersønnen døde. Iflg. Kirkebogen:

1725, 6. juli JOHAN OTTESEN LANGEMARCH begravet
i Urtegaarden, som ogsaa omkom paa Havet

To andre personer omkom samtidig og blev begravet.

Havde han nu nogen til hjælp ved færgeriet uden færgefolkene? og havde han selv kræfter til at forestå bestillingen? Det kan ikke ses

Imidlertid indkommer den 8. januar 1726 en ansøgning fra Jochum Boldt om at måtte overtage Færgeløbet idet den nuværende færgemand formedelst Alderdom og Svaghed ej skal kunne præstere at forsyne Færgestedet som det nødvendig udkræves. Han lover at opholde den gamle Færgemand enten i sit eget hus eller med en mulig Pension hans livstid.

Kongen bevilger ham dette paa betingelse af at han

- 1) indløser Fartøjerne med deres Redskaber
- 2) lader Færgegaarden reparere og vedligeholde
- 3) giver den gamle Færgemands Datter een gang for alle 100 Rdl.
- 4) skaffer Peder Ibsen skikkelig og forevarlig Underholdning til hans Dødsdag.

og disse betingelser akcepterer Jochum Boldt den 19. jan. 1726.

Peder Ibsen levede ikke længe. Iflg. Kirkebogen:

1726 den 22. April PEDER IBSEN Færgemand
begraven i Urtegaarden uden nogen Prædiken.

Senere på året har Datteren Anne Kirstine Byssing indsendt en klage til Rtk. over Jochum Boldt, hvilken klage Rtk. videre-sender til Amtmanden, som så 1726 den 7. august kan svare:

Den Klage, Anne Cathrine Byssing har indgivet over Færgemanden Jochum Boldt er mig først den 30 f. M. tilligemed d'Herrers Skrivelse af 4. Juli ihændekommet. Jeg har strax ladet Færgemanden kalde. Han har forlængst tilbudt hende de udlovede 100 Rdl, som stod parat til hende, men hun begærede selv, at de 40 Rdl maatte blive bestaaende, og han har strax tilbudt at betale de resterende Penge, saa ingen Klage over ham skulle paakomme. Efter dette fandt jeg ingen Grund til at foretage videre, da han lovede inden 6 Timers Forløb at ordne Sagen. Og da Anne Cathrine Byssing anmeldte at have faaet den fulde Betaling og han havde gjort Rede for det efterladte Gods. - Alt dette kunne saaledes være sparet, ligesom det øvrige i hendes Memorial er ganske utroverdigt eftersom hun selv med god og fri Vilje har underskrevet sin afdøde Faders Afstaaelse foruden det var mere til hendes Tarv og bedste end hun selv kan paaskønne efterdi hun dog aldrig kunne vente sig at blive ved Færgeløbet dels for hendes synderlige Svaghed dels for Fattigdom og ellers har Jochum Boldt

endog præsteret den post at opholde hendes gamle Fader med skikkelig Underholdning til hans Dødsdag, da den gamle Mand ved sin Svaghed dog ikke nød over otte Dages Ophold hos ham før end han ved Døden er bleven fraskilt.

Vedr. VORDINGBORG FÆRGEBO

I året 1721 befindes denne bro at være så elendig, at en reparation er tvingende nødvendig, hvorfor Amtmand Scheller på Steensby Birketing den 25. april begærer fire uvildige Dannemænd til at syne og efterse Vindinge Færgebroes Brøstfældighed og de dertil manglende Materialer og arbejdsløse specialiteter at optegne og tiltpønge at anslaa. - Hertil blev udmeldt

Christopher Rasmussen i Nygaards Mølle (Formand)
Peder Nielsen paa Masede, Peder Krog ibid.
Peder Stær i Bakkebølle

Det har åbenbart været lidt besværligt at finde nogle, som var kvalificerede nok til at syne broen, i hvert fald skriver Amtmand Scheller den 14. maj 1721 til Stiftamtmand Adeler:

"Lange forhen skulle jeg tjenstskyldigt have besvaret Deres Excellences Skrivelse af 5. April sidat ang. Vordingborg Færgebroes Brøstfældighed. Dersom jeg her i Egnen kunne faa de Tømmere, som bemelte Bro kunne syne og et regulær Overslag forfatte, men i Mangel af saadanne Mænd har jeg ved Rotten i Steensby Birk ladet udmelde 4 forstandige Mænd, som efter deres meddelte Taxt inden Tinge eedelig kunne afsige deres Forretning, og som samme endnu ikke er mig meddelt, men mener til førstkommende Postdag den at erholde, saa skal jeg give nærmere Oplysning derom. Ellers kan jeg og fornemme, at Deres Excellence er i Mening, at til Broen allerede er sket Udvisning. Det kan jeg ganske forsikre ikke er saaledes. Det var nok projekteret i 1717 af min Formand sal. Etatsraad Giese, og det kom saavidt, at baade han og Jægermester Barnewitz blev beordret at tage Færgebroen i Øjesyn og overslaa dens fuldkomne Reparation. Samme tid tildrog sig en Disput imellem dem at de om Udvisningen ikke kunne blive convenient efterdi Amtmanden begærede mere end Jægermesteren syntes at ville medgaa og derover siden af begge blev upaatalt og henstod!"

Den 30. maj fremkommer så på Steensby Ting Christopher Rasmussen i Nygaards Mølle, Ole Kiømer i Bakkebølle, Peder Kaare i Vintersbølle og Peder Stær af Bakkebølle, som den 16. Maj 1721 havde synet Færgebroen og fremlægger deres overslag, hvorpaa de begærede Tingsvidne.

Det var jo ikke helt de samme, som først blev udnævnt, men nu var

det da gjort, og Amtmanden kunde tilskrive Stiftamtmand Adeler: 1721 den 10. juni Med Besværlighed har jeg nu endelig fra Rettens Betjente i Steensby Birk erholdet indlagt Syn over Vordingborg Færgebro, som ellers kaldes Vinding Færgebro, dens store Brøstfældighed. Og som jeg den 14. maj haver meddelt til bemelte Bro nogen Udvisning ikke forhen at være passeret, som dog skal være anmeldet, saa skulle jeg udbede mig Deres Excellences gode Betænkning, om jeg til Udvisningen ved Rentekammeret skulle gøre Anmodning samt hvem til Broens Opbyggelse skal antages. helst Hs. kgl. Maj. selv forhen haver Broen ladet vedligeholde.

Det foretagne Syn og Overslag indsendes 1721 den 9. juli til Rentekammeret tilligemed et brev stilet til Kongen:

"Som det befindes, at Broen til Vordingborg Færgested, som ellers kaldes Vindinge Færgebro er saa slet og brøstfældig, at den næppe længere kan bruges og Færgemanden saa vel som de Rejsende for Stiftamtmanden Fr. Chr. Adeler derom haver indgivet Klagemaal og Besværlinger, saa har jeg over bemelte Broes Brøstfældighed ladet opmelde Mænd ved Tingsvidne, som samme haver synet og derefter er Overslag af vedkommende Haandværksmestre ladet forfatte, hvilket herved er hæftet. Og efterdi jeg allernæjest har undersøgt, om ikke Vordingborg By eller andre tilkom forbemelte Bro at reparere og derved fornømt, at Deres Majestæt hidtil selv har ladet den vedligeholde, skulle jeg herved ansege baade om Anstalt til Broens Reparation samt Udvisning af Deres Majestæts Skove til Egetømmer og Planker paa det, Broen kan komme i Stand, ifald det allernaadigst behager Deres Majestæt, Cavalleriet fra Lolland og Falster at lade transportere, saa og at fremmede og Rejsende deraf i lige Maade sig kunne betjene,

Da Amtmand Schøller intet hører til sagen tilskriver han den 3. september 1721 de Deputerede for Finanserne med forespørgsel, om hans Andragende om Broen er forestillet Kongen. Men hele vinteren går uden han hører noget derom og i 1722 den 19. marts rykker han igen for svar på ansøgningen af 9. juli 1721 og "samtidig meddeles, at der siden er overleveret mig en Specifikation paa en del Stolper og Løsholter, som her endnu i Behold findes iflg. medsendte Specifikation, hvorved noget i Overslaget kunne fradrages".

Og endelig den 28. marts svares fra Rentekammeret: "Anlangende hans Skrivelse af 25. marts vedrørende Vordingborg Færgebroes nødvendige Opbyggelse og Reparation, da vil vi næstkommende Mandag forelægge det tagne Syn og forfattede Overslag for Hs. Majestæt, og Resolutionen skal strax blive Amtmand communiceret"

Og igen den 6. april indløber brev fra Rtk.: "Kgl. Maj. finder, at det i Overslaget opførte Tømmer er temmelig højt og formener at ikke saa meget til Broens Forbedring er nødvendig og Hs. Maj. befaler at undersøge, om det ikke kan spares noget herpaa, før

Udvisning finder Sted, hvilket Amtmand naa undersøge"

Herefter må Amtmanden igen henvende sig til Synsmændene, og disse udarbejder Overslag og tegning over broen:

Anno 1722, den 13. april haver vi undertegnede efter højdede Hr Amtmand Schøllers til os ergangne Befaling forføjede os til Vordingborg eller Vindinge Færgebro kaldet for sammesteds allernejeste at efterse det behøvende Tømmer, som til Broens Opbyggelse og Reparation er behøvende og da efter Granskning befunden efterfølgende Tømmer, som til Istandsættelse manquerer, som følger:

1) Til Fortovet paa Broen

10 Egebjælker a 11-12 Alen lang og 10 tommer i firk, tykke
 5 dito 11 alen 2 " " "
 22 Pæle a 5 " " " tyk
 60 Planker at beklæde Fortovet med ovenpaa
 a længden 5½ alen, 4 tommer tyk, 3 quarter bred

2) Til den gamle Færgebro

200 Pæle a 6 alen lang, 16 tommer tyk i firkant
 12 Bjælker rundt om paa Pælene
 8 a 9 Alen og 16 tommer tyk
 6 Bjælker, som lægges ind i Broen
 a 11 alen, 10 tommer tyk
 18 Bjælker at bestyrke Broen indvendig
 a 7 alen, 10 tommer tyk
 100 Planker at klæde Broen ovenpaa med
 6-7 alen, 4 tommer tyk, 3 quarter bred
 30 Planker til Siderne
 6-7 alen, 4 tommer tyk, 3 quarter bred
 12 Planker af samme Sort i Tykkelse og Bredde
 men 7 a 8 alen lange

3) Den nye Bro, som højnødvendig vil opbygges 8 Alen ud til den østre Ende og 6 Alen ud til vestre Ende, 3 Alen mellem Broen aaben, at Vandet renoverer Broen paa begge Sider og ej ved Siden Broen kan stoppes. - Dertil behøves udvendig og indvendig:

230 Pæle a 7 til 8 Alen lang 10 Tommer tyk
 8 " " 8 " 9 " " af lige tykkelse at fæste
 Pælene for til Broen og ind i Landet
 30 Bjælker til Krydsbaand indvendig i Broen, at Is
 eller Flod ej skal opløfte den
 4 til 5 Alen lange
 11 Bjælker mellem Broen, som gaar ud over den nye Bro
 og ind paa den gamle
 a 11 Alen lange, 10 tommer tyk

- 50 Planker at bedække begge Broerne med
 a 7 alen lange, 3 quarter bred, 4 tommer tyk
- 30 Planker at bedække med udvendig
 a 6 - 7 alen, 4 tommer tyk
- 3 Planker paa den østre Side, a 5 alen lang, 4 tommer tyk
- 3 dito " " vestre " a 3 " " 4 " "
- 3 quarter bred
- 6 Pæle at forstøje Fartøjerne med
 a 9 alen lang, 12 tommer tyk.

At dette saaledes rigtig er eftersat som antegnet og anført er testet af os

A Madsen, Møller Rasmus Michelsen Dam Christopher Rasmussen
 Søren Andersen Peder Povlsen Jacob Mathiesen

og med dette Overslag er vedlagt følgende kopi af Broen.

Tegningen og Overslaget sendes til Rtk, 16. april og Amtmand Scheller skriver:

"Takker for Brev af 7. ds. hvorefter fornemmes, at kgl Maj. den 6. ds. har approberet istandsættelsen, men da Hans Maj. forment, at de opførte Materialer var for højt sat, saa har jeg paany ladet 4 Mand paa det nøjeste efterse, hvad Tømmer, der uomgængelig vil medgaa og foruden ladet tage en Tegning af Broen, som hermed fremsendes saaledes, at d'Herrer bedre kan erfare, at ikke noget højere anføres end højstnødvendig behøves og efterdi jeg fornemmer, at det dog er en stor Bekostning for Hs. Maj. ej alene at lade Forbroen og den gamle Bro reparere, men endog en ny Bro, som efter Aftegningen skulle blive sat ved den østre og 6 Alen ved den vestre Ende ud i Vandet, hvortil medgaar det allermeste Tømmer og Planker med videre saa i Henseende, Hs. Maj. selv har den mindste Nytte deraf, men Købmændene her i Byen med deres Skibberum og Fartøjer, naar Foraar med Baglast opfylder ved Broen, saa der ej Fartøjer kan ind og udlaste, med mindre den blev udbygget. Derimod kan de smaa Fartøjer ved Færgestedet baade indkomme og hjælpe sig ved den gamle Bro, naar den til Gavns bliver repareret og forbedret, og i saa maade kan den nye Bro undværes, hvorved afgaar igen saa meget Tømmer og Planker med Arbejdsløn og Bekostning. Hvad ellers Arbejdsfolkene angaar, som denne Bro at reparere kunne antages, da ville d'Herrer selv foranstalte om nogen fra København sig arbejdet skal antage eller de herværende.

På dette svarer Rtk. den 25. april: Rtk. har modtaget det nye Syn paa Færgebroen. Vi fornemmer, at Amtmanden er af den Formening, at den nye Færgebro ikke skal komme kgl. Maj. til Bekostning men Købmændene i Vordingborg, som skal have Nytte af den af hvilken

Formening Vi ogsaa er og vil forestille dette for kgl. Maj. Men forinden samme kan overleveres behøves først Underretning om Savskærerløn, Tømmermænds og Smeds Arbejdsløn og hvad Jern dertil skal medgaa.

Dette fremsender Amtmanden den 29. April: Til Færgebroens Reparation sender jeg efter Forlangende indlagte Specifikation paa Bekostningen til Arbejdsfolkene, nemlig Tømmermændene, Savskæreren og Smedens Løn, som vil paatage sig Arbejdet saafremt ingen andre dertil bliver antaget, og er da den nye Bro ganske udeladt. (denne Specifikation findes ikke i Bilagene)

Og derefter kommer Skrivelse fra Rentekammeret den 23. maj:

"Med Eders Skrivelse af 16. og 30. f.M. har vi erholdet Overslag over Vindinge Færgebro, som nu skal være til det nøjeste at faa Broen sat istand med. Men det communiceres Amtmanden som følger:

- 1) ang. Tømmeret, at det af Svendborg Skove iflg. ordre til Amtmand Rosenkrantz bliver udvist og fældet siden kgl. Maj. ikke vil tillade, at det tages af Vordingborg Amts Skove.
- 2) ang. Transport at Vi derfor drager Omsorg at den kan ske, saasnart Fældningen er forrettet
- 3) ang. Arbejdsløn til Savskærer, Tømrer og Smed at kgl. Maj dem, som der i Nærheden boende Haandværksfolk dette Arbejde vil forunde; men at de ikke heller skal være saa ubillig i at paastaa Arbejdsløn, som befindes at være efter deres Anførsel, idet Tømmermændene pretenderer 200 Rdl og de kan gøre det for ringere; Savskæreren forlanger for een Alen Tømmer 2½ sk og for een Alen Planke 4 skilling dog andre ikkun nyder 2 sk. for een Alen Tømmer og 3 sk for een Alen Planke at savskære og Smeden paastaar for hvert stykke Jern han skal forarbejde 13 Rdl 2 Mk dog andre ikke godtgøres mere end 10 Rdl for Stk.
- 4) ang. Jernet hvoraf anføres at behøves 3 a 4 Stykker og koste 15 Rdl. pr. Stk.
Det overlades Amtmanden at accordere med Tømmermændene, men hverken Savskæreren eller Smeden maa tilsiges mere, end andre faar.
- 5) ang. Broens forsvarlige Forfærdigelse: dermed skal paa den Maade forholdes, at saasnart den er færdig, skal den besigtiges af upartiske Mænd og Haandværksmestre, som skal undersøge ikke alene om arbejdet er udført forsvarligt men ogsaa om alt det udviste Tømmer er brugt dertil.

Og den 3. juni kan Amtmanden svare på dette:

Af Deres Skrivelse af 23. f. M. fornemmes, at indsendte Overslag af Hs. kgl. Maj er approberet paa følgende Maade i de 5 punkter. Angaaende Tømmerets Udvisning tvivler jeg ikke paa allerede er

foregaaet og med det første kan ventes. vedr. 3. punkt at efterse Tømmermandene, der er Arbejdet forundt formedlet den paaheraabende Kran og Fløtt til at nedbyrke Pælene i Vandet for Broen undskylder sig ej at kunne afslaa noget; om de der ved uden Skade skal udkomme, saa finder jeg ej meget med de 200 Rdl kan aftinges. Alligevel skal jeg efter Hs. Maj. Vilje yderligere betinge Arbejdet. Men med Savskærereren har jeg allerede faaet det saa vidt, at hver Alen Tømmer og Planker er apporceret efter kgl. Maj. Approbation ihvorvel de for mig har bevist at have nydt af andre efter deres Opsats. - Smeden ligeledes haver bekvæmt sig at arbejde hvert Skippund Jern til Bolte og Ankere for de approberede 10 Rdl. - Jernet skal jeg paa det nøjeste hvor det er her i Egnen billigst at faa accorderet og indkøbe.

For det 5. dermed skal ej alene daaledes blive efterkommet, at en nøjagtig Besigtigelse af upartiske Haandværksmestre tages men endog enhver af formelte Haandværksfolk til Broens Istandsættelse skal, før end Arbejdet paabegyndes indgaa med mig fuldkommen oprettet Contract, som skal tilbinde dem ej alene Arbejdet forsvarlig at forfærdige, men endog Tømmer og Materialer, saafremt noget imod Forhaabning skulle tilbageblive, derfor selv at være ansvarlig og at decortere fuldkommen i deres Arbejdslen, hvorefter da enhver nyder deres Len, som af Kopi-Contracten til d'Herrer ved første Indsendelse kan erfares.

Paa det, at Arbejdet uden Ophold kan alvorligt forestages maa jeg tjenstligst anmode d'Herrer at assignere 200 Rdl til Arbejdsfolkernes Ophold indtil Arbejdet haver Ende og Besigtigelsen er taget hvilke Penge jeg mener, Regimentskriver Svane med den gamle Restances Incassering nok kan taale at udlevere.

Rtk. akcepterer at beløbet udbetales af Regimentskriveren som foreslået af Amtmanden, hvorefter Schøller tilskriver Rtk, den 16. September: Som Efterhøsten og Vinteren nu stunder til, og Færgebroen endnu er i meget slet Stand, forespørger jeg tjenstligst, om der er gjort Foranstaltning med Tømmerets Transport fra Svendborg og hvor snart dette kan være ventende efterdi Færgemanden og de Rejsende haver daglig besvaret for mig om Broens Istandsættelse, som jeg haaber endnu i Aar at kan tilendebringes.

Herpå svarer Rtk. kort den 19. September, at Tømmeret til Broen vel vil kunne udvises fra Svendborg Skove. - Det viser sig dog, at der har været nogle problemer med at arrangere transporten af dette. Een af Færgelebs-Interessenterne i Nyborg H. Paulssen havde givet tilbud paa Transport af Materialerne alt iberegnet for 460 Rdl.

Men Rtk. havde dog ogsaa tilskrevet Proprietærerne i Nyborg Amt med Anmodning om, at deres Bønder kunne transportere Tømmeret til Nyborg, men de frasiger sig dette med den Undskyldning "at

selvom tiden er besværlig for Penge vil de dog hellere betale, end deres Bønder skal besværes med lang Kørsel, stort Arbejde og Besværlighed", hvorfor Amtmanden i Nyborg anmoder om Besked paa, om dette accepteres og ligeledes om der skal accorderes med een Mand om Skovarbejdet.

Men tingene er ikke faldet paa plads endnu. Amtsforvalter i Nyborg Hr. Baggesen skriver bl. a. 4. okt. 1722 angaaende transporten: "men som det er et temmelig Quantum og stort baade af Længde og Tykkelse, saa det ikke i ordinaire Coffardie-Skibberom kan indlades, formedelst Lugerne ikke er af den Størrelse, at det derigennem kan underføres. Tilmed for Vordingborg skal være Grundvand, at ingen dybtgaaende Skibberommer kan komme nær til Lasteplassen, og om saasant stort og grønt Tømmer skulle udlosses i Vandet og indflødes, ville det aldeles synke til Bunden. Dernæst saa kan Coffardie-Skibe heller ikke sejle uden med god Vind, som om contraire indfaldt ville gøre Ophold i Transporten, hvorfor jeg haver talt med Færgelejets Interessenter her paa Stedet om med et Par af deres største Smakker at faa bemelte Tømmer did til Vordingborg transporteret" Ovennævnte Søren Paulssen gav som den største Interessent det ovenstaaende Overslag på 460 Rdl.

Dernæst forespørger Rtk. hos Kongen om de 460 Rdl til Fragten kan bevilges, idet der ellers ikke findes nogen, som kan paatage sig denne Transport "med mindre der maatte gives bequemme Fartøjer fra Holmen dertil"

Endnu er dog heller ikke Håndværksfolkernes tilbud endeligt accepteret, for den 5. december kan Rentekammeret ikke finde Rimelighed i, at naar den nye Bro ikke behøver at bygges, saa bør Omkostningerne være langt mindre, og Amtmand Schøller anmodes om at aftale ny accord med håndværkerne, som kan accepteres.

På dette svarer Amtmanden den 9. december: Af dñHerrers Skrivelse af 5. ds. fornemmer jeg, at De har efterset Overslagene i min Skrivelse af 30. April paa Bekostningen til Jern, Smed og Tømmermænd vedr. Reparation af Broen og deraf befunden, at disse Beløb er ligesaa højt ansat som i første Overslag, Savskærer og Tømrer undtaget - hvorefter den nye Bro skulle tilbygges og er hertil mit Gensvar, at naar De efterser, hvad jeg fra Begyndelsen og fremover om Broens Istandsættelse har indberettet, nemlig ved Brev 19/3, derpaa Svar 28/3 og 7/4 ved mit Brev 16/4 følgende Svar 25/4, Brev 30/4 Svar 23/5 og sidst mit Brev 3/6 med Deres Tilladelse til Udbetaling af 200 Rdl forlods af Regimentstuen, saa vil jeg formode, at jeg har anvendt al min Flid for at faa nedbragt Omkostningerne til at faa den elendige og brøstfældige Færgebro sat i Stand. Men jeg kan erfare, at mit seneste Brev af 3. Juni ikke er blevet observeret, thi deri er de 5 Poster efter kgl. Maj. Resolution

af 6. Maj blevet efterkommet, saa alt er bragt paa Plads baade med Savskæreren og Smeden samt Jernets Indkøb og at Tømmermændene, som ej noget fra de 200 Rdl vil lade sig aftinge nu har bequæmet sig efter allerbilligste Accord med 180 Rdl at modtage og saaledes har afslaaet 70 Rdl paa det første Overslag, om den lille nye Bro skulle tilbygges den gamle efter den indsendte Tegning, som blev afslaaet. Men jeg beklager alle Rejsendes som Færgemændenes, der ikke uden største Laksant og Livsfare maa søge den skrebelige Bro, som er saa uforsvarlig, som den noget steds kan forefindes og ellers ville ønske, at ingen ulykkelig Hændelse derved maatte sparges.

Rentekammeret er endnu ikke tilfreds og tilskrifer Schøller om endnu engang at accordere en lavere pris med Tømmermændene, og brændes omakg. Maj. Resolution af 31/12-1722:

- 1) Siden den nye Bro efter første Overslag ej gøres fornøden og der saaledes kan spares paa Tømmeret ligesom det sidste Overslag udviser: 71 Alen Planker, 575 Alen Bjælker, 1670 Alen Pæle saa befindes, at mere end det halve Arbejde end efter første Overslag bortfalder, thi nu behøves kun udvist 1336 Alen Planker, 475 Alen Bjælker og 1364 Alen Pæle, saa hvis Tømmermændene kan lade sig nøje med 200 Rdl istedetfor 250 Rdl efter Generalbygmesterens Forklaring naar en ny Bro skulle bygges; saa er 180 Rdl for meget for selve Reparationen, saa en anden Betingelse maa ske med dem, om de vil have Arbejdet.
- 2) Med Hensyn til Jernet, hvoraf efter første Overslag behøvedes 4 stk., da vil Hr. Schøller vel besørge det indkøbt, naar det blot ikke overstiger 15 Rdl pr. Stk, men Hr. Schøller vil tage i Betragtning, at naar den nye Bro ikke skal bygges, behøves kun 1 Stk, men det er i Orden, at Smeden som accorderet ikke skal have mere end 10 Rdl pr. Skippund til Arbejdsløn
- 3) Angaaende Savskæreren, da forbliver det ved den Løn, som er tilsagt nemlig for hver Alen Planke 4 sk og for hver Alen Tømmer 3 sk, men ventelig bliver samme udført i Fyen, hvor Tømmeret udvises.
- 4) Med Transporten at føre over Vandet fra Svendborg til Vordingborg bliver her fra Holmen beordret set af Ks. kgl. Maj. Fartøjer, som sørger for Afhentning og Aflevering saasnart Skovningen er færdig.
- 5) Begge Amtmænd har begæret, at Tømmermanden maatte være tilstede ved Udvisningen og ved Opskæringen paa det, der ikke senere skulle opstaa Besværligheder for ham. Saadant er bevilget af kgl. Maj. mod at der accorderes med Tømmermanden og Amtmand Schøller anmodes om at indsende denne Accord til

Approbation. Tømmermanden tilsiges fri Vogn og Transport over Færgestederne.

Amtmandens Brev 1723-21/1: Efter d'Herrers Skrivelse af 16. ds. har jeg haft Tømmermændene for mig og ikke alene ladet dem forelæse den Post om Arbejdslønnen, som d'Herrer har forklaret at være altfor meget, idet de efter den sidste Akkord har begæret 180 Rdl for den gamle Bro, men endog tilsendt dem begge Contenta deraf til Besvarelse, som hermed tilsendes Dem, hvoraf De vil fornemme, at jeg ikke kan faa dem til nøjere Accord hvor megen Umage, jeg dertil vil anvende, hvorfor jeg helst ønskede, at en Tømmermester fra København ville paatage sig Arbejdet, eftersom andre her i Nærheden ikke er til at faa, som kan svare til Arbejdet. Som lovet skal jeg stræbe at faa Jernet indkøbt for de 10 Rdl, men hvor mange Skippund, der egentlig vil medgaa, kan jeg ikke just faa at vide, men naar Tiden kommer skal blive observeret, at intet Jern bliver anvendt uden hvad der er højnødvendigt til Broen. Forøvrigt bliver det med Smeden og Savskæreren som forklaret i post 3. og 4.

Herpå svarer Rtk. den 13/2: Med Amtmands Skrivelse af 21. f.M. har Rtk. modtaget de to Tømmermænds Erklæring paa at ville opbygge Vindinge Færgebro for 180 Rdl og ikke kan gaa herunder, og da der ikke kan opnaaes anden Accord og Kongen har resolveret, at Arbejdet skulle ske billigst muligt, saa kan vi intet herimod erindre uden at Broen sættes i saa god og dygtig Stand, at den kan staa for et fuldkomment Syn. I modsat Fald tilkommer det dem selv at svare.

Med Hensyn til Tømmermandens Rejse til Svendborg og Overværelse ved Udvisning og Savskæring, da synes 14 Mk om Ugen foruden fri Befordring at være temmelig højt. Rtk. mener, at naar een af Tømmermændene tilsiges egentlig 9 Mk, som er efter de seks Dage om Ugen at regne - thi om Søndagen eller andre indfaldne Helligdage kan ikke forlanges noget - daglig 24 sk, kan det nok passere naar fri Transport af Vogne samt Færgetransport samtidig accorderes i Henseende til, at de nyder tilstrækkelig Betaling for deres Arbejde med Broen og Amtmanden bedes forholde dem dette.

Og så endelig den 2. marts skriver Rentekammeret til Amtmanden, at han skal sørge for, at Tømmermanden, der skal overvære Udvisningen af Tømmeret strax tager over til Svendborg eftersom Udvisningen allerede er foretaget, og der medfølger Pas til hans frie Befordring iflg. hvilket han skal have en bespændt Bondevogn fra eet Skiftested til et andet frem og tilbage ligesom han skal transporteres frit over Corsøer og Nyborg.

Den 5. Maj tilsender Schøller så Rentekammeret en meddelelse fra Tømmermanden Rasmus Dam, som opholder sig i Svendborg for at se Tømmeret til Færgebroen savskaaret færdigt, at det kan afhentes

og bedes d'Herrer gøre Anstalt til at faa Tømmeret fragtet til Vordingborg Færgebro og at De vil inødekomme Tømmermandens Begæring om noget til Underholdning

Herefter meddeler Rtk. 15. maj, at Tømmermanden Rasmus Dam kan indfinde sig hos Amtsforvalter Baggesen i Nyborg, hvor han mod Kvittering vil faa udbetalt 10 Rdl i Fortæringspenge, 9 Mk ugen

Og den 2. juni indgår igen Brev til Rtk. med et indlæg fra Rasmus Dam fra Svendborg, at alt Tømmeret til Færgebroen er færdigt og at der kun mangler Besked om transporten, hvorpaa Rtk. den 5. juni afskriver Amtmand Scheller, at Tømmeret er færdigskaaet og kan afhentes i løbet af 1 Uges tid, hvorfor de fornødne Fartøjer til Transporten er beordret.

Den 19. juni udgaar ordre fra Rtk. til Skipper Hans Berntsen, der fører "Elephantens Muggert" at han skal saasnart han ankommer til Svendborg melde sig hos Amtmand Rosenkrantz paa Schousboe, som giver ham Anvisning paa hvor og af hvem han udleveres forfærdiget Tømmer til Vindinge Færgebroes Reparation, nemlig:

Egepæle	12 stk.	a	5	Alen
	200 "	"	6	"
Bjælker	10 "	a	12	"
	11 "	"	11	"
	12 "	"	9	"
	18 "	"	7	"
Planker	12 "	"	8	"
	130 "	"	7	"
	60 "	"	5½	"

Naar Tømmeret er indladet og han har modtaget Sejlingsordre og kommet til Vordingborg, henvender han sig til Amtmand Scheller, der anviser ham til hvem og hvor han skal udlosse Lasten mod Kvittering.

Den 21. juli skriver Amtmand Scheller til Rtk: Ved Kongens Skipper Hans Berendsen førende "Elephantens" Baad eller Muggert er den 15. d. M. af det savskaarne Tømmer ved Svendborg til Vindinge Færgebro transporteret og den 19. juli udlosset 29 stk. Bjælker og 66 stk. Pæle. Men eftersom den tredje Del er tilbage igen og Skipperen havde Ordre fra Sø.Etatens Generalkommissariat at forføje sig til København, saa anmoder jeg d'Herrer om at ordinere et Fartøj, som kan indtage de resterende Planker og Tømmer, saa Færgebroen kan blive sat i stand i dette Aar, helst det er mig bekendt, at hans kgl. Maj. har ladet forespørge, hvor langt samme Arbejde var kommen og foretaget

Men Amtmand Rosenkrantz i Fyen havde allerede den 15. tilskrevet Rentekammeret om Sagen, hvorefter der gik forespørgsel til Sø-

Etatens deputerede den 17. juli: Fra Amtmand Rosenkrantz er ved Skrivelse af 15. ds. meddelt os, at Skibet Elephantens Baad kaldet, som har assisteret med at faa Tømmer transporteret fra Svendborg til Vordingborg Færgebro, ikke er af den Størrelse, at det har kunnet indtage af samme Tømmer mere end ej nær Halvparten, saa det uomgængelig er fornøden, at med samme Skib maa gøres endnu tvende Rejser foruden den første, og da den Sejlingsordre, som Skipper Hans Berentsen er medgiven kun indeholder een Rejse, anmodes om, at Skipperen, som med første god Vind indfinder sig i Vordingborg, at han efter den nu indehavende Ladnings Udlosning strax igen skulle forsegle til Svendborg og ved een eller flere Rejser fremdeles besørge det øvrige Tømmer. Tillige anmodes om, at dette maaske denne Dags Aften saaledes, at den fornødne Ordre kunne være i Vordingborg saa betids, at ikke Skipperen forinden skulle være afgaaet herfra.

Og med god Samvittighed kan Rtk. derefter den 24. juli meddele Amtmand Scheller: Belangende det endnu i Svendborg Skove beliggende savskaarne Tømmer, dessen transportering til Vindinge Færgebro, hvorom Hr. Etatsraad behager at erindre, da følger herudi indlagt en vidmeret Extract af Se-Etatens Generalkommissariats Deputeredes til Os derom aflagte Skrivelse, hvorfra Etatsraad kan fornemme, at derom er skikket fornøden Ordre.

Og 1723 den 23. December kan Amtmand Scheller endelig meddele Rtk. "Saa vidt er det nu kommet, at Vordingborg Færgebro er nu allerede kommen istand og til complet Forfærdigelse Men hvorledes Tømmermanden Rasmus Dam, som Arbejdet sig haver paa-taget derved befindes, det ville d'Herrer af indlagte hans Brev til mig behage at fornemme. Dether vist nok, at jeg har faaet efter næjeste Betingning ham overtalt at paatage sig den hele Broens Opbyggelse for 180 Rdl, men sandelig kunne han ved den Accord for sin egen Person, saalænge Arbejdet har continueret, ikke have Vand og Brød, og jeg tror sikkerlig, han allerede har givet til sine Folk mere end de benævnte 180 Rdl. Han er derfor i de Tanker, at d'Herrer haver Consideration med ham og ej alene tilstaa ham den fulde Sum, som han forhen har begæret for Broens Opbygning, nemlig 200 Rdl, men endog at han maa nyde 2 Mk 8 sk daglig, saalænge han har været ved Tømmeret i Svendborg og fra den 15. Juli til 12. October ikkun 24 sk daglig, særlig at han er fattig og uformuende samt ingen Skade eller Forlis kan taale. Hvad Broens allerede befindende Dygtighed og hans Arbejdes For-svarlighed er angaaende, da ønskede jeg gerne at have Tømmermænd fra København til sammes Besigtigelse, som nok med Billighed vil-le approbere hans Værk. Men efterdi det ville falde altfor meget besværligt, skal jeg strax efter Julehelligdage iflg. d'Herrers Skrivelse af 23. Maj 1723 lade de forstandigste og bedste Mænd til Ting opmelde, som kan efterse Arbejdet og ved Ed til Ting

bekræfte. Ellers behøves til andre paagaende Omkostninger 107 Rdl til Jern og Smedelen foruden de forrige 200 Rdl anvist paa Regimentstuen, hvilke jeg formoder d'Herrer med første vil besørge.

JOCHUM BOLDT

Som anført pag. 50 indgav Jochum Boldt ansøgning om at måtte overtage færgeløbet. Hans ansøgning findes i Btk.2248.33 år 1726 som bilag no. 2 og lyder:

Stormægtigste allernaadigste
Arvekonge og Herre.

I allerdybeste Underdanighed nedbejer jeg mig for Eders kongelige Majestæts allerhøjeste bevisende store kongelige Naade imod mig, at jeg som allerunderdanigste og allerringeste Tiener udi 9 Aars tid haver været betroet det højkongelige Liberie og den høje Tjeneste allerunderdanigst at opvarte.

Ydermere haver Eders kongl. Majst. saa allernaadigst lagt Naade til Naade at ville forsyne mig med yderligere Condition og Brød, saa jeg ikke veed med min allerunderdanigste ringe Pen at aflægge saa mange allerunderdanigste Taksigelser, som jeg burde og mit Hjerte mig tilsiger.

Allerunderdanigste Arvekonge og Herre jeg nedbejer mig for Eders kongelige Majestæts højeste Naade med denne min allerunderdanigste Supplik og benfaldende Eders kongl. Maj. saa allernaadigst ville forunde mig VORDINGBORG FÆRGESTED til Betjening, som nu befordres af denne min allernaadigste tilforordnede Færgemand, der nu formedelst Alderdom og Svaghed ej skal kunne præstere at forsyne Færgestedet som det nødvendig udkræves imod at jeg opholder denne nuværende Færgemand enten udi mit eget Hus eller og med en mulig Pension sin Livstid at forsyne alt efter Eders kgl. Maj. allernaadigste Anordning, saa at jeg kunne leve og forsyne Færgestedet, at ingen derpaa skulle klage.

Skulle Eders kongl. Maj. saa allernaadigst forskaane mig for samme Pensions Ydelse, da veed Gud, jeg dertil storlig trængte, som Færgestedet og den brugende Færge skal være meget ruineret, saa at dertil behøves store Reparationer, der giver store Omkostninger for en fattig Person, som mulig allernaadigst bliver forundt Brød. Jeg er allerunderdanigst fornøjet med Eders kongl. Maj. store Naade, at jeg maatte nyde bemelte Tjeneste, enten jeg allernaadigst bliver befaleet at fornøje aarlig Pension eller derfor vorder allernaadigst forskaanet.

Den Almægtigste overgyde Eders Arvehus med alle de Naader og Velsignelser, som Himlen formaar, beder den af inderste Hjerte, som forbliver udi allerunderdanigste Submission

Kiebenhavn
den 8. Januar
A^o 1726

Eders kongl. Majestæts
allerunderdanigste troe
Arved Undersaat og allerringeste Tiener

JOCHUM BOLDT

Paa denne Ansøgning findes følgende Påtegning:

Færom haver Hans kongl. Majst. den 14. Januar 1726 allernaadigst resolveret saaledes:

Vi bevilliger allernaadigst at Vores Laquaſ JOCHUM BOLDT denne Færgeløb maa confereres, naar han følgende Conditioner indgaar, nemlig at han indløser Færtøjerne og deres behørig Redskabet, lader Færgegaarden forsvarlig reparere og vedligeholde, giver den gamle Færgemand Peder Ibsens Datter een gang for alle 100 Rdl og derforuden skaffer Peder Ibsen skikkelig og forsvarlig Underholdning til hans Dødsdag.

Herpå findes som Bilag no, 20 Jochum Boldts Revers:

I allerdybeste Underdanighed nedlægger jeg mig for Eders kongl. Majst. Naades Fødder med denne min allerunderdanigste Taksigelses Supplique, som jeg af mit Hjerte ville ønske, at min ringe Pen kunne udbryde med saa mange allerunderdanigste Taksigelser som mig burde og Hjertet mere, mens jeg endnu saa idelig benfalder at den almægtige Gud ville crone Deres kongl. Majestæts og det højstkongelige Arvehus med alle de Lyksaligheder Himlen fornaar. Eders kongl. Majestæt haver saa allernaadigst lagt Naade til Naade og ej alene beæret mig med det højstkongelige Liberie udi 9 Aar og nu saa allernaadigst næst afvigte 14. Januar forundt mig at confereres Færgemands Tjenesten ved Vordingborg Færgegaard paa de Conditioner:

- 1) at indløse Færtøjerne og deres behørig Redskaber saavel Færgegaarden reparere og istand holde
- 2) at jeg skal betale til den gl. Færgemand Peder Ibsens Datter een gang for alle 100 Rdl
- 3) at forskaffe nuværende Færgemand Peder Ibsen skikkelig og forsvarlig Underholdning til hans Dødsdag.

Samme højstkongelige allernaadigste Resolution er mig communiceret fra det høje kongelige Rentecammer med befalende, at jeg for de trende allernaadigst anbefalende Poster at give min Revers med nøjagtig borgerlig Caution at indlevere i Rentecammeret inden jeg kan vente eller blive forsynet med kongl. allernaadigste Bestalling, da kan jeg ikke betænke de høje Deputerede herover deres Intention, fordi den første Post følger det af Fornødenhed, at jeg efter allernaadigste Resolution bør efterkomme og jeg ej mig nogen Færges eller dets Tilhørende bemægtige kan førend de fornøjelig ere betalte efter des Værdi og gode Mønds Besigtigelse. - Færgemandshuuset beviser jeg med den allerunderdanigste Attest og Forsikring af Ober-Landinspektør Krieger, at han Gaarden ville udi vedberlig Stand sætte. - For det andet

skal jeg betale til Peder Ibsens Datter eller hende Lauværge 100 Rdl og for det tredje forskaffe nuværende Færgemand Peder Ibsen forsvarlig Underholdning til hans Dødsdag, hvorfor jeg allerunderdanigst befaler at Eders kongl. Majestæt saa allernaadigst ville befri mig for den af Rente-Cammeret prætenderende borgerlige Caution, men vel min tilstreckelige Revers at intet imod hvad allernaadigst befalede er skal blive efterladt. Jeg forbliver udi allerunderdanigste Submission

Kiebenh.

19. Januar 1726

Eders kongl. Maj. etc.

JOCHUM BOLDT

Rentekammeret uddrager de vigtigste punkter af dette brev og tilsender Kongen disse med sine egne kommentarer, der lyder:

Da han nu skal efterkomme disse af Eders Maj. allernaadigst stipulerede Conditioner, har Cammeret ikke kunnet forbigaa at søge behørig Caution til Forsikring ifald i sin Tid noget af ham skulde blive efterladt og Klagemaal derover indløbe. Imidlertid forholder det sig saaledes som andraget er, at Oberlandbygmester Krieger har udgivet hosfæstede Revers paa behørig Sort stemplet Papir at ville paa sin egen Bekostning lade Færgegaarden med Muur-Tømmer-Snedker-Smede og Glarmester Arbejde i alle Maader dygtig reparere og dertil ved Besigtigelse være ansvarlig. Ligeledes har og Boldt selv reverseret sig allerunderdanigst at efterkomme alt hvis Eders Majestæts allernaadigste Resolution indeholder og foreskriver, hvorefter det da til Eders Majestæts egen allernaadigste Vilje og Resolution allerunderdanigst indstilles, om han for videre Forsikring at stille allernaadigst maa være befriet. Og have vi til den Ende paa allernaadigste Behag Bestallingen for ham ladet opsætte, som herved til Eders kongl. Maj. allernaadigste behagelige Underskrivelse allerunderdanigst insinueres.

Rente Cammeret den 4. Februar 1726

Paategning:

Vi have Bestallingen underskrevet og følger herved tilbage igien og kan den til hannem udleveres efterdi han saavel som Oberlandbygmester Krieger deres Reverser haver indgivet

Frederiksberg den 12. Februar 1726

FRIEDERICH R.

Foruden ovenstående brev fra Jochum Boldt har han også den 19. Januar 1726 tilsendt Rentekammeret sin Revers, der lyder:

Saa som Hans kongl. Maj. allernaadigste Resolution af 14. Januar næstafvigte befaler og confirmerer mig til Vordingborg Færgesteds Opvartning paa Conditioner og derfor de Høj-Deputerede Herrer udi Cammer Collegio prætenderer min Revers

saa reverserer jeg mig og mine Arvinger een for alle og alle for een at være ansvarlig til at efterkomme alt, hvad Hans kongl. Maj. allernaadigste Resolution befaler og indeholder saa at ingen hverken Rejsende eller Pensionisten skal have nogen billig Feje mig at gøre beklagelig mens efter allerunderdanigste Devotion efterkomme alt hvad allernaadigst befalede er, saa at jeg med denne min Reverse holder samtlige de Højdeputerede Herrer ved det højlovlige Rente Cammer fri for Paaankning uden Skade og skadeslæg i alle Maader, som jeg bekræfter med min egen Haand

JOCHUM BOLDT

Jochum Boldt får således sin Bestalling og Rentekammeret tilskriver Amtmand Scheller om at tilse, at Færgegaarden bliver sat i Stand og vedligeholdt. Peder Ibsen får sit Ophold i færgegaarden til sin død den 22. april 1726. og bortset fra sagen om de 100 Rdl. til Ibsens Datter (se pag. 50) synes tingene efterhånden at falde på plads.

At han var i stand til at skaffe tilsagn fra Overlandbygmester Krieger om færgegaardens istandsættelse skyldes, at Jochum Bolts Hustru var i familie med denne, idet hun Johanne Bagger havde en søster Maren Christensdatter Bagger gift med præsten i Soderup/Eskildstrup Niels Bastiansen Bagger, som var en søstersøn af Kriegers Hustru. Både Kriegers Hustru og Johanne Bagger er arvinger efter disse barnløse præstefolk.

I syv år passede Jochum Boldt færgeriet, Han adgik ved døden først i Maj måned 1733 og blev begravet ifølge kirkebogen den 6. maj 1733 på den nye Kirkegaard. I hans sted bliver nu udpeget Sekaptajnlieutenant Ole Christensen Modum, men da han forinden var tilsagt at gøre en rejse til Island, tilskrev Rtk. (2248.140 pag. 86) Enken i Færgegaarden således:

Til Færgemand Boltes Enke!

Som Hs. kgl. Majst. allernaadigst haver beskikket Captajnlieutenant Olle Modum til at være Færgemand i hendes afgangne Mands Sted og bemelte Modum er bevilget en Rejse til Island at gøre siden han dertil forhen alt var befragtet, saa haver hun imidlertid at besørge Færgelebet saaledes, at derover ingen Klage indkommer, da hun derimod Indkomsterne i samme Tid kan oppebære.

Gud befalede af

C.L.von Plessen

C. Berregaard

I.Bornemann O.Thott m.fl.

og dette brev var dateret 1733-27/6.

Straks efter Færgemandens død må hans bo være blevet registreret som praksis var, men hverken registreringsprotokol eller skifte-

protokol findes, men der må være opstået visse vanskeligheder idet Rtk. den 22. august 1733 (Rtk.2248.140) tilskriver Amtmand Scheller således:

Hr. Conferentsraad tilsendes herved een fra NIELS KNAGH i Langebecks Mølle indkommen Memorial under 31. Juli sidst afvigte med derudi paaberaabte og vedhæftede Dom og andre Dokumenter alt angaaende en Fordring han haver til forrige Færgemand ved Vordingborg Jochum Bolts efterladte Enke, hvorefter han har gjort Imission i de til Færgeløbet brugende Fartejer, men forlanger ickun at noget ugentlig saalange Encken har Fartejerne til Brugelighed maatte blive aflagt til hans Betaling og Fartsjernenes Vedligeholdelse, hvilket dog af Enken skal være nægtet.

Som nu Encken efter herfra den 27. juni næst forhen ergangne ordre skal befordre Færgeløbet indtil Capitajnlieutenant Modum, som samme Tjeneste allernaa - digst er confereret, fra Island igen ankommer, imod at hun Indkomsterne imidlertid nyder og oppebærer, saa paa det Færgeløbet formodelst fornævnte Dom og Indførelsesforretning ikke skulle hindres Fartejerne endog at de ved Færgeløbet faldene Indkomster bør holdes vedlige, skulle Vi Hr. Conferentsraad herved tjenstligt anmode han ville behage at føje den Anstalt, det Encken noget efter Billighed af Indkomsterne saavel paa den ovennævnte Fordring som og til Fartsjernenes Vedligeholdelse afdrager og ellers herom giver Niels Knagh fornøden Kommunikation og dermed igen sende ham tilbage hans forbererte Memorial med derved under Forseigling hæftende Dokumenter.

C.L.von Plessen m.fl.

Og så langt om længe når Ole Modum hjem igen og kan tage sin nye tjeneste og bolig i øjesyn. Dette chokerer ham meget, og han indgiver sin klage, som udløser en stor retssag (se under Ole Modum). Enken skal jo så fraflytte stedet og forinden skal boet så gøres op. den 8. februar 1734 holdes auktion i Færgegården over alt Indbo og her findes blandt øberne Enken Mad. Bolt, Captain Modum Færgekar Peder Nielsen og Færgekar Knud

Auktion af Køseret indbragte 102 Rdl 0 Mk 1½sk

endvidere var der auktion over Fartejerne, som bruges til Transporten:

- 1) DEN STORE FÆRGE hvis Seigl og Tackelatzie er udi meget slet og tildeels ubrugelig Skaad

bemelte Færge i sig selv med et Anker, Roer,
 Mast og 2de Aarer-tilslaget Sr Niels Knagh for 36 Rdl "Mk "sk
 2) Den STORE BAAD med gl. Seigl og Tilhør do " 6 " " " " "
 3) DEN LILLE JOLLE med Seigl do " 10 " 4 " "
 4) POSTJAGTEN - tilslagen Capt. Modum for 34 " 1 "
 (indført Auktionsprotokol: Hammer, Baarse Jungshoved og Steensby
 Birk 1718-35 pag. 358)

Efter det hele så var gjort op skulle skiftet så afsluttes og der-
 til skulle Enken være overværende, men hun var da allerede afrejst
 til Norge. Hun vidste vel, at der intet blev tilovers. Da hun giver
 afkald for arv efter sine slægtnings Præstefolkene i Soderup da er
 dette Afkald dateret Bergen i Norge 20/8-1754.

OLE CHRISTENSEN MODUM

Ole Christensen Modum fik sin bestalling som færgemand udstedt 4. juli 1733, men han var udpeget dertil den 27. juni ifølge skrivelse fra Rentekammeret til Enken i færgegaarden, hvori hun pålægges at sørge for overfarten, da Captajnlieutnant Ole Modum var blevet bevilget endnu en rejse til Island.

Først på året 1734 har han så endelig fået afviklet med Admiralitetet og er taget til Vordingborg for at træde ind i sin nye stilling og chokeret over, hvad der bydes ham her, skriver han den 4. februar 1734 følgende til Kongen:

I allernaadigste Underdanighed nedkaster jeg mig for Deres kongelige Majestætes og hendes Majestætes Dronningens Fædder med tusinde Taksigelser for den store Naade mig er bevist, ved det mig Færgestedet ved Vordingborg allernaadigst er forundet. Gud gøre Deres Majestætes og Hendes Majestætes Dronningens Hjerter alle Levedage saa glad, som jeg blev og er, da jeg fik det at vide.

Men Deres Majestæter kan dog aldrig tro, hvor slet Tilstand Færgerne og Færgegaarden er udi, saa det vil falde temmelig be-
kostelig at istandsætte og indrette saaledes, at fremmede og Rejsende det kan være tjent med.

Trællehaugen ligger ganske øde og uindhegnet, sa Enken har ikke høstet eet Straa deraf. Her er heller ikke at see, at her har vaaren en Hauge, saa alting ligger øde. - Stalden, Loen og Laden som har vaaren paa 13 Fag er nedblæst formedelst Temmeret derudi var forraadnet og forfalden, men er dog til Bevaring paa Slottet opført, saa her er ikke saa meget Udhus, at man kan sætte en Høne udi.

Stuehuset er alt Temmeret Under-og Over ganske raaddent og forfaldent, undtagen nogle Stykker kunne tjene til Skillorum. Her staar ellers 11 Fag Brandmu paa den østre Side til Landevejen med 4 Fag Bindingsværk til, som gør foruden den største Anseende. Den søndre Væg og Gavl er mestendeelen nedfalden saa og den nordre Gavl og vestre Væg. Taget er tækket med Straatang og Terv og er en dyg "Sack" i, saa det er rede at falde ned i Huset og er snart ikke en Sted i Huset at være fri for Regn og Dreg, saa man maa frygte hver Time med stormende Vejr, at Huset skal falde ned, saa det er umuligt, at Huset kan blive staaende med mindre det bliver repareret. Saa har Jeg ladet Haandværksfolk besigtige Stuehuset hvad Stand, det er udi og hvad Materialer og Arbejdsløn kunne komme til at sætte bemelte Stuehus istand med, og så følger det Syn og den Taxation, som med Amtmand Schellers Billigelse og Forlangende er foretaget den 25. Januar 1734 og lyder:

Efter højemdle og Velbaarne Hr. Conferentzraad og Amtmand Schøllers her paa Vordingborg Slot hans skriftlige Ordre paa Hr. Captajn Ole Modums Ansøgning haver vi undertegnede Haandværksmestre med vores Byfoged velmdle Sr Peder Jørgensens Consens været neder i Vordingborg Færgegaard for at besigtige og efterse hvad Stand, den nu er udi og da findes der ej flere Huse end som

STUELÆNGDEN, som bestaar af 15 Fag med Brandmur for de 11 Fag ved den østre Side ud til Vejen. Det øvrige er Bindingsværk, som er saa slet og brøstfældigt saavel paa Under-som Overtømmeret at det ikke er tjenligt at smtte i Hus igen, undtagen man kunne udsege noget deraf til Skillerums-Tømmer indvendig. Saa er og Loftet, Døre og Vindver, Vindvers Karme saa forfaldne, at ikke noget deraf kan bruges, undtagen nogle Vindver, som kunne repareres og bruges til Køkken og Kamre. - Taget angaaende, som er af Halm, hvilket dog er afbløst paa den vestre Side og igen belagt med Terv og Tang er saa brøstfældigt, at naar Stormvejr kommer er det at befrygte, at Huset falder ned ligesom det andet, thi Gavlene staar saa godt som aabne og Sparrerne i Huset med Lægter og Hanebjælker af hvilke en Del er rent borte en Del ganske forraadnede med videre.

Altsaa har vi her opsat og anført hvad Tømmer og Materialer med Arbejdsløn, som til dette Huses Reparation kan behøves. I lige Maade haver vi gjort et Overslag paa de Materialer og Arbejdsløn, som til det nedfaldne Hus kan behøves igen at opsmtte, som var til STALD, LO og LADE. - Samme Hus var paa 13 Fag og findes nu ej noget paa Stedet deraf, men en Del opført paa Slotet til Bevaring, hvoraf vel nogle Stykker kunne udseges til Skillerum indvendig i Stuehuset og er da vores Forretning som følger:

Paa østre Side staar 1 Stk. Brandmur paa 11 Fag som meldt er, hvilken kan blive staaende men skal repareres, og der for Enden 4 Fag Bindingsværk paa begge Sider, som og vel kan blive staaende, naar det bliver forbedret. - Til den vestre Side behøves:

<u>Boge-Tømmer</u>	Rdl	Mk	sk
Fodstykker 46 Alen a 1 Mk	7	4	0
til begge Gavlene 40 Alen a 1 Mk	6	4	0
Løjdestykker paa samme Længde 92 Alen	15	2	0
til Skillerumsfodstykker i Huset 200 Alen	33	2	0
Løjdestykker ovenpaa tvært gennem Huset 36 Alen	6	0	0
Egestolper 41 Stk a 5 Alen a 2 Mk 8 sk	17	0	8
Stormstiver 10 " " 5 " " " "	4	1	0
Løsholter 28 " " 14 sk.	4	0	8

<u>Fyrre-Tømmer</u>	Rdl	Mk	sk
16 Bjælker a 15 Alen a 2 Rdl	32	0	0

32 Sparretræer a 12 Alen lang a 4 Mk	21	2	0
16 Hanebjælker " 9 " " " 3 Mk 8 sk	9	2	0
Steenlægger 28 Tylter a 5 Mk	23	2	0
Stolper til Overtømmer i begge Gavle			
16 Stk a 4 Al lang a 1 Mk 12 sk	4	4	0
Lesholter 10 Stk a 14 sk	1	2	12
Brædder til Vindskeder 1 Tylt	2	0	0
Brædder til at klæde begge Gavle 12 Tylt a 2 Rdl	24	0	0
dobbelte Lægtesøm 2000 stk a 4 Rdl 1 Mk	8	2	0
enkelte " 1000 "	3	2	0

Arbejdsløn for 15 Fag a 3 Rdl

45 0 0

Til Skillerum indvendig kan udseges af de gamle Materialer som nævnt er.

Temnermandens Overslag paa Materialer

og Arbejdsløn bedrager 269 0 12

Til bemelte 15 Fag Hus udfordres Mur-Materialer med Arbejdsløn, nemlig

Mursteen 8000 Stk a 5 Rdl.	40	0	0
Tagsteen 6000 " " 4 " 3 Mk	63	0	0
Kalk 5 Læster a 4 Rdl	20	0	0
Skielsand 36 Læs a 6 sk	2	1	8
Leer 36 " " 6 "	2	1	8
Svinehaar 1½ Tdr " 3 Mk	0	4	8
Arbejdsløn	50	0	0

behovende Mur-Materialer

med arbejds-løn. 208 1 8

Til Snedkerarbejdet med Arbejdsløn behøves

Brædder til Loft 32 Tylt a 5 Al a 2-1-0	69	2	0
Brædder til Gulv 24 " " 5 " " 2-1-0	52	0	0
til 16 Døre 8 " " 5 " " 2-1-0	17	2	0

heraf er 10 hollandske og 6 limede Døre

til Underlag at lægge Gulv paa 3 Tylt a 12 Al 9 0 0

til 22 Vindves Karme a 2 Al høj 2 Al bred behøves

2½ Tylt Egeplanker 4 Al lang 2 Tom tyk a 6 Rdl 15 0 0

til Vindves-poster 22 stk savskaarne Egetræ

a 2 Al lang 4 Tom bred 3 Tom tyk a 15 sk 2 4 8

til dette Arbejde behøves 4000 enkelte

Lægtesøm a 3 Rdl 4 Mk 13 2 0

Arbejdsløn for de anførte 32 Tylter Brædder

til Loft a Tylten 0-3-8 18 4 0

til Gulv " " 4 Mk 16 0 0

til Døre 8 Tylt hvoraaf 10 hollandske a 1 Rdl

6 limede " 4 Mk 14 0 0

for de 22 Vindveskarme a Karm Arbejdsløn a 5 Mk 18 2 0

Snedkerens Overslag til Materiale og Arbejdsløn 245 4 8

Kleinsmed-Arbejde

for 22 Vindver at beslaa a 5 Mk	18	2	0
10 holland. Døre m/Laase og Tilbehør a 2 Rdl	20	0	0
6 Døre linede m/Laas eller Klinke a 1 "	6	0	0
Hvad videre kan udfordres veed man ikke ferend man kommer i Arbejde dermed			
Summa paa det anførte.	44	2	0

GLARmester-Arbejde

for 44 Vindver med Søm og Tilbehør a 1 Rdl	44	0	0
De Vindver som findes udi det gamle Hus er mestendels ubrugelige, dog kan deraf udseges de bedste, som kan bruges til Køkken og Kamre naar de bliver reparerede			
Summa Summarum paa foranførte Materialer og Arbejdsløn til forbemelte Hus Fornødenhed ialt. . .	811	2	12

Af det nedfaldne Hus, som var 13 Fag Bindingsværk
fandtes ej noget paa Stedet, som kunne bruges igen.
Thi udfordres dertil efterskrevne Temnermateriale
med videre:

Ege Fodestykke 120 Alen a 1 Mk	20	0	0
til Skillerum 64 " " 1 "	10	4	1
Stolper a 5 Alen 36 Stk a 2 Mk 8 sk	15	0	0
Skillerumsstopper 30 " do	12	3	0
Lesholter 40 " a 14 sk	5	5	0
do for Skillerum 48 " do	7	0	0
Stormstiver 24 " a 2 Mk 8 sk	10	0	0
Løjdestykker 120 Alen a 1 Mk	20	0	0
Fyrrebjælker 14 Stk a 2 Rdl	28	0	0
Sparretræer 12 Alen lang 2 Tylt 4 Stk a Tylt 8 Rdl	18	4	0
Stolper til Gavlene 12 Stk a 4 Alen a 1-0-12	3	3	0
Lesholter 14 Stk a 14 sk	2	0	4
Brædder til Gavlene 12 Tylt a 2 Rdl 1 Mk	26	0	0
Lægter 28 Tylt a 5 Mk	23	2	0
Dobbelte Lægtesøm 2000 Stk a 4-1-0	8	2	0
Enkelte do 1000 "	3	2	0
Arbejdsløn for ovennævnte 13 Fag Hus at sammenhugge a Fag 3 Rdl	39	0	0
Materialer og Arbejdsløn ialt.	261	2	4

Til Mur-Materialer og Arbejdsløn udfordres

Mursteen	12000 a 5 Rdl	60	0	0
Tagsteen	6000 " 10 "	63	0	0
Kalk	4½ Løst a 4 Rdl	18	0	0
Skjelsand	50 Læs " 6 sk	3	0	12
Leer	50 " " 6 "	3	0	12
Svinehaar	1 Td	0	3	0
Arbejdsløn		60	0	0
		207	4	8

Til Snedkerarbejdet med Arbejdsløn paa denne Bygning udfordres:

Til Loft over 4 Fag 8 Tylt Brædder a 2-1-0	17	2	0
Enkelte Lægtesøm 500 Stk	1	4	0
Arbejdsløn a Tylt 3 Mk 8 sk	4	4	0
til 8 Døre 4 Tylt Brædder a 2-0-0	8	0	0
Arbejdsløn a Dør 4 Mk	5	2	0
Til en Port 1½ Tylt Brædder a 2-0-0	3	0	0
2 Porthammere af Eeg a stk 0-2-8	0	5	0
100 Stk enkelte Lægtesøm	0	2	0
Arbejdsløn	1	0	0
	42	1	0

Til Smeden for bemelte 8 Døre at beslaa med Laase Hængsler og Tilbeheer a 1 Rdl
Porten med dobbelte Hængsler og Tilbeheer

8	0	0
2	0	0
10	0	0

Herforuden behøves Husene saavel dette som Stuehuset at underproppes under Fodstykkekerne med Kampsteen baade udvendig og indvendig under Skille- rummene samt opfyldes med Jord og Grus hvilket vel i allerringeste for Stenene Jord og Grus at tilfø- re og for Arbejdet at gøre vil koste

12	0	0

Reparation samt nyt som foran tilført er
bedrager ialt Summa Summarum

1344 Rdl 4 Mk 8 sk

At dette saaledes af os det ringeste muligt være
kunde er overvejet, testorer vi med egne Hænders
Underskrift. Datum Færgegaarden ved Vordingborg
den 25. Jan. 1734

Svend Johansen
Tømmermand

Thomas Johansen
Snedker

Bartolomæus Schmidt
Klævemester

Jens Jensen Lund
Murmester

Jens Larsen
Kleinsmed

Og som jeg er en fattig Mand, er det mig umuligt at bringe de Penge til Veje, saa har jeg dog hørt mig overalt om der var ingen, som ville forstrække mig bemelte Penge paa Rente at bygge med, men har de allesammen gjort Undskyldning, at de ingen Penge haver, saa jeg fattig Mand ikke veed, hvad jeg skal gøre. Jeg er informeret, at Bygmester Krieger skal den 19. Januar 1726 have gaaen i Caution for Jochum Bolt at Færgerne og Færgegaarden skulde blive istandsat og paa de Conditioner blev Bolt Færgemand, som af ham hosfølgende Copi allernaadigst maatte afsees. Bemelte Cautionsskrift skal ligge i Renteskriver Lindbergs Contoir. Hermed følger og en Copi af 23. Februar 1726 fra de højtbydende Herrer udi Rente Cammeret til daværende Etatsraad og Amtmand Schøller, at han skulle have høje indseende at bemelte Caution blev præsteret. Som nu udi værende Conferentzraad og Amtmand Schøller den 28. Januar paa indsendte Taxation til Cammer Collegio skrev hans Erklæring paa, og som Bygmester Krieger til Dato ikke har kostet een Skilling paa Færgegaardens videre end som en lille Jagt, som han nu vil have 70 Rdl for, synes mig, han bør gøre det nu. Indflyver derfor til Deres kongelige Majestætes med allerunderdanigste ydmyge Bøn og Begøring ville allernaadigst af højkongelig Naade lægge Naade til Naade og forhjælpe mig fattige Mand, at Færgegaarden allernaadigst maatte blive istandsat. Jeg beder allerunderdanigst min Arve Herre og Konge bliver mig ikke unaadig for mine store Besværinger. Min Uformuenhed driver mig dertil. Hvad Færgerne er angaaende, som er og i saadan alet Tilstand skal jeg forsvarligen lade reparere og forestaa, saa ingen skal have det ringeste over dem at klage og heller ikke i andre Tilfælde. Nu Gud dog bøj endnu Deres Majestætes naadige og milde Hjerte at see mig fattige og uformuende Mand herudi hjulpen. Jeg og mine skal igen aldrig forglemme at bede den alvidende Gud, at han ville velsigne Deres kongelige Majestætes, Hendes kongelige Majestætes Dronningen og det ganske kongelige Arvehus med al Lyksalighed som af Himmelen i dette Liv og hisset i al Evighed kan forenskes, hvorom stedse skal sukke og bede, som med allerunderdanigste Taknemmelighed skal forblive.

Vordingborg Færgegaard

den 4. Februar 1734

Ole Christensen Modum (sign)

Allerede 1733 den 18. november havde Amtmand Schøller indsendt en skrivelse hvori han fremdrager Færgegaardens tilstand men på dette modtaget følgende svar (Rtk. 2248.140):

Af Hr. Conferentzraadens Skrivelse af 18 hujus fornemmes vel, at eet af Husene paa Færgegaarden ved Vordingborg skal være nedfalden, men som Færgemændene selv er pligtige Husene at holde vedlige og i forsvarlig Stand, saa er ej videre i saa Maade at observere, end at Hr. Conferentzraad behager at tilsee det saadant vorder efterkommet.

dat. 1733-28. November

Og tiden går uden der sker videre i sagen. Færgemanden erindrer endnu en gang Rentekammeret herom og uddrag af hans indsendte videresendes til Kongen (Rtk.2213.51 no. 562): Færgemanden ved Vordingborg Færgested Ole Modum haver nogle gange besværet sig over Færgegaardens Tilstand. Amtmanden har indsendt Overslag over Reparationen til 1344 Rdl 4 Mk 8 sk, men fik det Svar, at saadan Udgift var kgl. Maj. Casse uvedkommende og Oberlandbygmester Krieger er l. Maj nestleden tilskreven at efterkomme sin Revers men har herpaa intet Svar endnu.

Færgemanden klager nu igen, at Sommeren er snart saa nær, at han næppe faar Hus til hans Foder, Korn og Creaturer medmindre derpaa straks bliver begyndt. Tilmed staar Stuehuset saaledes, at han hver Time maa frygte, det skal falde ham over Hoven der ved Stedet melder han at have ladet indgrefte men kan dog ikke blive til nogen Nytte medmindre han Gierdsel til at sætte paa Græfter maatte forundes ham, hvorfor han beder om Udvisning. Det anføres at til Stedet er efter Skovrullen bevilget 4 Skovlæs Brænde aarlig men intet Gierdsel.

Dette må Ole Modum åbenbart også siden anmode om svar på og han stiller samtidig en række andre spørgsmål på hvilke svar følger i skrivelse fra Rtk.(2248.142) 1733-1/1

Paa hans til Hs. kongl. Maj. allerunderdanigst indgivne Supplik i November sidst afvigte Aar, der egentlig indeholder 6 poster ville vi formelde:

- 1) Er Cammeradvokat Hr. Cancelliraad Wesling under 28. December afvigte Aar tilskreven at drage Omsorg for den mod Oberlandbygmester Krieger begyndte Sag om Færgegaardens Istandsættelse
- 2) Ang. de ansøgte 20 Læs Tjerne og Stavres Udvisning aarlig til et Snitgierde paa Græfterne omkring den til Færgegaarden hørende saakaldede Trællehaug, da have vi forbemelte 28. December ved Skrivelse til Oberjægerm. v. Gram forlangt hans Betænkning derom. Naar vi da velbemelte Hs. Excellences Betænkning desangaaende erholder, kan han vente nærmere Efterretning.
- 3) Betræffende den post, at han fordres Consumption af Forpagteren i Vordingborg og Consumption, Familie og Folkeskat af Amtets Forpagtere da bliver dermed at forholde ligesom i hans Formands Tid, siden ham ej videre kan paalægges i saa Maade at svare end til eet Sted
- 4) Om at nyde Tilladelse til selv at brygge og brænde ved Steden. - Sligt kan ej accorderes, siden det er stridende mod den derom allernaadigst udgangne Forordning
- 5) Moderation udi Skatterne og Afgifterne af det Færgegaarden brugende Hartkorn kan han ej vente at nyde.

- 6) Den Tilladelse han forlanger uden Betaling at udlaane sine Heste og Vogn til Rejsende for at befordre dem til et andet Sted holder man for, han ej kunne være tjent med og at bortleje samme imod Betaling, sligt strider imod de Vognmands-Laugene meddelte Privilegier

Forblivende etc.

Nu begynder der endelig at ske noget i sagen om Færgegaardens genopbygning idet sagen er overdraget til Kammeradvokaten. I (RTK 2248.55 År 1735 sag no. 104) findes Kriegers originalbrev samt adskillige andre dokumenter sagen vedrørende).

Kriegers Brev er dateret Rosenberg 21. Juli 1735 og affattet på tysk og efter sædvanlig forretningsgang bliver dette oversat til dansk i Rentekammeret som viderebringer det til Kongen med Kammerets kommentarer, det lyder:

Ved høfælgende allernaadigste Supplik til Eders kongl. Majst foredrager Oberlandbygmester Krieger at forrige Færgemand ved Vordingborg Færgested afg. Jochum Bolt blev af Eders kongl. Maj. højtsalig Hr. Fader in A^o 1726 allernaadigst forundt samme Færgested med den Condition at han skulle besørge Færgestedets Huses Reparation, som den Tid var anseet til 100 Rdl. Og som denne Bolt da var forlovet med een af Kriegers Nustrus Paarørende saa gav han Bolt frivillig som en Donation samme 100 Rdl til saadan Reparation og om endskent han ikke hverken til Eders kongl. Maj. eller Cammeret har i saa Maade forpligtet sig til nogen Reparation ved dette Sted, saa har han dog ladet gøre det, som han med eedelige Attester har bevist.

Men som det paa den Tid foregaves, at Bolt ikke maatte faa Tienesten med mindre han ville paatage sig Reparationen, saa for at Bolt kunne være forsikret paa Tjeneste, gav Krieger ham under Haanden en Memorial til Cammeret, som han i paakommende Tilfælde og om han skulle blive gjort Difficulteter om Tieneste, til sin Præcaution kunne indlevere. - Men efterdi Cammer Collegium Boltes egenhændige Forskrivelse har accepteret, er bemelte Kriegers Memorial ikke bleven produceret eller kommen for Dagen og ihvorvel Krieger saaledes paa ingen Maade har obligeret sig for denne Færgegaards Reparation at være ansvarlig, saa dog alligevel har Cammer Advokat Wesling til alle Menneskers Forundring understaaet sig at paaføre Krieger en Proces uden nogen Slags Fundament efterdi forbemelte Memorial ikke er bleven brugt, men allerførst eet Aar efter Boltes Død som en Charteque under hans Papirer er bleven fundet, hvilken Charteque Cammer Advokaten har vidst saaledes at colorere og benytte, at Retten er falden derpaa og tilkiøndt den nuværende Færgemand at skulle skaffe en nye Bygning til et stort Gæstgiverhus. Efter saadanne Omstændigheder gør Oberlandbygmester Krieger allerunderdanigst Ansegning om, at Eders kongl. Maj. ville allernaadigst lade den imod ham begynde

ubillige Proces og den til Vordingborg paany ergangne og ham intimerede Citation ophæve og tillægge Cammeret allernaadigste Ordre fra Grunden af at undersøge denne Sag og et Decisium derofter til Eders kgl. Majs allernaadigste Resolution allerunderdanigst at indgive; thi ellers maatte han befrygte at forsetteligvis vilde Magten imod ham gaa for Retten og er det uimodsigeligt, at om noget til Eders kgl. Maj Interesse i de 7 Aar Bolt havde Tjenesten kunne være forefalden, han da var bleven tilholdt sligt at iagttage eller og man havde holdt sig efter hans Død til Enken og hendes Effecter og derforuden har vel nuværende Færgemand med samme Conditioner som Bolt antaget Færgestedet, hvilken dog over Aar og Dag har ladet det derved acquiescere. (dette var indholdet af Kriegers Brev) og Rtk. fortsætter:

Paa denne allerunderdanigste Supplik, som Cammeret er bleven tilstillet har det behaget Eders kgl. Maj. ved Hr. Hofmarschal v. Gram allernaadigst at befale, at over dette Oberlandbygmester Kriegers allerunderdanigste Forestilling og den ergangne Citation indtil paafølgende allernaadigste Resolution være uden Kraft. I allerunderdanigst Følge da af saadan Eders kgl. Maj. allernaadigste Vilje er det strax foranstaltet, at den udgangne Citation til Oberl. Krieger i denne Sag er vorden gjort til Intet og kraftløs. - Men hvad Oberl. Kriegers allerunderdanigste Andragende om Sagen i sig selv er anlangende, da har det dermed følgende Beskaffenhed - - - og her anføres så alle betingelser på hvilke Jochum Bolt blev tilstaaet Færgegaarden, deri bl. a. at han skulle sørge for at Færgegaarden blev "fuldkommen repareret og bragt i forvarlig Stand og siden aarlig med Reparation holdt vedlige" I en Paategning paa dette Dokument havde Amtmand Scheller forklaret, at Bolt aldri har været at formaa derhen ihvovel han derom ofte er bleven erindret, at gøre nogen Reparation og altsaa var Færgegaardens Stand for Oberl. Kriegers Regning og Risico til Reparation formedelst den af ham i saa maade udgivne Forpligt. Vel har Husene udvortes seet nogenlunde got ud, men ved det Brøstfældigheden, som ingen har taget sig Vare for, indvortes have faaet Overhaand, ere de paa een Gang forfalden og næsten ruineret. Ellers har Amtm. Scheller ladet tale om denne Færgegaardens Brøstfældighed med Boltes efterladte Enke, som har svaret, at i hendes sal. Mandes Tid blev den forstrakt af Oberl. Krieger 100 Rdl. Derfor de lod lægge Tag paa Huset paa den ene Side saa og kalket og hvidtet i Stuerne. Desligeste ladet gøre nogle Afdelinger og bragt Skorstenen og Bagerovnen istand, hvilket alt siden er bleven forfalden.

I Anledning af denne indløbne Efterretning tilskrev Cammeret Ober-Krieger og gav ham Kommunikation af hvad som Amtm. Scheller angaaende denne Færgegaards Brøstfældighed havde meldet og tillige forholdt ham hans i dette Fald udgivne Forpligt, at han derefter ville besørge Stedets Reparation og saaledes se den Sag uden læn-

gere Tids Udsættelse bragt i Rigtighed. Men som fra ham derpaa ikke indkom noget Svar og Færgemand Captl. Ole Modum idelig med Memorialer til Cammeret indkom foredragende deels at Husene stod paa Fald og deels allerede var nedfalden, saa maatte Cammeret tillægge Cammer Advokat Wesling Ordre Oberl. Krieger formedelst hans saaledes udgivne Revers paa lovlig Maade at søge og tiltale og ifald han ikke imidlertid skulle finde sig udi efter saadan Forpligt at sætte denne Færgegaard i forsvarlig Stand, at den ved lovlig Syn kunne imodtages, over ham tage Dom, hvilket og er sket og er Krieger efter Borgerrettens Dom tilfunden denne Færgegaard at sætte i god og forsvarlig Stand. Men som Reparationen udi Dommen ikke til Penge var anslagen maatte Advokat Wesling lade Færgegaardens Bræstfældighed paany taxere og derover Overslag forfatte og ved samme Taxation at være overværende, saa var det at Oberl. Krieger tilsidst blev ved Vordingborg Ting cite ret.

Af foranførte Demonstration maatte det nu behage Eders kgl. Maj. allernaadigst at fornemme, at hvad Oberl. Krieger udi denne forommelte hans Supplik for Eders kongl. Maj. haver understaaet sig saa dristig at foredrage er aldeles uden Grund, thi

- 1) ligger her hans egenhændige Forpligt at han paa sin egen Bekostning vil lade Færgegaarden saaledes reparere at han ved paafølgende Syn dertil vil være ansvarlig og at denne Revers ikke efter hans Foregivende kan være fundet efter Boltes Død iblandt hans efterladte Papirer eller enses for en Chateque, det bevises derved at den har været Eders kgl. Maj. højsalig Hr. Fader ved allerunderdanigste Forestilling da Boltes Bestalling blev allernaadigst underskrevet, insinueret og den er skrevet paa det forordnede stemplet Papir og af Krieger selv underskrevet
- 2) det kan ikke gotgeres, at Gaardens Bræstfældighed da har været taxeret til 100 Rdl men at Færgegaarden uden at nogen Summa er bleven nævnt skulle forsvarlig repareres. Dersom da Krieger har skænket denne Summa 100 Rdl som en Gave til hans Hustrues Paarørende - nu Boltes efterladte Enke - er sligt dette uvedkommende
- 3) Har Cammeret ikke modtaget eller ladet sig nøje med Boltes indgivne Revers for videre hvad den foreskrevne allernaadigste Resolution har tilladt, som saavidt ikke Reparationen eller Færgegaardens Istandsættelse for første Gang vedkom, som Krieger sig ved sin Revers dertil har forbundet
- 4) at Krieger ikke har efterkommet samme sin Forpligt det forklarer Amtm. Scheller ligesom Enken selv det tilstaar, idet ikke videre Reparation er sket paa dette Sted end at noget Tag er lagt paa een Side af Huset, Stuerne indvendig kalket og Skorstenen og Bagerovnen gjort noget til Rette. Meget

mindre har Krieger ved Syn eller Besigtigelse bevist sig herudi at være uden Ansvar eller befriet sig for sin i dette Fald udgivne Revers.

Efter saadanne Omstændigheder indstilles det nu i allerdybeste Underdanighed til Eders kgl. Maj. egen allernaadigste Resolution om denne imod Oberl.Krieger begyndte Sag ikke fremdeles ved Retten skal udføres til endelig Dom efterdi han ej paa anden Maade er at formaa til at efterkomme sin Pligt med at sætte Færgegaarden i Stand efter hans udgivne Revers hvorimod han saa meget mindre kan have at klage, som han ved Retten kan fremkomme med alt hvis, han til sin formenende Befrielse i denne Sag eragter at være forneden, men vi submitterer det dog alt i allerdybeste Underdanighed til Eders kgl. Maj. egen allernaadigste behagelige Vilje og Resolution

Vi forbliver til vores Død Eders kongl. Majests
 Rentekammeret allerunderdanigste og troe
 d 15.Sept 1735 pligtskyldigste Tienere

U.F.Holstein Bornemann m.fl.

Og paa denne redegørelse følger så Kongens Paategning:

Siden foregaaende Forestilling og de deri alleguerede Documenter klarligen overbeviser Ober Landbygmester Krieger at han haver forpligtet sig paa egen Bekostning at sætte Vordingborg Færgegaard i forsvarlig Stand, saa ville Vi allernaadigst, at den ombemelte Forskrivnings Efterlevelse imod hannem begyndte Proces til endelig Dom ved Retten skal forfølges og udføres. Og som han haver understaaet sig denne Sags Omstændighed med saadan Usandfærdighed Os at foredrage, saa er det Vores allernaadigste Vilje, at Vores Rentekammer hannem for sig lader opkalde og udi Vores høje Navn giver hannem en tilstrækkelig Reprimande for saadan hans utilberlige Adfærd.

Frederiksberg 31.Oktober 1735

CHRISTIAN R.

Alle Documenter som Advokaten var i Besiddelse af udbad Rentekammeret ved Skrivelse af 10. Sept. 1735 "siden de til en vis Expedition erfordres". Og man havde også fundet alt frem som fandtes om sagen lige fra Jocus Bolts Ansøgning og videre frem, så det var muligt at fremstille alt så klart som muligt for Kongen. - Herefter fortsætter Kammeradvokaten sagen og tiden går uden der sker noget særligt ved Færgegaarden uden hvad Modum formodentlig selv bekoster for at kunne bo nogenlunde tåleligt. Først den 14. juli 1736 indkommer i Rentekammeret et brev fra Krieger (Rtk 2248.57 1736 bilag no.71)

Som jeg intet heller ønsker end at se Ende paa den fortrædelige og for mig saa kostbare Sag angaaende Vordingborg Færgegaards Reparation, saa foruden de 200 Rdl som jeg forhen har anbuden Deres Excellen-

ce og høje Herrer vil jeg endnu lægge 50 Rdl i allerydmygste Forhaabning samme mit Tilbud i Naade vorder antaget og Processen dermed i mod mig ophæves. Jeg kunne vel anfere adskillige Omstændigheder for at demonstrere, hvor uskyldig jeg er geraaden udi denne Fortrød, men som det icke kan hjælpe eller tjene til andet end at incommodere Deres Excellence og høje Herrer, saa vil jeg alene submittere Sagen Deres Excellence og høje Herreris bekiendte Aqvanimitet, som giver mig den Tillid, at Billigheden vorder tagen udi Overvejelsen og Consideration

Jeg udbeder mig herover Deres Excellence og høje Herreris højnægtige Resolution og forbliver med dybeste Submission

etc.

J. KRIEGER

Derefter giver Rentekammeret et kort resume af hele sagen, som forelægges Kongen tilført Kammerets videre Oplysninger:

Ved Sagens videre Drift er det nærmere udfundet og med Attester af Oberl. Krieger bevist, at han efter saadan hans udgivne Revers har anvendt anseelig Bekostning paa forskrevne Færgegaard i Aaret 1726 saavel med Muur-Tømmer-Snedker-Smede og Glarmesterarbejde som og Tækning paa Husene men derimod ikke iagttaget at lade Gaarden da den med Reparation var forseet til Vedkommende ved Syn overlevere eller forsyne sig med behørig Bevis, at han saaledes havde sat Gaardens Bygninger i Stand. Derforuden er det endog befundet, at de Overslag, som over denne Færgegaards Reparation nu er forfattede er saa rundelig og højt opførte, at snart den gandske Gaards Bygning af ny med sliig Bekostning kunne opsættes, da dog den udgivne Revers forbinder ham ickun alene til at sætte den daværende brøstfældige Bygning i forsvarlig Stand. I den Anledning er da Oberl. Krieger ved Memorialer nogle gange til Cammeret indkommen og foredrager hvor uskyldig han skulle lide, om han nu paany blev forbundet til at reparere denne Færgegaard og aleneste om han efter Overslagene skulle saa godt som af nye lade den ganske Færgegaard opbygge og derfor tillige været indstændig begærende at med ham noget mildere i den Sag forfares og tilbudet at betale til denne Færgegaards istandsættelse een Summa 200 Rdl. om Sagen dermed maatte være afgjort. Men da man med ham icke derudi har villet entre, haver han tilsidst indgivet hosføjede Memorial hvorved han endvidere erbyder sig at vil endnu tillægge 50 Rdl og saaledes ialt betale 250 Rdl om Processen imod ham derved maatte vorde ophævet.

Allernaadigste Arve-Konge og Herre! Som det da efter oven allersunderdanigste anførte Omstændigheder mere har været en Efterladenhed af Oberl. Krieger, at han icke har forsynet sig med behørig

Bevis, da han efter hans Revers lod reparere denne Vordingborg Færgegaard, end en Manquement i at efterleve hans i dette Fald udgivne Forpligt. Saa paa det, det med Færgegaardens Reparation kunne een gang komme til Ende, hvorefter Færgemanden Ole Modum ved Memorialer til Cammeret idelig anholder, have vi paa Eders kgl. Maj. allernaadigste Behag og i allerunderdanigste Haab at Eders kgl. Maj. det efter saadan Omstændighed allernaadigst Approberer, tilsagt Oberl. Krieger at naar han efter hans gjorte Tilbud til denne Færgegaards Istandsættelse betaler de 250 Rdl, kunne det herved forblive og den i dette Fald imod ham begyndte Proces ophæves. Og skulle vi derfor Eders kongl. Maj. allernaadigste Approbation herover om udi allerdybeste Underdanighed tilbede.

Vi forbliver etc.

Rentekammeret 26. juli 1736

J.F.Holstein I Bornemann Nfl.

Kongens Akcept af dette:

Vi approberer allernaadigst Cammerets Sentiment udi alle Maader og bevilge Oberl.Krieger, naar han til Færgegaardens Istandsættelse betaler de af hannem selv tilbudne 250 Rdl maa for al videre Tiltale desangaaende være befriet og at den imod hannem begyndte Proces derefter aldeles maa ophæves

Fredensborg Slot d. 25.September 1736

CHRISTIAN R

Krieger må så have indbetalt de 250 Rdl og den 16. november 1737 blev hans Revers returneret til ham. Sagen var endelig afsluttet.

Selvom der i sin tid blev oprettet en kontrakt om Trællen, der klart udviste hvad Gaabense Færgemand skulle betale til dens opretholdelse og drift, så forekommer der alligevel gnidninger om dette, og Ole Modum må den 2. nov. 1735 tilskrive Rentekammeret sagen. Rentekammeret henvender sig til Stiftsbefalingsmand Neve og anmoder ham om at sørge for, at Kontrakten bliver overholdt samtidig med at de henviser Modum til denne, som så sørger for at forholdene igen bringes i orden, og pengene betalt som aftalt.

Forbruget af madvarer til hoffet var stort, og det skaffedes fra forskellige steder i landet og for at det kunne nå frem i god og så frisk stand som muligt, blev alle i god tid advaret om at fremme transporten eller være klar til modtagelse og videresendelse. Således modtog Modum den 3. december 1735 brev fra Rtk.(2248.143): "Geheimeraad von Gram har 26. november meddelt Os, at Vildtleverancen til den højkongelige Hofspisning i denne December, Januar og Februar Maaneder kommer fra Falster. Vi har tilskrevet Tjellefsen i Gaabense at ingen Forseømmelse eller Ophold maa tages, hvorved Vildtet enten skulle komme for sildig eller fordærves saa

og beordres Captajnl. Modum, at saasnart det her til Landet kommer da straks at give vedkommende Amtsbetjente Underretning til videre Befordring"

Færgerne trænger også til reparation. De var i en dårlig forfatning da Modum overtog dem. Han er åbenbart indstillet på at alt skal være forsvarligt og godt og han tilskriver rentekammeret den 29. december 1736 om træ til disse reparationer og Rtk. svarer derpå den 29. (Rtk. 2248.145): "Ved Skrivelse af 20. ds. har han anholdt at han til Færgernes Reparation maatte af Hs. kongl. Maj. Skove udvises tvende Egetræer efterdi saadan Tømmer ej der i Eggen skal være for Betaling at erholde. Men forinden maa han først erklære sig, om han disse tvende Egetræer, ifald han samme bevilges, efter uvildige Mænds Taxt, vil betale." Det har han åbenbart gerne villet, men sagen trækker ud. Endelig 1737 den 3. marts kan Rtk. meddele: "De Egetræer, som han har ansegt om at maatte forundes af Hs. Maj. Skove i Vordingborg Amt til hans Færgers Reparation og hvorom han ved Skrivelse af 14. ds. har erindret, kan ikke faaes, efterdi Skovene der paa Amtet ikke slige Egetræer uden Skade kan fourneres"

Med hensyn til selve Reparationen af Færgegaarden er man nu i Rtk. nået dertil, at man den 9. marts 1737 tilskriver Amtsforvalter Teilmann: "Som Captajnl. Modum ved Vordingborg Færgested stedse anholder om den af ham beboende Færgegaards Reparation og istandsættelse og det med Oberlandbygmester Krieger i Anledning af hans den 19. januar 1726 udgivne Revers ved kongelig Resolution af 25. sept 1736 saaledes er vorden afgjort, at bemelte Oberl.Krieger dertil svarer en vis Summa, der nu i Hs. kgl. Maj Cassa er erlagt, saa bliver han nu herved beordret at lade berørte Færgegaard saavidt Vaanhuset og Hvis for de Rejsende behøves med mueligste Menage under Amtmand Scheller, som vi herom i Dag haver tilskrevet, hans Opsigt og Foranstaltning, reparere og istandsætte, hvortil han Bekostningen af Cassen forskyder, der dog ikke maa overgaa den Summa 220 Rdl. Da naar siden derover indkommer Regning belagt saavel med denne vores Ordre samt behørig Quittinger for Hvis i saa Maade er udbetalt samt med Amtmand Schellers Attest og Captl. Modums Tilstaaelse om Reparationens forsvarlige Forrettelse, kan samme ventes formelig anvist."

Brevet til Amtmand Scheller af omtrent samme indhold men tillige med pålæg at have den fornødne Opsigt med Reparationen samt tilse, at hvad dertil er bevilget aleene til dets Gavn bliver anvendt saaledes, at han ved Arbejdets Slutning kan meddele Amtsforvalter Teilmann sin Attest.

Og samtidig tilskriver man Captl. Modum: "Vi have i Dag tillagt Amtsforvalter Teilmann Ordre Vordingborg Færgegaard at sætte i Stand saavidt Vaanhuset og Hvis nødvendig for de Rejsende behø-

ves, hvilket vi ham i Anledning af adskillige hans herom til os indkomne Memorialer til Efterretning ville bekendtgøre.

Var Færgegaarden i saa slet tilstand som beskrevet, da Modum tiltraadte, saa har han selysagt været nødsaget til at sætte den i beboelig stand alt som tiden er gaaet, uden der fra Myndighederne blev givet ham noget tilsagn om støtte, og da nu endelig tilsagnet gives, saa anmoder han om at maatte benytte det tilståede beløb på anden vis og dette foranlediger Rtk. til den 25. maj 1737 at tilskrive Amtmand Scheller følgende: først refererende til Rtk. skrivelse af 9. marts d. å "men nu er Færgemand Ole Modum ved en Memorial af 15. ds. med Ansøgning at bemelte 220 Rdl maatte anvendes paa et Udhús at indrette for Rejsende til Heste og 2 a 3 Carreter, da han derimod selv vil reparere paa Stuehuset, som indeholdte Extract af Memorialen viser" Amtmand Scheller anmodes om at efterse, hvorvidt Captajnl. Modums Ansøgning kan være at billige og ellers foranstalte det derhen, at Amtsforvalter Teilmann som ogsaa idag er tilskrevet om Reparation af denne Færgegaards Bygninger for de 220 Rdl, hvis Amtmand Scheller findes, at det kan være højest fornøden og Nødvendigheden udkræver for de Rejsende, saa og seer derhen, at Hs. kgl. Maj. Cassa i Tiden ikke med videre Udgift i dette Fald besværges, end hvad nu er bevilget. Samtidig afgår brev til Amtsforv. Teilmann og til Captl. Modum med ordre om for dem begge at henholde sig til Amtmanden.

I Året 1732 havde Amtmand Landorpg på Falster indsendt en Betænkning vedr. Gaabense Færgested (Rtk. 2215.239) og det hedder heri:

Ved Gaabens Færgested skal altid holdes

- 1) Een stor Færge
- 2) Een Post eller Færge Jagt
- 3) Een stor Baad
- 4) Een mindre Baad
- 5) Isbaaden med Jern under beslagen

og maa intet andet Fartøj eller Baad end disse foreskrevne noget fra Falsters Land overføre til Sjælland undtagen ved Grønsunds Færgested.

Naar nogen rejser med kongl. Postiller med Passer fra de kongl. Collegier udstedte, haver Færgemanden dem uden Ophold - naar Vind og Vejrlig det tillader - at lade dem transportere, saavel den kongl. Hofspisnings Dyr som Posterne, efter Reglementet alle frie Transporter, mens andre Rejsende, som rejser med samme Transport betaler fuld Fragt.

Evo, som er kommet til Færgestedet og har fragtet, skal uden videre Ophold - naar Vind og Vejrlig det tillader - gaa til Sejls

og ej opholde Fartøjet og hvis nogen imidlertid skulle komme, da der er betalt Fragtpenge, skal deres Fragtpenge ej tilhøre Fragterne men Færgemanden, hvormod han obligeres ej alene at holde dygtige Færgfolk men endog ingen paa sin Rejse for sin Profit at opholde men enhver befordre saasnart mueligt.

Færgemanden maa ej for sin Profit indtage for meget, paa det de Rejsende ikke skal komme til Skade.

Sommer og Vinter-Taxter foreslaaes saaledes, idet Sommer regnes fra Paaske til Micheli og Vinter fra Micheli til Paaske:

	Sommer		Vinter	
	Mk	sk	Mk	sk
Den største Færge befragtet med 6 Heste eller 4 Heste og Vogn med tilhørig Folk og Bagage eller 8 Stk Stude og Køer med 4 Karle Færgekarlene	7-	0	9 -	0
	1 -	8	2 -	4
Den mindre Færge eller Jagt med 4 Heste eller 2 Heste og 1 Vogn med tilhørig Bagage og Folk, item 5 & 6 stk Stude og Kvæg med 2 & 3 Karle Færgekarlene	6 -	0	7 -	0
	1 -	4	1 -	12
Den største Færgebaad med 6 & 7 Personer med Kuffert og Rejsesøj Færgekarlene	3 -	8	4 -	8
	0 -	12	1 -	8
Den mindste Baad, som føres af een Mand, der kan indtage Een til 4 Personer giver Fragt Til Baadsmændene	3 -	8	4 -	0
	0 -	8	1 -	0
Naar nogen vil lade sig ro over i stille Vejr nemlig 1 & 2 til 3 Personer, da for Jollen med 2 Karle naar 4 Karle roer	4 -	8	5 -	0
	6 -	0	7 -	0
Naar Drivis eller Isbrud er, og ej andet end Jollen eller Isbaaden kan bruges, da med 1 & 2 Personer med Kuffert Færgekarlene naar 2 Personer behøves			8 -	0
do 4 do			2 -	0
			4 -	0

Fragten eller Taxten stykvis:

Af en stor Hest eller Høppe	1 -	4	1 -	8
af en mindre do eller Bondehest	1 -	0	1 -	4
1 Stud eller Kø	1 -	0	1 -	4
til Færgekarlene & stk.	0 -	4	0 -	4
1 Svin	0 -	4	0 -	6
1 Faar eller Læs	0 -	2	0 -	2½
til Færgekarlene & Snesen	0 -	10	0 -	10

1 Carat eller Rustvogn	2 - 0	3 - 0
1 Postvogn eller Shaise	1 - 4	1 - 8
1 fornemme Person med Kuffert og Rejsesøj	1 - 0	1 - 4
1 ledig Person	0 -10	0 -12
1 stor Markedspaque som 6 á 8 Karle næppe kan bære ud og ind af Færgen	2 - 0	2 - 8
1 noget mindre dito	1 - 8	1 - 8
1 stor Markedspaque Kiste	1 - 8	1 - 8
1 mindre dito	0 -12	0 -12
1 stort Skrin	0 - 8	0 -10
1 mindre do	0 - 6	0 - 8
1 Td pakket med tungt Gods	0 -10	0 -12
1 Td Korn eller Meel	0 - 6	0 - 8
1 Crondyr, Spidshjort eller Smalldyr	1 - 0	1 - 0
1 mindre Dyr	0 - 6	0 - 6
1 Hare	0 - 2	0 - 2
10 par Høns i Bur	0 -10	0 -12

De lollandske Posters Fragt reguleres efter kgl. allernaadigste Befaling af Dato 10. Oct. 1729

Saaledes indrettet til kongl allernaadigste Approbation

30. Maj 1732

Landorph (sign.)

Om disse taxter sidenhen er ændret sees ikke umiddelbart, men et brev fra Admiral Greve Danneskjold Samsøe, Se-Etatens Krigs Cancelli til Kongen, dateret 1740-11. november (Rtk. 2215.38) lyder:

Se-Captajn Lieutenant OLE MODUM som nuværende Færgemand ved Vordingborg Færgeløb haver allerunderdanigst anholdet, at hannem allernaadigst maatte forundes samme Taxa som hans Genbo Færgemanden ved Gaabens Færgested allernaadigst er meddelt, paa det han saavel som de Rejsende sig derefter kunne vide at rette. Desligeste anholder han og allerunderdanigst om en Trælle-Taxa, siden han maa holde de til Trællen erfordrende Heste og Folk; og som hans allerunderdanigste Ansøgning saavel om Taxten for Færgeløbet er grundet paa Billighed, men endog den af ham foreslagne Trælle-Taxa er meget taalelig, haver jeg samme til Eders kongl. Maj. allernaadigste Resolution skullet recommandere, paa det Supplicanten fremdeles kunne holde de ved Færgeløbet erfordrede Fartøjer i tilberlig Stand, som Ole Modum saavel med Amtmand Schøllers Attest som et fremlagt Tingavidne beviser hidindtil upaaklagelig har gjort. - Men paa det, at de Rejsende ej skulle finde sig fornærmede ved saadan Taxa, endskønt Billigheden medfører at han burde nyde det samme som Tjellefsen, saa har jeg dog allerunderdanigst skullet indstille om Eders kongl. Maj. ikke fandt timeligt,

at begge Stiftamtmand af Sjælland og Lolland derom skulle tilsammentrede for at forfatte den anførte Taxa og samme til Eders kgl. Maj. nærmere allernaadigste Approbation at indsende, paa det derved kunne forekommes, at de Rejsende ikke skulle have Aarsag sig derover at besværge.

Jeg forbliver indtil min Dødsstund

Se-Etatens Krigs-Cancelli
den.10.November 1740

F. Danneskjold Samsøe (sign)

Resol: Forslaget approberet og Rente-Cammeret
tilskrevet med Anmodning at kommunikere
Amtmændene.

11. Novemb. 1740

CHRISTIAN R

Det Tingsvidne, som Ole Modum havde vedlagt, fik han udskrevet på Vordingborg Tingstue, idet han den 11. Juli 1740 havde indkaldt forskellige Vidner til at svare på forskellige spørgsmaal. Vidnerne mødte og Ole Modum spurgte NIELS SPOR

- 1) Om Fartøjerne kunne sejle ind og ud eller til og fra Vordingborg Færgebro? ligesom fra andre Færgesteder?

Niels Spor svarede NEJ! thi naar Vinden og Strømmen er imod, kan Fartøjerne ikke komme op uden de bliver trællet, og naar Vinden er til øster er og Strømmen de fleste Tider til øster og naar Vinden er til Vester er og Strømmen til Vester, saa naar Vind og Strøm følges ad, er det umuligt, at Fartøjerne kan laves ind eller ud

- 2) Om Trællen alle Tider har været i Brug?

Saa længe Vidnet mindes, hvilket er ca 35 - 36 Aar og mener af andre ældre Mænd at have hørt, at Trællen fra ældgammel Tid har været i Brug

- 3) Om Vidnet veed, hver langt Trælletorvet skal være? om Fartøjerne skal have Nytte deraf?

Det skal være ungefær 120 - 125 Favne langt og 3 tommer tyk saavidt Vidnet kan skønne.

- 4) Hvor lang Tid Trælletovet kan bruges, før det er opslidt?

Det vidste han ikke.

- 5) Hvor meget Tov, Karl, Heste og behørig Redskab kan koste at holde i god Stand?

Det kunne han ikke vide eller sige.

- 6) Om Trællen endnu er i den Stand som i forrige Tider?

Modum holder Trællen og Fartøjerne i langt bedre Stand end hans Formænd eller det i Mands Minde er sket og naar Vind og Strøm er saa haard, at tvende Heste ikke kan trække, lader han dertil bruge 4 Heste, saa ingen af de Rejsende ved Trællen bliver forhindret; men tilforn haver de ickun brugt 2 gl. udmattede Heste og naar de da ikke kunne trække ud og ind, maatte de Rejsende blive liggende.

- 7) Hvormange Penge de Rejsende betaler af ethvert Fartøj, som gaar i Fragt mellem Vordingborg og Gaabense?

I forrige Tider betalte de af Færgen at ind og udtrække til Trækkekarlen 8 - 12 - 16 - 24 sk til halvtredie Mark, af Jagten undertiden lige saa meget samt af Baaden 8 á 10 sk

- 8) Om det ikke er farligt og besværligt at ride ud i Vandet, naar Fartøjer skal ind og udtrækkes?

Det er tilvisse de fleste Tider farligt og helt besværligt særdeles med stormende Væjr, Regn, Sne, Frost og Kulde, da Trækkekarlen mange gange er saa vaad og forfrossen at man maa bære ham saa godt som for død ind fra Hestene og i Sengen, der han igen maa vederkvæges før han kan komme sig. Derforuden slider og opraadner en saadan Karl 3 á 4 gange saa mange Klæder som een af Færgekarlene.

- 9) Om det derfor ikke er vanskeligt at faa nogen til at være Trækkekarl?

Man havde hørt af hans Fader og andre gamle Mænd, at Fartøjerne fra Gaabense haver draget baade Heste og Trækkekarl med sig udi Store-Strømmen, hvor de blev druknede item at Trækkekarlen med Hestene ofte haver været udi Fare og er saa besværlig paa visse Tider, at det er utænkelig de saa længe; naar de Rejsende befinder Trækkekarlens Vindskibelighed og Besværlighed lader de altid derefter see deres Erkendtlighed med Trække eller Drikkepenges Betaling, som hans Svar ved punkt 7 omformelder.

- 10) Hvad de Rejsende betaler til Trækkekarlen af et Fartøj, som bliver fragtet i Stykvis?

Af et Menneske betales 1 sk, af 1 Hest eller Qvægstykke 1 sk af 1 Snøs Faar eller Lam 5 sk, af 1 Svin $\frac{1}{2}$ sk, af 1 Td Korn Rug eller Hvede 1 sk Tønden.

Deevrige Vidner var:

Peder Krog	70 Aar)	
Jens Krog	67 ")	begge paa Mashede boende
Rasmus Arebo	54 ")	
Lars Ploug	37 ")	
Lars Nielsen	31 ")	alle Vordingborg
Rasmus Larsen	39 ")	Færgekarl

Niels Pedersen
Rasmus Nielsen

38 Aar) begge Færgekarle
23 ") v/Vordingborg Færgested

og alle disse erklærede enslydende med ovennævnte Niels Spor.

Derefter spurgte Captl. Modum alle om ikke Transporten blev besørget paa forsvarlig Maade uden Ophold og Klage, hvorpaa alle svarede Ja og at de ingen Klager havde hørt ej heller om ubillig Beregning.

Og i en Ekstrakt om Gaabense Færgested (indkomne Sager Lolland-F) havde Færgemand Frederik Poggenberg Tjellefsen i Gaabense Færgesgaard skrevet følgende vedr. Trællen i Vordingborg:

Ved Vordingborg meder Gaabense Fartøjer en Deel Vanskeligheder, thi naar dets Fartøjer kommer med Medber til Gabet af Vordingborgs Færgesgaard maa den slæbes $\frac{1}{2}$ -fjerding Vej med et Tov af 120 Favnes Længde ved et par Heste og en Dreng. Ved den Ind-og Ud-trælling maa Fartøjerne løbe i den stærke Strøm og ved daglig Vand gaar Hestene indtil Knæerne, Skibet og de Rejsende sættes i Fare, Drengen og Hestene er i Fare for at falde i den stride Strøm og skønt Skibet kommer til Broen er det dog i Fare for at ride sig til skamme ved Strømmens store Fart. - Man har søgt i forrige Tider til Vordingborg Byes Brø, men som den er i slet Stand og ved Negotiens Slethed ikke kan repareres, saa er man hindret derfra.

Middel til at hæve det er:

- 1) at Ms. Majst. tillader Tjellefsen at købe i Vordingborg By en Havneplads, hvor han vil opbygge en Læstebro for Gaabens Færgeløbs Fartøjer
- 2) at hans Eftermand maa tilholdes at betale ham efter Vurdering samme der anlagte Bro og Hus
- 3) at ham til Broens Underhold maa gives af passerende Bonde 1 sk, anden Person 2 sk, Hest og Keer 1 sk 20 stk. Lam 2 sk, af 1 Postvogn 6 sk og Caret 8 sk. Samme Indretning ville blive de Rejsende til Linndring siden de nu maa leje Vogn fra Færgestedet til Vordingborg og vice versa for 1 Mk og desuden give 8 sk i Trællepenge.
- 4) at om et Færgeshus, som der maatte bygges til Rejsende, maatte være fri for borgerlig Tyngde og uden Consumption brygge og brænde, hvilket alle Færgesuse er forundt. ---

Dette forslag blev ikke akcepteret.

I året 1741 klager Modum over, at han ikke har fået sin Betaling for Trællen fra Gaabense Færgegaard, men da der ikke findes videre om sagen synes dette at være gået i orden. Ligeledes klager han over, "at han af sine holdende Folk skal blive krævet Familie-skat, hvorfor han formener at være befriet siden han betaler til Vordingborg By Consumption aarlig 4 Rdl. med videre". Rtk. beder Amtmand Schøller om "at meddele Os sin gode Betænkning, siden Os er ej bekendt, at han mere end anden Færgemand kan tilholde sig nogen særdeles Frihed"

Landevejen, der går fra Vordingborg By til Færgegaarden befindes 1741-9/12 "ej at være inddelt imellem de paagrændsende til Vedligeholdelse, som Forordningen af 4. marti 1690 paabyder, hvorudover den er blevet ganske brøstfældig og nu nødvendig behøver repareres og istandsættes. Det haver vi Hs. kongl. Maj. allerunderdanigst forestillet, hvorpaa Hs. Maj. den 21. f. m. haver behaget at resolveret at eftersom denne Vej falder baade over Bøndernes og Vordingborg Byes almindelige Overdrev, saa skal Amtet og Byen konkurrere til den paa samme Vej udfordrende Reparation samt dens Vedligeholdelse for efterkommende Tid saaledes, som det af Hr. Amtmand og Stiftbefalingsmand imellem dem bedst vorder repareret og inddelt, hvorhos højstbemelte Majestæt tillige haver bevilget og tilladt, at de til den paa Vejen beliggende Fjelle-Broes Reparation efter det indkomne Overslag behørende 4 Stk Tømmer og 12 Planker maa for denne Gang af Hs. Maj. Skove udvises og dertil skænkes, og ville Hs. kgl. Maj med det snarest se berørte Vej imellem Bønderne og Borgerskabet inddelt paa det, Reparationen derefter forderligst kunne vorde foretaget og enhver vide sin Andel, som de skal reparere og stedse vedligeholde" (Rtk.2243.116)

Og så er det igen galt med Færgebroen. 1741-6/11 blev der taget Syn paa broen, og det blev denne gang foretaget af

Tømmermand Olle Christophersen fra Ørslev
og Tømmermand Svend Johansen fra Ugledige

i Overværelse af

Birkedommer Christian Frederik Junghans og Ole Modum.

I

Beklædningsplankerne ovenpaa Broen er mesten istykker traadt og forfalden undtagen et lidet Stykke, som for et Par Aarstid siden skal være indlagt. I de brøstfældige Plankers Sted vil indlægges 142 Eegeplanker 7 Alen lang 3 Tommer tyk og $\frac{1}{2}$ Alen bred Spiger behøges i hver Planke: 6 Stk a 2 sk som gør gerfor i Penge. 16 - 4 - 4

II

Uden om Broen udkræves 69 Alen Planker som eragtes at kunne udledes af de gamle Planker, der vorder optaget som meget tjenlig og

altsaa ej nye hertil behøves.- Disse Planker at fastnagle i det store Tømmer, dertil udkræves

36 Stk store Bolte a 1 Mk 24 sk. 9 - 0 - 0

III

Til Trinet behøves

5 Planker a 4 Alen lang $\frac{1}{2}$ Alen bred 3 Tommer tyk
og 4 Spiger i hver Planke a 2 sk. 0 - 2 - 8

IV

Videre en Brohammer i den østre Side

8 Alen lang 13 Tommer bred 10 Tommer tyk
deri 3 store Bolte a 1 Mk 24 sk. 0 - 4 - 8

hertil 5 Pæle, hvorpaa Hammeren skal hvile a 4 Alen lang, ligeledes en ny Pæl i den vestre Side af nedramme for at holde Armen ind til Broen

V

Indvendig i Broen til at burke ned for at hæfte Fodtømmeret paa 54 stk Pæle a 3 Alen lang Saa og Egetømmer til Fod, hvorpaa Beklædningsplankerne skal fastnagles

118 Alen 9 Tommer høj 7 Tommer tyk

VI

At sætte Broen med dette Tømmer, Planker og Pæle i lovlig Stand eragter Tømmermændene at kan fortjene

Arbejdsloen. 50 - 0 - 0

foruden at gives otte frie Plids-felch daglig imens Arbejdet varer.

Ger ialt foruden Egetømmeret. 76 Rdl 5 Mk 4 sk.

Et tusinde og fjorten Alen nye Planker

Et Hundrede Tyve og Sex Alen Tømmer med Hammeren

Tresindstyve stk. Pæle

som saaledes er vorden skønnet og passeret. Det bekræftes under vor Haand og Signete.

Vordingborg den 6. November 1741 (sign.af ovenst)

Og så sker der ikke mere, hvorfor Ole Modum den 3. juli 1742 må erindre om sagen: til Admiralitets-Collegiet

Eftersom mig er bekendt, at Amtmand Scheller sidst afvigte 10. April ved Birkedommer Christian Frederik Junghans har ladet tage Syn og Overslag paa Vordingborg Færgebro og den 15 dito næstefter er bleven af højbemelte Mr. Amtmand til de høj-bydende Herrer naadigste Eftersyn udi det højlovlige Cammer-Collegio indsendt, saa vil jeg og hermed for Deres Excellence og sæmtlige høje Herrer udi det højlovlige Ober-Admiralitets Collegio underdanigst tilkendegive, at Brøstfældigheden paa Vordingborg Færgebro Dag

fra Dag tilvoxer og ej forminskes, og Aarets Tider hengaar, da den hejftornødne Reparation kunne foretages. Saasom Herskaberne saavel som andre Rejsendes Klage hver Dag formerer sig over ermelte Broes meget slette Tilstand, skulle jeg herved underdanigst og allerydmygst have Deres hejgrevelige Excellence og hejtbydende Herrer ombedet, at De naadigst ville erindre denne brøstfældige Bro med Deres gode og tilstrækkelige Forestilling til Hs. kongl. Maj., at samme maatte komme under snarest Reparation, saasom jeg og underdanigst udi al Sandhed kan forsikre, at saafremt Reparationen udi denne Sommer paa bemelte Bro ikke bliver foretaget, at det da til næstkommende Vinter bliver ej alene fast umuligt for nogen at kunne blive transporteret, efterdi de gamle Egeplanker er ganske opraadnede og adskilte og ved paakommende Vandflod ganske bliver bortskyllede, som alt vil forvolde langt større Bekostning for Hs. Maj. Cassa, end om Reparationen udi denne Sommer fik sin Fremgang, det jeg alt til Deres Excellence og de hejtbydende Herrer egen behagelige Consideration og Forsorg underdanigst skulle insinuere, som udi dybeste Ydmygelighed forbliver. . . etc.

Og igen den 22. august skriver han: Jeg haver med Smerte og Længsel ventet en naadig og behagelig Resolution paa min underdanigste Supplique, som var lydendes om Færgebroens Brøstfældighed og Istandsættelse, men haver siden ikke fonømmet det allerringeste til dens Istandsættelse. - Det er vist, at Broen den Tid var i meget slet Tilstand, som kan ses af min forrige indgivne Memorial og af Copien af medsendte Besigtigelse, men den er for Gud nu langt slettere og bliver Dag efter anden slettere og slettere, saa vi nu knap kan faa en Hest efter anden lejdet ud paa eller af Broen. - Her haver hændet sig tvende Gange efter en anden, at 2 Heste haver brækket igennem Broen og var nær, de havde brækket begge dennems Ben i Stykker. Den eene sagde, at hans Hest koste 100 Rdl og den anden 80 Rdl, og de gav mig mange grove Ord og sagde, at jeg skulle svare dem til dennems Hester.

Jeg haver slaen Plankestykker paa Broen Tid efter anden nu mest i en 2 Aars Tid, men nu kan min Magt ikke længer hjælpe den, for den er nu altfor slet; for naar jeg nu slaar eet eller 2 a 3 Stykker paa den over Hullerne, saa brækker hele Planken i Stykker paa et andet Sted, saa jeg med Sandhed saa erkende, at den er meget slet. Saa om den nu ikke med det første bliver repareret og her skulle paakomme Højvande, som nu alle Dage herefter er at forvente, saa flød de gode Planker bort med de raadne og istykker brækkne Planker, som endnu længe kunne ligge i Broen, for Spigerne er opædt af Rust, og saa kunne ingen Rejsende komme til eller fra Broen og saa blev Passasien her imellem forhindret, hvilket skulle gøre en stor Ambras og Vidleftighed og Broen derover skulle fuldt koste vores naadigste Konge fire Gange saa meget at faa istandsat, som den nu kan gøre.

Og som jeg da veed, at Deres højgrevelige Excellence alletider haver vaaren med al Iver og Nidkærhed for Hs. Majestæts Gavn og Nytte i alle optænkelige Maader, saa vil jeg haabe, at Deres højgrevelige Excellence er jo endnu ens lige insinueret til at se hen til Kongens Gavn og Nytte. Og da for at forekomme saadan Ulempe og Omkostning og Forhindring udi Passagien før end Vinteren og saadant Højvande skulle paakomme, saa indfalder min ydmyge Bøn og Begæring til Deres højgr. Excell. ville dog naadigst se hen at Broen kunne blive repareret før end Vinteren og saadant Højvande skulle paakomme og beder underd. Deres højgr. Excell. ikke tage min Anmodning unaadigt op, for jeg er for 5 Aar siden, da Broen fik en liden Reparation advaret fra Cammeret, at jeg udi betids skulle tilkendegive, om Broen skulle manquere noget. - Nu gav jeg det tilkende udi afvigte Aar 1741 til højædle Amtmand Scheller den 30. Oktober og hans igen til Rentekammeret den 18. Nov til- ligemed Besigtigelsen paa Broens Bræstfældighed og jeg nu igen den 4. Juli til Deres højgr. Excell., saa jeg i saa Maade vil haabe at være fri for videre Ansvar og Tiltale ifald at her skulle paakomme saadant Højvande, at Plankerne i Broen skulle drive bort, saa Passagien herimellem skulle blive forhindret. Indfalder derfor endnu med allerunderd. ydmygeste Bøn og Begæring til Deres højgreve. Excell. ville dog naadigst hensee, at Broen maatte blive repareret før end Vinteren og saadan Ulempe med højt Vand skulle paakomme.

Nu jeg forlade mig til at Deres højgr. Excell. er mig dog udi min højt magtpaaliggende Andragende behjælpelig og assisterlig, hvornæst jeg i allerdybeste Submission imidlertid lever og forbliver.---

Endnu den 27. september 1742 fremsender Ole Modum et Brev om Broens Reparation, hvori han erindrer om sine tidligere Skrivelser og anmoder om, at Reparationen maa blive udført inden Vinterens Komme, og langt om længe lykkes det så at få broen udbedret.

I oktober 1749 ønsker Ole Modum at låne 200 Rdl til tilbagebetaling 11. december samme år og i 1750 beklager Præsten i Vordingborg sig over, at Færgemanden ikke vil yde ham tiende, men ellers synes der ikke at være vanskeligheder af betydning.

Det har været vanskeligt at finde oplysninger frem om Ole Christensen Modum, der kan belyse hans herkomst. Måske navnet Modum henviser til hans hjem- og fødeby Modum i Buskerud i Norge. Klingbergs alfab. register (Rtk.Søkrigsekancelliet) oplyser følgende:

OLE CHRISTENSEN MODUM tjente som Maanedsofficer i Krigens Tid.

Var med på Orlogsskibet Dannebrog, da det sprang i luften 1710 (under Ivar Huitfeldt) i Køge Bugt.

Var med på en Ekspedition, i Pommern 1712-13
1715-1719 med Orlogsskibet "Syndermanland" for

Strømsted

Fik Afsked fra Setjenesten som Captajnlieutnant

ved kongl. Resolution 1723-15/3 no. 21.

Han blev siden Førgemand ved Vordingborg og døde først i 1758.

Hvornår, hvor og med hvem han er blevet gift har heller ikke været at finde, ligeledes ej heller hans Søn Christians dåb og Vielse. I Vordingborg Kirkebog, der har forskellige lakuner, findes begravet

1740-1.marts i Urtegaarden Capt.Modums Hustrues Moder
med fuld Sang og Klang

og

1744-1.Juli Captajn Modums Hustrues Liig
jordet i Urtegaarden
med fuld Sang og Klang

Skifter efter disse findes heller ikke, så deres navne forbliver ukendte. - Han indgår dog et nyt ægteskab; denne anden Hustru er en Enke ved Navn Hilleborg Sophie Pedersdatter Berth. Evnem hun er Enke efter og hvor Vielsen har fundetbøstet har ikke været at finde, men hun havde i hvert fald 2 døtre, hvoraf den ene blev viet i Vordingborg:

1749-2.november Overstyrmand i Guineiske Compagni
PEDER BELLINGER og
Jomfru Anne Margrethe Hansdatter

hjemme i Forældrenes Beboelse: Førgegaarden
Forlover: Ole Modum

og dog anden Datter blev viet Ole Modums Søn Christian Modum. Denne Datter hed Else Marie Hansdatter. Denne Vielse må være sket på et Tidspunkt, hvor der er Lakune i Kirkebogen og sandsynlig ca. 1754. I Klingbergs Register er Christian Modum 1768 d. 20. April blevet Kahytsskriver og han er da Enkemand efter 7 års Ægteskab. Ved Skattemandtal i København 1762 opføres han

Rosenborg Quarteer no. 157 (=Vognmagergaden)
Skibsskriver v/kgl.Maj. Skibe Christian Modum
Hustru Else Marie
Datter Edle Margrethe

Ole Modum døde den 21. januar 1758. I Vordingborg Kirke findes et Epitafium over ham:

OLLE MODUM kongl. Maj. Søkaptajnlieutnant
i 10 Aar, siden Transporteur ved Vordingborg
Førgegaard i 24 Aar, død 21. Januar 1758 i
sit Alders 84. Aar 1 Maaned.

Den 23. januar 1758 blev hele Bøet registreret, men endnu før

Skiftet blev påbegyndt afgik-Enken ved døden. Det hedder i Skifteprotokollen Vordingborg Amtstue 1756-60 pag. 295:

Enken HILLEBORG SOPHIE PEDERSDATTER BERTH døde straks efter Manden, saa Registrering fandtes ej forneden udover Enkens Gangklæder. Som Arvinger blev opgivet:

hans: Christian Modum Skibsskriver
for Tiden paa Rejse

hendes: Else Marie Hansdatter (ældst)
viet fornævnte Christian Modum

Anne Margrethe Hansdatter
viet Peder Belling Købm.Vestind.Comp.

Efter Skifteregistreringen kan Færgegårdens Møblering ses. Fra Vejen kom man først ind i

FORSTUEN, hvor der stod en stor Fyrrekiste med Lås. Denne indeholdt en del Humle, desuden var en Skammel en Lygte og 4 Sække. - Herfra kom man ind i

GÆSTESTUEN og her stod 1 Fyrrebord med 4 Bænke omkring en gammeldags Skænk, 1 justeret Skæppe og 1 Skæppe gl. Mål, 1 Vand-Trækande, 1 Øl-Kande, 1 Mælkekande og 1 Mælketrappe.

Ved Siden af Gæstestuen var en lille Kammer, hvori opbevaredes forskellige Øl-tønder, et lille Anker 1 Jern-Trefod, 1 Haandlygte, Spade, Hakker Hørive og andet Værktøj samt 1 Spiderok.

I **POSTSTUEN** stod en Himmelseng med forgyldt Karnis og brunt Omhæng og Tæppe, opredt med behørigt Sengetøj. Der var et Slagbord og et Theebord 1 Løjbenk og 4 Guldlæder Stole. På Væggen hang et Spejl med forgyldt Ramme, og der stod et lille Skrin på Bordet. For Vinduerne var 2 par hvide Gardiner med Kappe.

I den **inderste POSTSTUE** var også en Himmelseng med grønt Omhæng og Tæppe og behørigt Sengetøj samt et Skak-Sengested med brunt Omhæng ligeledes med Sengetøj. Der stod 1 Slagbord og 6 Guldlæder Stole og desuden 2 Messingbukke til en Kamin. På Væggen hang 1 Spejl med forgyldt Ramme og 2 Lampetter

KØKKENET, som vel har ligget op mod Gæstestuen havde en Brøndevinskedel på 1½ Td. med Hat, Piber, Dæksel og Svaltetende. Der var desuden 5 Jerngryder, 2 Trefod, 1 Jernplade, 1 Kedelskrog, 2 Jernriste, 1 Pande, 1 The-kedel, 1 Ildtang og Skuffe, 1 Stang-

fyrfad, 2 Bradespid, 2 Træspande med Jerngreb, 2 Stripper, 3 Øre-Baller, 1 Mælkekande og 1 Fldebøtte, 8 Siebøtter, 2 Silde-Ballier, 2 Kierner med Behør. Desuden 2 Bryggerkar, 2 Øltønder, 1 Stander-tønde, 1 Stander-Fjerdings. En del af disse ting var anbragt i et Karskab.

Endvidere var der en Retterbænk, 1 Hakkebrædt og et Spækkebrædt, 2 Borde og 1 Køkkenbænk og div. Kaalkurve, 4 Driftetrug, 2 Sold, 1 Sigte og 1 Boll-Øxe. 1 Stander-Sengested med Sengetøj til Pigen samt herved et Natskrin manglade heller ikke, ligesom der også fandtes 1 Køkken-Fyrteøj og en Hænge-Lysestage

SPISEKAMMERET var i forbindelse med køkkenet og her opbevarede

8 Tinfade, 2 Suppefade, 3 Dusin Tin-Tallerkener 1 lille Tin Brik, 1 Tin Vandfad, 1 Tin-Spand, 1 Tinskal, 1 Tin Mælkepote, 1 Tin The-kedel, 1 Tin-Saltkar, 1 Kobber Vandfad, 1 Kobberkedel, 1 lille Kobber-Fyrfad, 4 Messing-Lysestager og 1 Lyseplade, 1 stor Kobberkedel, og en lille dito, 1 Kobber-potte, 1 lille Tertepande, 2 gl. Messingkedler, 1 Messing-Rivejern samt et Fyrbækken af Messing, 1 Malmpande, 1 Kasserolle med Låg, 2 Kobber Thekedler og 2 mindre dito 1 Kobberkedel med Grene, 1 halv Vægtskål, 1 Kaffe-mølle, 2 Kobber-Deksler, 1 Messing-Strygejern m/2 Bolte 1 Vaffeljern, 1 Malm-morder m/Støder, 1 Selvsøke, 1 Bradepande, 1 Fire-punds Bismar, 1 Vægtskål, 5 Fladespande, 2 Krus med Tinklåg, 2 Stripper, 1 Sigte 4 store Madkurve og et lille jernbunden Flaske-Fut-teral, 2 Madskabe det ene med Laas, 3 Gryn-tønder med Låg og en lang Eske med Låg, 1 Lysekiste af Fyr 2 Tørvespande en af Blik en af Tin, 1 Destiller-Kedel med alt Tilbehør og desforuden Tønder og Fjerdings samt en Jernder og Ramme til en Brændevinskedel. Og her var også 2 par gl. Karter.

Kammer v/Køkkenet: 1 Tinrække, 3 Tinfade, 1 Gryde, 1 Kødgaffel 1 Jernpande, 2 Stege-bukke, 6 Hylde, 1 Sennepskværn 1 Kobbertragt, 1 Hakkebrædt, 1 Klokke m/Fjeder, 1 Vask 1 Salt-og 1 Sildekar, Bryggerkar, Ankre og Fjerdings Ballier og Spande

Et andet Kammer v/Køkkenet: 1 Skak-Sengested med gult Omhæng heri div. Sengetøj, 1 Spejl 1 sort Ramme, 2 Rydelsæderstole, 4 Lampetter, 4 Glasskilderier, 1 Vindovn.

DAGLIGSTUEN lå på den anden side af Forstuen og her var 1 stort brunt Fyrreskab, et lille Egeskab på Fod 1 stort Fyrre-slagbord og et mindre, en lang Fyrre-

bank og en mindre, et Thebord, 1 Lænestol m/grønt Be-træk og Hynde, 6 Rydalsleder Stole, et Stue-Ur m/Futteral 2 Pyramider, 1 Spejl i sort Ramme, 1 lille Spejl med Futteral, 2 små Skilderier og 2 små sorte dito, 3 Lam-petter. Endvidere et Skabs-sengested af Eg med rødt og grønt Omhæng og deri nødvendige Dynner og Puder. Stuen blev opvarmet af en Jern-Kakkelovn ved hvilken der stod et Skærnbrædt.

SENGEKAMMERET lå i forbindelse med Dagligstuen og her så man først Himmelsengen m/Cattuns Omhæng og Tæppe hvori var det nødvendige Sengetøj. Her stod også en Dragkiste, hvori Fruens Tøj opbevarede. Der var 2 gule Leder-Taburetter og en Lederstol. I Loftet var en Messing-Lysekroner og på Væggen 1 Lampet og 4 små Skilderier. På et Bord stod et lille Syskrin samt et andet Skrin m/Lås og Nøgle og 3 Parykker. Endnu en Fyrrekiste var her og en Skuffe, der indeholdt forskelligt Værktøj samt en gl. Basse uden Lås og en Støbeske.

KARLEKAMMERET: 2 Stander-Senge med Sengetøj, 1 rød Himmelseng med Sengetøj, 1 Fyrre-Seng m/Sengetøj
1 Fyrrebord med Bank, 1 Fyrre-skab og en stor jern-bunden Egekiste. Her var også Trølle-Redskaberne og Trølletojet samt forskelligt Værktøj.

I GAARDEN fandtes en Kurvefading med beslagen Undervogn og Hjul
1 beslagen Vogn m/Behør samt Høsthauger og Bukke
1 Leder-Krydstøj med alt Behør
1 par gl. Læderseler m/Balakobbøl og Tømme
1 par Høstedækken, 1 Hakkelse-Kiste m/Kurv
1 Foderkiste og 2 Vandtønder
1 par Trølle-Støvler og 1 Kane
4 Svinetrug og 1 Haandkværn m/Lød
desuden 1 Rulle med Behør, 3 Borde og 1 Bank
1 gl. Sengested, 1 gl. Kuffert, 2 gl. Suletønder
2 Dejgtrug, 1 Tøkketige og 1 Slibesten m/Trug

PÅ LOFTET: Plov og Høsthauger, nogle Tønder, div.Egeplanker
1 gl. Ridetømme og 1 gl. Skibstag.

I LOEN: 1 Pindevogn m/Beslag, 2 Høst-hauger, 1 Årestol
1 Dreks til en Baad, 1 Vandrende, 1 Tjære-tønde
1 Dejg-trug og 2 Sten-Fliser

I PAKHUSET: 2 beslagne Hjul, 1 Jern-Anker, 1 Børstetræ
5 Tønder og 1 Øl-Fjerdings samt 2 Ankere, 1 Ølflaske
1 gl. Fyrrekiste, 1 gl. Bank, 1 gl. Kar
17 Mælkebøtter og 1 Hønskurv.

I HAVESTUEN: 1 rød Himmelseng m/Sengetøj, 1 rød anstregen Fyrrebænk, 1 gl. Fyrrebord, 1 gl. Skab
1 sort Ege-Kiste m/Beslag hvori var Dynner Puder og Rejsetapper, 1 Vindueskarm og nogle Væveredskaber. Desuden et nyt Skibstag og 2 gl. Sejl

Af DYR fandtes 2 Heste, 7 Keer, 4 Kvier, 1 Tyrekalv, 2 Svin og 3 Grise.

FÆRGER: Den store Færge, med 1 Anker Sejl-Redskab og alt Behør
Den lille Post-Jagt, med 1 Anker, Sejl-Redskab og Behør
Is-Jollen med Sejl og Redskab.

Senere åbnede man Fyrreskabet, der stod i Dagligstuen. Det havde 2 Skuffer, og det indeholdt

1 rødt Krus m/Sølvlåg, 1 hvidt Stenkrus m/Sølvlåg og Krans nederom, 1 lille Sølvskål m/2 Ører og en dito med 1 Øre, et lille Sølvbæger med 3 Knopper, 10 Sølskeer, 6 Sølv-Theskeer, 1 hvid Sten-Thepotte med Fad, 1 brun Thepotte, 3 The-dåser, 2 Tin-Lysestager og 1 Lysesaks.
1 The-dug med trykt Mønster, 9 Drejels-duge og 7 Servietter, 7 Måndklæder, 6 Pudevår
4 par Hørgarns Lagner

Ole Modums Klædninger opføres at være

1 rød Skarlagens Kiol med Vest og Bukser
1 rød Klædes Kiol med Vest og Bukser
1 gl. rød Kiol
1 Hat med Guldgalonier
1 grøn Kasseking (=Overkjole)
1 grøn Plysses-Kiol med Bukser
1 gul og hvid Damaskes Kasseking
m/2 Dusin Sølvknapper
1 Netteldugs Klud og 2 andre Klude
1 Halskrave og 1 par Ermer, 1 Lømmeterklæde
8 Skjorter
1 stribet Hørgarns Slaabrok
1 grøn Nattrøje samt en gl. af Silke
4 Nathatte
1 par Støvle-Manchetter
Han havde også en Sølv Snus-tobaksdåse, der vejede 8 Lod.

Hustruens Garderobe var særdeles omfangsrig med adskillige

Skørter i forskellige slags stoffer og farver, en damaskes Kaabe med Graaværk under og Sølvhager, sorte Fløjls Handsker, Adriener damaskes med skørt, Kochet med Sølvbrokades Smekke, Hovedlinned, 1 gul damaskes Korset, Silke-Nattrøjer broderet med guld 1 blå Silkekaabe med meget mere.

Blandt papirerne var Contrakten af 1731 ang. Trællen

Et Cammercollegiebrev af 23/6-1749 på stemplet Papir, at den store Færge er blevet målt og brændt lovligt og beregnet til sex Læster.

Kgl. Approbation af 19/5-1741 hvorefter Taxten for Transporten ved Færgelebet skal betales

Et Afkald fra CHRISTIAN MODUM dat. 4/11-1754 for hans Hustru Else Maria Hansdatters fædrene Arv 600 Rdl. samt et Afkald fra samme dateret 20/5-1750 for hans Mødrene Arv.

samt adskillige flere papirer, f. eks. Ole Modums Bestalling til at være Færgemand, dateret 4. juli 1733 samt Confirmations-Bestallingen dat. 21. februar 1747. m. m.

Stillingen som Færgemand blev så igen opslået ledig og adskillige Ansøgninger indkom, som så igen blev forelagt Kongen den 7. marts 1758 (Rtk. 2211.121) og blandt disse var:

CHRISTIAN MODUM, der har udi en del Aaringer tient som Materialførfvalter og Cahytsskriver paa Eders Majestæts Krigsskibe og nu udi saadan Tieneste er paa Orlogsskibet NEPTUNUS, som udi sidst afvigte Aar gik herfra til den medlandsk See.

JØRGEN FREDERIK KLINCK, som har været udi Hendes Durchlauchtighed Encke-Førstinden til Østfrieslands Tieneste paa 15 Aar og forhen haver tient Hr. Cammerherre og Oberkrigssekretær Greve Ahlefeldt. Han tilbyder at holde Færgebroen istand.

Og Rentekammeret skriver videre: Til denne Tjeneste er henlagt den ved Stødet faldende Færgetold, som de Rejsende for Transporten betaler tilligemed en Gaard af 5 Td 7 Skp Hartkorn fri for Skatter og Afgifter, hvorimod Færgemanden har været for-bunden at holde Gaarden saavel som de til Transporten behøvende Fartøjer udi behørig Stand, men Færgebroens Vedligeholdelse er besørget af Eders Majestæts Cassa og har i Aaret 1748 kostet 2061 Rdl 48 Mk at sætte istand. Dog skulle vi efter allernaadigste Resolution af 15. juli samme Aar erindre, at Cassen efterterdags for saadan Udgift kunne forskaases, naar efterkommende

Færgemænd saaledes som ved Gaabense Færgested i saa Maade allerede er befaleet og Supplicanten det ligeledes har tilbyder, blev forbunden tillige at holde denne Færgebro paa egen Bekostning vedlige, hvilket saavel som denne Tjeneste maa forundes, alene paa Eders Majestæts naadigste velbehagelige Resolution ankommerr.

Og Kongen resolverer den 12. marts 1758 at JØRGEN FREDERIK KLINCK kan overtage Tjenesten på de sædvanlige betingelser samt at han også holder Færgebroen i forsvarlig Stand.

Da Skiftet så skal afsluttes møder Jørgen Frederik Klinck frem og minder om Gaardens store Brøstfældighed og da han iflg. sin modtagne Bestalling er forbunden at holde stedet i forsvarlig stand, så må han kræve at Gården og Broen oveleveres ham i god stand. Der er foretaget syn på Bygningerne hvor Arvingernes Curator var tilstede og efter dette ville det koste 841 Rdl at reparere Gården og det mente Hr. Klinck at enten Stervboet eller Kongens Casse måtte betale ikke mindst da Amtmand Reitzenstein har meddelt ham, at Kongen har resolveret, at det tilkommer forrige Ejer at sørge for istandsættelsen.

Christian Modum, som nu var kommet hjem og var tilstede ved forhandlingerne protesterede og mente, at det maatte tages i betragtning, at hans Fader blev tilladt fri Beboelse i Bygningen, som ved hans Embedes tiltrædelse alene stod, nemlig Gade-Længden uden at være pligtig til at reparere denne eller være ansvarlig for dens brøstfældighed, hvilket hans bestalling ikke pålægger ham. Ligeledes mener han, at det nævnte Syn kun går ud på, hvorledes Gården kunne sættes istand og tildels påny opbygges, som den ikke i Mands Minde forhen har været. Han mener derfor at Klincks krav bør afvises og henvises til lovlig behandling og Arvingerne vil lovligt kunne bevise, i hvor slet tilstand Gården var, da Ole Modum tiltrådte

Hr. Klinck mente dog stadig at han burde overtage Gården i god stand, hvadenten det så skulle betales af Arvingerne eller af den kongelige Kasse.

Skifteretten fandt ikke noget, som forbinder Arvingerne til at være ansvarlig for Bygningsfælden, men da Commercecollegiet har meddelt Amtmanden, at det tilkommer stervboet at aflevere Bygningerne i forsvarlig stand, så kunne de ikke ganske fritage Arvingerne for dette, men ville dog udsætte skiftet i 6 uger, så sagen kunne blive pådømt på højere sted.

Så indsender Modum sin Memorial og ger rede for forholdene ved hans faders tiltrædelse og samtidig meddeler Amtmanden, at stervboets formue ikke kunne strække til denne istandsættelse og påpeger, at naar Færgemand Klinck sætter stedet i forsvarlig stand, så måtte han eller hans arvinger ved fratrædelsen oppe-

bære den halve bekostning af efterkommende Færgemand, hvilket ikke var bevilget Modum, hvorimod denne iflg. et Tingsvidne har ladet opbygge 17 Fag ny Hus for Rejsende med videre. Amtmanden foreslår endvidere "som det tjenligste til Færgegaardens bestandige Consideration, at Færgemandene blev pligtige den ene efter den anden, at erstatte de Udgifter, som paa Bygningerne til Nytte er anvendt, dog efter Afkortning for Bygfæld, naar befandtes, at nogen lod samme udi sin Værge forringe."

Rentekammeret forestiller alt dette for Kongen og foreslår, at Klinck imod at han sætter Stedet i forsvarlig Stand må bevilges for sig og Arvinger at oppebære af efterkommende Færgemand i stedet for den forhen accorderede halve Del enten de to tredie eller tre fjerdedele af, hvad derpaa til Fornødenhed nu vorder bekostet med Vilkaar

- 1) at det paa allernaadigst forhen resolveret Maade godtgøres med behørig Beviser og lovligt Syn baade over Stedets nuværende Beskaffenhed saa og naar Arbejdet er fuldført over dets da befindende Tilstand og hvorefter Genparter til Efterretning til Cammeret indsendes
- 2) at han imidlertid der forbliver holder Bygningerne saaledes, som de nu vorder istandsatte med videre som dertil hører ifølge hans Bestalling, behørig vedligeholdelse, saasom ellers hvad Bygfæld derpaa ved hans Fratrædelse maatte findes, blev Efterkommeren at erstatte, ligesom Amtmanden og allernaadigst allerede er befalede nøje at paaagte, at Stedet stedse holdes i forsvarlig Stand

Kongen resolverer paa dette den 16. juni 1759 at Modums stervbo fritages for ansvaret med brøstfældigheden og at det iøvrigt bliver som af Rentekammeret foreslået, at Klinck må oppebære af efterkommende Færgemand de to trediedele af hvad han bekoster paa Færgegaardens Forbedring paa de foreslåede vilkår.

Klinck havde også fremsendt sin Memorial, hvori han anfører, at de bygninger, der findes er ganske øde og forfaldne saaledes at der ikke er mulighed for at herbergere Rejsende med Hest eller Vogneller huse de til transporten brugende Færgekare, ligesom Færgebroen ikke er i forsvarlig Stand. Han vedlægger et overslag efter hvilket det vil koste 1104 Rdl 4 sk at sætte det hele istand. Han beder om, at enten Arvingerne pålægges at istandsættelsen eller at bekostningen må ske af den kgl. kasse. Skulle intet af dette kunne bevilges, så anmoder han om, at Bygningerne må overlades ham til Ejendom imod at han selv bebygger stedet saaledes, at han for sig og Folk, som rejsende kunne have forne-

den Lejlighed, da han eller arvinger på sådan måde kunne vente af efterkommende ejer at nyde nogen erstatning. Dog beder han, at broen måtte uden hans bekostning sættes istand, da han stedse skal holde den vedlige, som dog vil falde ham tungt, medmindre dertil af de rejsende måtte oppebæres ringe bropenge. Efter hans overslag udfordres til broens istandsættelse 99 Rdl 88 sk foruden 5 egebjælker a 14 alen, 2 pæle a 9 alen, 1050 alen planker, som han formener ved udvisning af kgl. skove at kunne erholde

PS! Siden lykkedes det at finde en Skifteforening mellem Ole Modum og sønnen Christian 29 år gl. (Vordingborg Rytterdi-str. Skøde og Panteprot. 1738-98 pag. 35). Denne forening blev indgået 17. november 1745 efter at boet var vurderet efter afdøde hustru Margrethe Modum. Sønnen havde betjent Skibsskriveriet på Orlogsskibet CHRISTIANUS SIXTUS 1743. Faderen ville give sønnen 200 Rdl som arv efter moderen mod at kapitalen blev stående i boet mod 5% rente årlig så længe faderen forbliver ugift og som pant sætter han Fartøjerne, som består af 1 Færge, 1 Jagt og 1 Jolle med stående og løbende redskab. Dersom faderen indgår nyt ægteskab aftales ny forening mellem dem, og sønnen må da selv bestemme, om kapitalen kan blive stående eller ej. Ole Modum tilbød at betale al gæld i boet samt alle skifte-omkostninger.

Den 16. december 1746 bliver i Saxkøbing Kirke viet uden Tro-lovelse med kgl. Bevilling

velædle Mr. Captajnl. OLE CHRISTENSEN MODUM Førgemand i Sjæll.
og

hæderbaarne og gudelskende Matrone HILLEBORG SØPHIE PEDERS-DATTER BEHRT sal. Hans Christensens Enke i Saxkøbing

Vielsen fandt sted i deres hus og forlovere er Jochim Beech og Niels Jensen. (Saxkøbing Kirkebog 619-1)

Og i 1748-27/7 udsteder Ole Modum en Obligation til kirkeinspek-tørerne i Saxkøbing, som har betalt hans søn Christian Modum der er Borger og indvaaner i Saxkøbing 200 Rdl. Sønnen skal selv betale renterne af denne. Samtidig pantsætter han til formynderne i Saxkøbing sine ejendomme der i byen som sikkerhed for hans stif-datters fædrene arv

1749-11/12 udsteder han Obligation til svigersønnen Peder Belling for hans hustru Anne Margrethe Hansdatters Arv efter faderen Hans Christensen i Saxkøbing

samt for hendes søster Else Marie Hansdatters, Chr. Modums Hustru i Saxkøbing

ligesom der i beløbet er indeholdt 100 Rdl til bryllupsbekostning og udstyr alt efter sønfrænde-skiftets indhold dat. 28/3-1746 (er skiftet efter Hans Christensen i Saxkebing)

Da Sr Abraham Lehn har tilforhandlet sig Lillemarksgaard i Saxkebing bliver denne obligation udslettet den 9. oktober 1755 idet de 733 Rdl er blevet udbetalt Sr Peder Belling.

Og endelig findes afkald fra CHRISTIAN MODUM (Vordb. Rytterd. Justitsprotokol 1746-54 pag 279) dateret 1751, den 4. februar

kendes jeg CHRISTIAN MODUM Borger og Indvaaner i Saxkebing at min kære Fader Ole Modum i Vordingborg Færgesgaard tid efter anden har betalt mig den Arvekapital, som jeg iflg. skifte-forsening 17/11-1745 var bleven tillagt efter min salig moder

MARGRETHE HANSDATTER SCRICH

dateret Saxkebing den 10. Maj 1750 Chr. Modum (sign)

CHRISTIAN MODUM blev viet i Saxkebing:

1748-12. januar Monsr CHRISTIAN MODUM fra
Vordingborg Færgesgaard og

Madame ELSE MARIA sal. Gildstrups

viet i deres Hus her i Saxkebing efter kgl. Tilladelse uden Trolovelse.

Forlovere: Niels Jensen Mouritz Lytzen

Hustruen Else Marie blev i 1737-8/3 viet til
Monsr Christen Gildstrup af København. m/kgl.

JØRGEN FREDERIK KLINCK

Den 12. marts 1758 fik Jørgen Frederik Klinck den kongelige bevilling til at være færgemand ved Vordingborg Færgested, hvorfor han forlod sin tjeneste hos Enkefyrstinden og flyttede ind i færgesgaarden, som han så selv måtte istandsætte og forbedre på, som betingelserne var for at overtage stedet og færgerettighederne. Dog resolverede kongen, at broen måtte istandsættes på Hs. Majestæts bekostning, idet der den 5. december 1758 må godtgøres 99 Rdl 88 sk samt udvises af skoven til 88 alen egetømmer og 1050 alen planker. Herefter tilkom det Klinck alene at holde færgebroen i forsvarlig stand, som han havde lovet, da han ansøgte om stedet.

Frederiksborg Slots kirkebog (187-1) viser, at han med kgl. tilladelse blev viet i materialskriver Hornemanns Hus:

Sr JØRGEN KLINCK, Transporteur v/Vordingborg Færgested
og
Jomfru KAREN WINOLT

Forlovere: Sr Hornemann og J.H. Gyrsting, Cantor

Og den 5. februar 1768 sker det frygtelige, at færgesgården brænder. Årsagen til branden har ikke været at finde noget steds. Om Klinck må meddele Regimentskriveren dette eller om han går direkte til Amtmanden kan ikke ses. I hvert fald tilskrives Amtmand Brockenhuus den 15. februar 1768 Regimentskriver Jacobsen:

Hvad Beskaffenhed det har haft med den afbrændte Vordingborg Færgesgaard, hvadenten samme tilhører Hs. Majestæt eller at Færgemanden ved sin Antrædelse til Tjenesten har maattet betale den som Ejendom, det ville Regimentskriver snarest muligt tilkendegive mig paa det, at den i Tilfælde af at Bygningen var Hs. Maj. tilhørende, fornøden forstilling fra mig kan affærdiges ligesom og Hr. Regimentskriver i saa fald ville hid berette, hvad af Bygningstømmer dertil behøves.

Dette må han jo så have fået underretning om, for den 25. februar tilskrives han Rentekammeret:

Afvigte 5. ds. har det tildraget sig, at Vordingborg Færgesgaard ved ulykkelig påkommende Ildsvaade ganske er afbrændt og lagt i Aske. Beboeren Jørgen Frederik Klinck beklager sig, at det ikke er ham muligt af egne Kræfter at få Stedet igen opbygget, saasom hans Formue tilligemed er opbrændt. - Efter at have ventileret, hvem Færgesgaardens Bygning var tilhørende enten Hs. Maj. eller Beboeren, er det bragt i Erfaring, at Disput derom har

existeret ved Skiftet efter forrige Færgemand Ole Modum mellem hans Arvinger og Successor bemelte Sr Klinck i Henseende den paa Gaarden daværende Brøstfældighed, som ved kgl. Resolution igennem Rentecammer Collegio til Amtmand Hr. Reitzenstein dateret 10. Juni 1759 saaledes er dediceret, at Stervhoet for Brøstfældigheds Omkostninger skulle fritages og nuværende Færgemand Klinck at sætte det manglende istand imod, at han eller Arvinger igen ved Fratrædelsen skulle have de 2/3 godtgjort og erstatet, naar med et lovligt Syn bevistes, hvad der var kostet og anvendt paa Stedet.

Jeg skulle altsaa overlade til De Høje Herrer's Gotfindende, om Regimentskriveren, førend nogen Forestilling til denne Færgegaards Opbyggelse anbringes, skal beordres til med kyndige Haandværkere at tage et Overslag over, hvad til dens Istandaættelse nødvendig vil medgaa og hvorom jeg udbeder mig d'Herrers behagelige Resolution.

I Rytterdistrikternes ujournaliserede breve 1765-68 (Rtk.2248.283) findes et brev fra J. F. Klinck dateret 3. marts 1768:

Ilagte min allerunderdanigste Supplique om Vordingborg Færgegaards Opbyggelse udbedes underdanigst paa bedste Maade recommanderet til faavorabel Forestilling for Hans kongelige Majestæt om højformaaende Understøttelse i Consideration af den mig overgangne ynkværdige Skæbne paafulgte Armod's Stand med Hustru og 3 smaa Børn samt Færgegaardens højste Nødvendighed for de Rejsende. Forblivende etc. . .

Bemærkning herpå: Herom tilskrevet Ober-Skattedirektionen den 2. April 1768

Men i mellemtiden har Amtmanden tilskrevet Regimentskriver Jacobson den 10. marts:

Førend med nogen fuldstændig oplysning kan i Rentecammer Collegio indleveres det fra Regimentskriver hidsendte Overslag paa hvad Tømmer til den afbrændte Vordingborg Færgegaards Opbyggelse behøves, ville Hr. Regimentskriver forderligst tilmelde mig til hvormange Fag i hver Længde, den opskrevne Mængde Tømmer er bestemt samt give mig sin Betænkning, om ej en mindre Del dertil kan være nok og ellers hvad i nøjeste omtrent til den ganske Bygning kan behøves at medgaa, hvilket jeg snarest muligt med bemelte Overslags Tilbagesendelse vil forvente.

Efter således at have fundet frem til et vel acceptabelt overslag kan Amtmanden så tilskrive Rentekammeret den 24. marts:

Det til den afbrændte Vordingborg Færgegaards Opbyggelse tagne Overslag for saavidt af Ege-Tømmer dertil kan behøves findes her indlagt under no 1). Efter at samme mig var tilstillet fra Regimentskriveren befandt jeg Tømmeret i nogen Overflødighed opført, hvorover jeg da nærmere har erholdt Regimentskriverens Formeening tilligemed Færgemandens Forslag til Gaardens Indretning, hvilket sidste herhos sub no.2) insinueres. Udi bemelte Overslag kan altsaa efter mine Tanker afgaa 45 Stopper og 138 alen Fodstykker, og da bliver igen som eragtes i nøjeste at vil medgaa:

Fodstykker	456 Alen
Stolper	129 Stk
Lesholter	117 Stk

om d'Herrers saaledes til sammes Udvisning behager at føje fornøden Anstalt. (NB! de omtalte bilag kan ikke findes i Arkivalierne).

Efter modtagelsen af dette kan Rentekammeret så tilskrive Ober-skatte-Direktoratet den 2. April:

Ved Skrivelse af 25. februar sidstleden har Hr. Amtmand v.Brockenhuus hertil indberettet, at Vordingborg Færgegaard den 5. februar i samme Maaned ved ulykkelig Ildsvaade ganske er afbrændt og lagt i Aske samt derhos gjort Forespørgsel dessen Opbyggelse angaaende saaledes, som bemelte Skrivelse hermed følgende nærmere formelder. Og som deraf erfares, at Behøeren Jørgen Frederik Klinck ikke af egne Kræfter skal kunne faa Stedet igen opbyggt saasom al han Formue tillige er opbrændt, saa have vi formeent, at han vil med Udvisning af Skoven til fornøden Bygningstømmer kunne vare at forhjælpe og derfor tilskrevet bemelte Amtmand at lade forfatte og Os tilstille Overslag paa det i saa maade behøvende Tømmer, som han under Dato 24. marts har indsendt, hvorudi efter berørte Skrivelse, som tillige hermed fremsendes, eragtes noget at kan afgaa, saa at ickun behøves udvist: Fodstykker 459 Alen, Stolper 129 Stk og Lesholter 117 Stk. Men forinden herov nogen Anstalt føjes, skulle Vi hos Eders højgrevelige Excellence og højtærede Herrer herved tjenstskyldigst og tjenstberedvilligst fornemme, og de noget herimod maatte have at erindre. Iøvrigt skulle vi endog lade følge fornævnte Færgemand Jørgen Fr. Klincks indgivne allerunderdanigste Ansøgning om, at Hs. Majestæt ville lade Færgegaarden igen opbygge, samt 2 Kopier af de under Dato 5/12-1758 og 16/6-1759 meddelte allernaadigste Resolutioner hvorefter han Færgegaarden til Beboelse er overdraget

På denne Skrivelse har Skattedirektoratet noteret: tilskreven Rentekammeret, at de ville forføje fornøden Anstalt til dette forlangte Træes Udvisning. Den 9. april 1768

Og den 16. april kan Rentekammeret så meddele Skattedirektoratet at det den 9. april bevilgede Tømmer er udvist til Færgegaardens Opbyggelse, idet de samtidig har tilskrevet Oberjægermester Gram herom samt meddelt Amtmanden, at Tømmeret er bevilget og udvist

At dette ikke er sket ved kongelig Resolution skyldes, at Kongen er på Rejse og har overladt til Skattedirektoratet at træffe de fornødne afgørelser, hvilket er meddelt ved Plakat tilstillet landets Amtmænd etc. og derefter læst på Bytingene.

Først den 22. september 1768 kan så i Vordingborg Rytterdistrikts Justitsprotokol lyses til Licitation over Vordingborg Færgegaards Opbyggelse saavel over Materialer som Arbejdet at udføre. Licitationen finder sted 26. september kl. 10 formiddag.

Hvornår Færgegaarden er færdig findes ikke, men den 2. november 1769 må Overskattedirektoratet meddele Færgemand Klinck på hans Ansejning om at blive forsynet med et par Jern-kakkelovne at han ligesom forhen har at forsyne sig selv med samme til Fornødenhed.

Den 24. juli 1769 havde Klinck også ansøgt om hjælp til broens reparation, hvorpå Ober-skattedirektionen den 24. august svarede: Da det paaligger Færgemanden J.F.Klinck efter Bestallingsbrevet Færgebroen paa egen Bekostning i forsvarlig Stand at holde, saa siden bemelte Bro, som vi fornemmer nu befindes i en temmelig brøstfældig stand, skulle vi hermed paaminde Færgemanden, at han jo før jo bedre med fornøden Reparation sætter Broen i saadan Tilstand, at de Rejsende sig deraf uden Fare kan benytte og Fundamentet deraf kan modstaa Strømmen og forefaldende Isgang.

Branden i Færgegaarden satte sit præg på økonomien, der hidtil syntes at være i bedste orden. Nu måtte Klinck til at låne penge. Den 21. marts 1770 udsteder han en obligation til Sr Peder Lynge i Vordingborg for et lån på 200 Rdl og som pant sætter han den store Færge med stående og løbende redskab og tilbehold samt Færgenjagten med redskab, hvilke snarest skal blive sat i god stand og ellers fremdeles skal være holdet under bedste reparation. Denne Obligation indfrier han i 1778.

Igen i 1772, den 11. juni udsteder han en panteobligation. Denne gang på 600 Rdl til Monsr. Knud Winholt student, Knuthenlund i Lolland og han giver pant i Møbler og Effekter efter en optegnelser samt i den store Færge med redskab og tilbehold og i Færgenjagten med stående og løbende redskab - for færgernes vedkomme med 2. prioritets-rettinghed næst efter Sr Peder Lynge i Vordingborg, som har 1. Prioritet i fartøjerne for 200 Rdl. Af sit indbo pantsætter han:

KOBBER

1 Brygger-kedel 1½ Td

1 Bryggerkedel paa 6 Spande Vand

1 dito på 1½ Spand	1 mindre Bryggerkedel
1 Destillerkedel paa 4 Spande med Tilbehør	1 stor Potte paa 1½ Spand Vand
1 stort Bækken	1 mindre do paa 1 "
1 stor Castrol m/Laag	1 Have-Vandkande paa 1 Spand
1 mindre do m/Laag	1 Potte
1 ditto	1 Tærtépande m/Jerndæksel
1 Åbleskivepande	1 Mandel-Tærteteform
1 stor Skee	1 Fyrbækken
3 The-kedler	1 Bænk-fyrfad
1 The-Maskine m/Tilbehør	1 lille Fyrfad
1 Caffè-kande	1 Durkslag
	1 Tragt

TIN

6 store Tinfade	6 Asietter
4 Dusin Tallerkener	1 stor Suppeskaal
1 justeret Pottemaal	2 mindre dito
1 dito Pæglmaal	9 Lysestager
½ pægl dito	4 Saltkar
12 Spiseskeer	2 Thepotter
2 halvpotte Bægre	3 Kammerpotter

MESSING

1 Kedel paa 1 Spand Vand	1 stort Rivejern
1 stor Kaffekande	1 Lyseplade
1 mindre dito	2 Sakse
1 Dejg-spore	1 Malmmorter m/Støder
1 4-punds Bismar	1 Rejsevegt

LINNED og SENGEKLÆDER

6 Duge af Drejl	3 Dusin Servietter, Drejl
3 Dusin Haandklæder	28 par Lagner dels Hør dels Blaar-lærred
9 Pudevaar af Hørgarn	18 Dynner af forskelligt Stof og Farve
2 Dynner med Dun	1 Skindpude med Dun
27 puder, Cattuns, trykt Tøj, Linned og Hvergarns	
1 Ege Himmel-Sengested at udtække, med rødt og hvidt Sirts-Cattuns Omhæng	
1 dito Sengested med blaat og hvidt trykt Omhæng	
1 Skak-Sengested med grønt Raskes-Omhæng	
1 indlagt Kiste paa Korsfod med 4 Skuffer	
1 Fyrre-Dragekiste brun anstrøgen	
1 udsvejset Ege-Chatol med 3 Skuffer	
1 Egebord med Fløj	
2 The-borde og 1 stort langt Egebord med Korsfod	
1 Stue-Slag-Ur med Futteral og 1 mindre Rejse dito m/Vækker	

1 Ryslæder-Lænestol	6 forgylte Læderstole
2 nye Bilægger-Kækelovne	1 Ege Rulle
1 stor ny Vindovn m/Tromle & Rør	1 ny moderne Chaise med Svane-
1 komplet nyt Krydstøj	hals og Klap-Skarmel
1 beslagen Vogn med Fjælle	2 Træ-Vogne
6 Køer og 5 Ungnød	6 Heste

Færgebroen er i dårlig stand og trænger meget til en reparation . Igen forsøger Færgemanden at få hjælp til at udbedre denne, idet han indsender en ansøgning herom dateret 16. nov. 1774 (Rtk. 2412.52 bilag no.343):

Siden Vordingborg Færgebro nu er meget brøstfældig saa at der til dens Istandsættelse vil udfordres megen Bekostning, hvilket at udrede langt fra ikke staar i min Formue, saa nødes jeg til paa det allerunderdanigste at ansøge Deres kongl. Majestæt om allernaadigst Tilladelse til af de Rejsende at oppebærge lige saadanne Bropenge, som der ved Gaabense Færgested gives, hvorimod jeg allerunderdanigst forsikrer at holde Broen stedsse i saadan Stand, at de Rejsende kan være tryk og desformedelst ikke den ringeste Fare underkastet.

Rtk. anmoder Amtmand Brockenhuus om en erklæring herpå, og den følger den 1. december 1774:

Da Færgemand Jørgen Frederik Klinck ved Vordingborg Færgested er forbunden til at vedligeholde paa egen Bekostning den ved Stedet værende temmelige vidtløftige Bro, saa synes det at medføre Billighed at han ligesom ved de fleste andre Færgesteder brugeligt er bliver berettiget til af de Rejsende at oppebærge taalelige Bropenge, som saaledes indstilles til det kgl. Rentekammers Gotfindende og tillige om samme Taxt som ved Gaabens Færgested paa Falster iflg. kgl. allernaadigste Resolution af 5.marti 1744 have, maa blive ham tilstaaet, hvorefter der betales af

1 Hest eller ridende Person.	2 sk
1 ledig Person.	.1 sk
1 Postvogn.	.4 sk
1 Caret.	6 sk
1 større dito til 6 Heste.	8 sk
og saa for hver Hest.	.2 sk
Dog gaar alle Bønder, Soldater og Matroser fri, saavel som Bøndernes Creature.	

På dette gives kgl. Bevilling (Rtk. 2412.1 prot.no.30 pag 265):

Vi Christian 7de gør alle vitterligt at Vi efter allerunderdanigst gjorte Ansøgning og vedkommende Amtmand derover givne Erklæring med Vores Resolution af D.D. allernaadigst haver concederet ligesom Vi og hermed bevilger, at Jørgen Frederik Klinck og efterkommende Ejere af Vordingborg Færgested i Vort Land Sjælland maa til Hjælp til den derværende Færgebroes Vedligeholdelse oppebære af dem som passere bemelte Bro og Færgeløb udi Passage-Penge (her er anført takster som ovenfor)

Dog skal herfra aldeles være undtaget:

- 1) Alle, som rejser udi Vore Erinder eller Vores Tjenester
- 2) Posterne
- 3) Bønder, Matroser og Soldater med de Heste og Vogne de til deres Befordring med sig fører.

Iøvrigt haver nuværende og efterkommende Færgemænd, som deres Pligt derforuden udfordrer, at holde bemelte Færgebro stedse udi behørig og forsvarlig Stand, saa at ingen skal have billig Aarsag derover at klage, hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst haver at rette, ej gøres her udi Hinder eller Forfang i nogen Maade under Vor Hyldest og Naade

Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores kongl. Residentz Stad Kiøbenhavn den 2. januar 1775

CHRISTIAN R.

I Sjællands Stiftamt Brandregister 1761-87, Vordingborg Amt (LA) er færgegården opført; - Færgemand Hr. Klinck i Vordingborg Færgegaard lod den 9. Febr. 1775 Gaarden taxere til Forsikring i Købstædernes Brandassurance for Danmark. Taxationsmandene blev udmeldt af Vordingborg Distrikts Birketings Ret, og de taxerede som følger:

1) En Længde mod Øster

Bindingsværk, murede Vægge og Straatat indrettet til Værelser og Vaaningshus. bestaaende af 9 Fag, i Bredden 12½ Alen

810 Rbd

2) En Længde mod Sønder

Dito Eygning og Tag indrettet til Bryggers og Bagerhus Spisekammer og Stald bestaaende af 12 Fag

300 "

- 3) En Længde mod Norden
Dito Bygning og Tag
indrettet til Stuer, Kamre og Stalderum
bestaaende af 16 Fag 390 Rbd
- 4) En Længde mod Vester
Dito Bygninger og Tag
indrettet til Lo, Lade og Vognremise
bestaaende af 12 Fag 240 "
- 5) Et lidet Vaaningshus strækker sig i
Øster og Vester
Dito Bygning bestaaende af 3 Fag 60 "

Ved Stedet befandtes følgende Brændredskaber:

- 8 Løder Brandspande
- 2 Brandstiger
- 4 Brandhager
- 1 Haandsprøjte

altsammen i ny og forsvarlig Stand.

I disse år blev adskilligt kongeligt gods udbudt til salg ved auktion og heriblandt også Færgegården. Auktionen blev holdt den 26. September 1774 og de næstfølgende dage. Færgemand Klinck blev den højstbydende ved denne Auktion, hvorfor den blev ham tilskødet (Rtk. 2412.31, Skøteprot.no.25):

Vi Christian 7de gøre vitterligt, at JØRGEN FREDERIK KLINCK af det ved Auktion udbudte under 5 og 19. Aug 1774 ved Placat med Specifikation og Conditioner og dernæst i Vordingborg den 26. Sept. og næstfølgende Dage afholdte Auktion er bleven tilslagen og overdraget Vordingborg Færgegaard og samme Færgesteds Transportrettigheder med tilliggende Hartkorn for den Summa 730 Rdl. hvoraf den halve Købesumma, som med Rente indtil den Dag er sket beløber 372 Rdl 28½ sk udi Vordingborg Amtstue efter Vores Amtsforvalt er over Vordingborg Amt Joachim Christian Richs derfor den 13. Juni indeværende Aar indgivne og Vores Rentekammer ind-Qvittering er betalt. Men den øvrige halve Del, der er 365 Rdl forbliver efter Auktions-Conditionerne udi Gaarden og Hartkornet bestaaende imod at fornevnte Jørgen Frederik Klinck og efterkommende Ejere svarer af hver 100 Rdl aarlig 4 Rdl som en Afgift, der bestandig og uforanderlig hæfter paa Grunden og Stedet og hvilken Afgift til hver Aars 11. December i Vores Casse erlægges. Saa haver Vi nu med dette Vort aabne Brev allernaadigst villet skøde og afstaa saasom Vi og hermed fra Os og Vore Arve-Successorer udi Hægeringen til forbemelte Jørgen Frederik Klinck hans Arvinger og Efterkommere skøder og aldeles afhænder efterskrevne Os under det Vordingborgske Rytterdiatrikt forhen forbeholdne Færgegaard med Transport Rettighed og Hartkorn nemlig:

Udi Vordingborg Amt, Vordingborg Sogn:
 VORDINGBORG FÆRGEGAARD med den Transport Rettighed
 og Hartkorn ny Landmaalings Matrioul Ager og Eng
 5 Tdr 7 Skp, hvoraf fornævnte Jørgen Frederik Klinck
 forhen har svaret 11 Rdl 5 Mk og det paa forbemelte
 bekendtgjorte Conditioner samt ellers med Vilkaar:

- 1) at ligesom Jørgen Frederik Klinck er forbunden Færgegaarden med Færgebroen samt Færge og Baade med dertil hørende at holde udi behørig Stand, saa bliver og efterkommende Ejere pligtige samme fremdeles bestandig forsvarelig at vedligeholde.
- 2) ligeledes at være pligtige til fri og uden Betaling at besørge alle Transporter udi kongelig Tjeneste samt Posten til Falster
- 3) Saasnart efterkommende Ejere tiltræde Stedet som Færgemand da at være pligtig hver for sig paa Transport Rettigheden at indløse kongelig Confirmations Bevilling.

hvilken Færgegaard og dens Transport Rettighed samt Hartkorn Ager og Eng 5 Td 7 Skp med dertil hørende Bygninger og Herlighed og rette Tilliggelse skal følge og tilhøre oftbemelte Jørgen Frederik Klinck han Arvinger og Efterkommere. - Thi kendes Vi for Os og Vore Arvinger ingen yderligere Loddel Ret eller Rettighed efterdags at have til eller udi forberørte Hartkorn dets Eiendom eller Herlighed med videre som foreskrevet staar, men allernaadigst ville hjemle og fuldkommen tilstaa bemelte J.F. Klinck, hans Arvinger og Efterkommere, som samme med Rette ejende bliver, anførte Hartkorn fri for hver Mands Tiltale, som derpaa kunde have noget at sige, dog Os og Vore Arve-Successorer udi Regeringen alle kongelige Regalia og Højheder samt Contributioner pro quota ordinaire eller extraordinaires, som enten allerede er eller herefter vorder paabuden, item den ommelte aarlige Afgift, aldeles uforkrænket og forbeholden at blive, forbyndes alle og enhver herimod eftersom skrevet staar at hindre eller udi nogen Maade forfang at gøre under Vor Hyldest og Naade

NB! Iagttages 1) Det indestaasende er 365 Rdl
 2) Afgiften er 14 Rdl 57½ sk

Givet paa Vort Slot Fredensborg den 29. Juni 1775

For at kunne præstere denne udbetaling havde Færgemanden lånt 600 Rdl af Handelsmand Peder Staal i Vordingborg for hvilke han den 11. juni 1775 udsteder en Panteobligation 4% rente med 1. Prioritet i Bygninger, Jord og Transport-Rettighederne det hele, som nævnt i Stedet. Denne Obligation blev udslettet 25. juni 1778 og han optager da igen et nyt lån hos Peder Staal denne gang på 1600 Rdl og med samme Pant.

Imidlertid afgår Jørgen Frederik Klinck ved døde ca. Oktober 1780. Kirkebogen har en lakune på dette tidspunkt og det ses derfor ikke, hvornår begravelsen har fundet sted, men i danske Kancelli sjøll. reg. F. 9 no. 642 findes

Bevilling til uskiftet Bo for KAREN WINHOLT
afgangne Jørgen Frederik Klincks Efterlever-
ske af Vordingborg.

Dateret: 20. Oktober 1780

Ifølge Skødet kan Enken så fortsætte Færgetjenesten og det må formodes, at hun afgår ved døden i 1781, idet der da gennem Kancelliet (F.9 pag. 794 no. 625) og 626) gives Bevilling:

1781, den 14. Sept: G.a.v. at Vi efter herom allerunderdanigste gjorde Ansøgning og Begøring allernaadigst have bevilget og tilladt saa og hermed bevilger og tillader at STYRMAND CHRISTIAN FREDERIK KLINCK af Vores kongl. Resistenzstad Kbhvn. maa være sin egen Værge og selv sine Arvemidler til sig annamme og ræddig være, uanset han ikke sine fulde 25 Aar efter Loven haver opnaaet.

Det samme bevilges hans Sæskende:
HANS WILHELM KLINCK af Vordingborg
SUSANNE ELISABETH KLINCK do
men begge disse under Curatel.

Disse 3 Børn har arvet Færgegården og alt efter deres afdøde forældre.

Børnene udbyder Færgegården til salg ved en Auktion, men da der ikke opnåes et acceptabelt bud sælges den ikke her. Den ældste af børnene Styrmand Christian Frederik Klinck har imidlertid gjort sine søskende tilbud om at overtage Færgegården for 6000 Rdl, men broderen er på rejse til Ostindien, hvorfor de med Amtmandens velvilje må lade sagen henstå til hans hjemkomst.

Forøvrigt havde Rentekammeret allerede den 3. marts 1781 anmodet Amtmand Bielke om at undersøge Færgerne og Baadene ved Vordingborg Færgested, idet Postførerne klagede over i denne Vinter at have været meget forlegne, fordi der kun er een Isbaad, hvormed Postgodset ikke kan komme over paa een gang, men Postførerne sættes i Vove, naar Baaden saaledes maa gøre flere Rejser frem og tilbage, saa de ikke kan være tilstede men maa overlade Godset til fremmede og uvedkommende Folk.

Registrering af boet i Vordingborg Færgegaard efter Karen Winholt sal. Klincks Enke findes i Vordingborg Trykkevælde Amt, Skifteprotokol for Vordingborg Amt 1777-1805 pag. 119 og holdes

1780-9/12 - Karen Winholt var afgået ved døden Torsdag den 7. Dec.

Børn: CHRISTIAN FREDERIK KLINCK 20 aar sejler som 3. Styrmand med Asiatisk Kompagnis Skib, der føres af Kapt. Bode og gik fra Kbhvn 1 Sept. 1719, ventes hjem tilstundende Sommer

HANS WILHELM KLINCK 16 Aar gaar i Vordingborg Latinskole

SUSANNE ELISABETH KLINCK 21 Aar

Sidstnævnte 2 børn var nærværende tilligemed Købmand Brøndel af Vordingborg som Værge for den ældste Søn og Prokurator Schiønning for de 2 andre børn, og de tilkendegav, at intet af møbler eller effekter til det daglige brug kunne undværes "særdeles naar Rejsende skulle blive Natten over, hvilket ofte indtræffer og en Forsegling vil være til Skade for Færgestedets Drift" Forsegling blev undladt. Købmand Brøndel påtog sig Opsyn med Færgelebet og Rejskaberne, som tilligemed Jfr. Klinck blev tilholdt at iagttage de kongelige Forordninger, at besørge de Rejsendes Befordring og over Indtægten at holde nøje Bog og anføre alle forefaldende Udgifter både ved Færgelebet og Husholdningen. Færgfolk og Tjenestefolk blev tilholdt at paapasse hver sin Post med nøjeste Flid og Vindskibelighed og holde dem efterrettelig hvad der bliver befaleet af Jfr. Klinck og Købmand Brøndel.

1781-6/1 blev Registreringen foretaget og der fandtes bl.a.:

I den forreste Stue

3 Borde, et Stueur, der går i 24 timer, m/Futteral, 2 Ryslæder lænestole, 4 Guldslæderstole og 2 dito mindre, 1 Dragkiste Fyr med 4 Skuffer hvori fandtes en del Dækketøj, Sengetøj, Tørklæder, Handsker m.m., 2 Spejle, 3 hvide Sten-thepotter, 2 hvide Spølkum, 17 par The-kopper, 1 Tin Thepotte, 3 Blik-Thedaaser 1 Kobber-Sukkerbøsse, 4 Sølvspisesker og 2 mindre dito, 1 Portageske, 6 Theškeer, 1 Sukkertang, 1 Sølv-Lommeur, 1 par firkt. Skospænder og et Buksespænde, 1 lille Hængeskab m. m.

I Sengekammeret : 1 Ege-Chatol med Opsats og deri Hübners Geografi i 3 Tom, 1 dansk Bibel og 1 tysk dito, 2 tyske Salmebøger en del gl. Aviser, 4 gl. Tegnebøger, 6 Bøger af forskellig slags 1 Skuffe med adskilligt Jerntøj, 2 smaa Vægtskaale, 1 Snus-Tobaksdaase, 1 par Silkesko, 1 Barber-Futteral med 2 Knive og Tilbehør 1 par Brillen m.m. - 2 beredte Raabukke-Skind, 8 par Støvlemanchetter, 1 selvbeslagen Hirschfænger m/Kniv, 1 lille Stueur, 1 Kobber-Themaschine, 1 do Kaffekande, 1 do Messing. Desuden adskilligt Gangtøj og 2 Parykker.

I Jomfruens Kammer: 1 Sælkindskjortel foret med Lammeskind
1 Standerseng med Sengetøj, 1 lille Egebord m/Skuffe, 1 Fyrre-
slagbænk m/Skuffe, 1 lille Spejl, 2 Skamler, 1 Natkommode.

I den store Stue: 1 indlagt Ege-Dragekiste på Fod, div. Klæd-
ninger, 1 Messing og 1 Kobber Kaffekande, 1 Tin Thepote,
2 par sachsiske Porcelæns-Thekopper, 1 dito Spelkum, 6 par
blaa og hvide Kaffekopper, 12 par Thekopper, 1 Spelkum, 1 The-
bord med Voksdug, 4 højryggede Stole, 1 Spejl m/sort Ramme,
1 Ildtang og Skytte. Desuden 1 Chatol, 1 Kiste, 1 Syskrin,
2 Maalepuder og et Spejl - dette tilhørte Jfr. Klinck.

I Kammeret næst ved: 1 Bord paa Krydsfod, 1 dito med Overtræk
2 Guld-læderstol. 3 Taburetter, 1 Natkommode, 1 Fyrre-Himmel-
seng m. div. Sengetøj

I Forstuen: 1 Feltseng, 1 Mælketrappe, 1 Øltende m/Lad, 1 liden
Bimpel, 2 Sold

I Pigens Kammer: 1 gl. Skak-Sengested med adskilligt Sengetøj
1 Slagbord, 1 gl. Taburet og Stol, 2 par Karter, 1 Forskammel
til en Chaise.

I Borgerstuen: 1 Bord paa Krydsfod, en Bænk af Ege og en af Fyr
3 Træstole, 2 Spinderokke, 2 Opstander-Garnvinder, 3 Ølkander
1 Strygejern m/3 Bolte og Rist, 1 Messing-Øyseplade og Saks.

I Køkkenet: 1 lidet Fyrrebord paa Krydsfod, 1 Tin-Række, 1 Sup-
pe Tinfad, 2 Tin-Stegefade, 1 dusin dybe Tintallerkener, 1 dusin
flade dito, 1 Tin-Barberfad, 4 par Tin-Lysestager, 1 justeret
Potte og Pøgl-maal samt andre ting af Tin. - 1 Tobaksfyrfad,
2 Messing Lysestager, 8 Porcelæns-Tallerkener, 19 Stentallerke-
ner, 1 Kaffemølle, 1 Kakkelovnsækraber

I Spisekammeret: div. Tønder og Ankere, div. Køkkenting, Gryntønder
Krydderiskrin, Madkurve, 1 Madskab, div. Kedler, 30 Bouteiller
9 Vinglas, 4 Brændevinsglas, 3 Ølglas, 3 Studsglas, 7 Flasker
1 Kaffemølle, 1 Kammerpote

I Bryggerhuset: 1 indmuret Bryggerkedel 1½ Td, 1 mindre dito
1 Sennepskværn, div. Fjerdinger, Ballier, Bænke m.m. 1 Fyrre-
bord, Ildtang og Skuffe, 1 Kedelskrog, 9 Bordknive, 4 Thekeer
div. Køkkentøj

Paa Loftet: 1 Kærne med Behøb, Mælkebetter, Lyseform, Kuffert
1 gl. Skrin, 1 gl. Fald-Stol, 4 Rammer, 1 Fuglebur, 1 gl. Pels
1 beredt Skind, Jern og meget andet.

I Gaarden: 1 gl. Trævogn, 1 do m/Beslag, 2 Læstræer, 1 Vogn-
fjæl og nogle tømmer, 2 Høsthaver, 2 gl. Slæder, Stige, Værktøj
Plov, Tromle, 1 anstregen Vogn, 1 Læder-Seletøj, 1 do gl.
2 Kohuder, 1 gl. Chaise m/Tilbehoer, 1 Vandtønde m.m.

I Karlekammeret: 1 engelsk Sadel m/Rejsetømmer og Sadeldekken
1 gl. Sadel m/Dækken, 1 Stander-Sengested m/Sengetøj, 1 gl.
Stol, 3 Hestedækkener, 3 do gl., 6 Læder-gjorder

I Kælderstuen: Egekar, Tender, Sildeballier, Kurve, Kasser

I Rullestuen: 1 Rulle af Eg, 1 Egebord, 3 Egekar, 1 Karstol
1 Stander-Sengested med Sengetøj samt nogle Tender

Paa Loftet over Rullestuen: 1 Rottefælde, 1 Træskab, div.
Værktøj og Træ m.m.

Kvæg: 4 Køer, 1 Stud, 4 Kvier, 2 Kalve

Bæster: 5 Heste, 1 Føl

FÆRGEGAARDENS BYGNINGER:

- 1) STUELÆNGDEN: 9 Fag Bindingsværk, murede Vægge og Straatag
indrettet til Værelser, hvorudi er
1 Vindovn m/Rør og Tromle
2 Jern Bilægger-Kakkelovne

For enden af denne Længde et Plankeværk med Port.

- 2) DEN SØNDRE LÆNGDE: 12 Fag med Port, Bindingsværk med klinede
Vægge og Straatag, indrettet til
Spisekammer, Bryggerhus, Kostald og Foderlo
Porten midt paa Længden.

- 3) DEN VESTRE LÆNGDE: 12 Fag, Bindingsværk, klinede Vægge, Straatag
indrettet til Kornlade med Lo imellem og Port for
for Enden Vognskur paa 2 Fag

- 4) DEN NORDRE LÆNGDE: 16 Fag, Bindingsværk, klinede Vægge, Straatag
indrettet til Hønsæhus, Foderlo, Hestestald og
3 Kamre i den østre Ende.

I Gaarden en Brønd og bag den nordre Ende en liden Have, hvori
et lidet Drivehus

Bor forefindes til Gaarden: 1 Haandsprejtte, 8 Læder-Brandspande
1 Brandstige, 3 Brandhager

I Trællehaven: 1 Vaaningshus paa 3 Fag, Bindingsværk, klinede
Vægge og Straatag
hvori bor een af Færgekarlene

Til Færgelebet: 1 stor Færge, 1 mindre Jagt, 1 Sejlsbaad, 1 Jolle
alle i god Stand med alle Redskaber og Tilbehør

JORDER: 5 Td. 7 Skp. som bestaar i:

a) Trællehaven

b) 1 Vænge mellem Vordingborg Græsgang og Steensbjerg Mark

- c) 1 Kulekørs Marken
- d) 1 Rostgaards Marken

Alt Ind-og Udbo vurderet til 2519 Rd1 0 Mk 3 sk
Gæld i Boet opgjort til 2062 " 5 " 7 "

Den 21. September kom Sønnen Christian Frederik Klinck tilstede
og da blev fremlagt de kongelige Bevillinger og Boet blev over-
leveret til fri Raadighed.

CHRISTIAN FREDERIK KLINCK

Christian Frederik Klinck kommer så hjem igen og den 22. sept. 1781 får han så skøde på Færgegaarden:

Ved kongelig Bevilling af 14. ds. er vi
HANS WILHELM KLINCK og
SUSANNE ELISABETH KLINCK

forundt at være myndige og selvraadige over vore midler og Fr. Amtmand Bielke har derfor overleveret os det af ham efter vore salige Forældres dødelige Afgang her i Vordingborg Færgegaard forsegledt Bo og af særdeles Godhed mod os lod det henhvile indtil vores ældre Broder Christian Fr. Klinck, Styrmand paa Ostindien derfra nu i Januar hjemkommer.

Vores Broder har tilbudt os at ville have Færgegaarden med tilhørende Inventarium for den Summa 6000 Rdl, hvilket Bud ikke ville naaes ved offentlig Auktion, og vi sælger og skøder derfor al den Ret og Rettighed, som vi haver, til vores Broder Christian Frederik Klinck og hans Arvinger, Vordingborg Færgegaard, der ellers staar i Brandcasen for 1800 Rdl, med dens tilhørende Jorder, som er 5 Td 7 Skp Hartkorn, hvorfra dog undtages eet af vores Fader til Fru Baronesse Iselin Stykke Jord i Kulekørs Mark afhændet, samt Inventarium med samme Ret, som vores Fader har nydt det etc. .

Omtalte stykke jord solgte Jørgen Fr. Klinck 1778 den 16. juni til Baron Reinholt Iselin, nemlig et ejendoms stykke Jord i Kulekørs Mark ved Vordingborg, mod nord til Næstved Landevej mod syd til Ridefoged-vænget, mod vest til Rosenfeldts Hovedmark og mod øst til den saakaldede Ladegaards Jord, som er mig tilskødet 29. juni 1775 under Færgegaardens 5 Tdr 7 Skp mod at jeg selv svarer alle Skatter og Contributioner, hvorimod Køberen erlægger de særlige Tiender beregnet af 7 Skp Hartkorn. Købesummen er 500 Rdl.

Og den 12. juli 1778 havde han udbetalt sin Obligation, som han udstedte til Knud Winholt således at indboet var frigjort for nogen pant.- Dog havde Peder Staal endnu pant i Bygninger Jord og Transportrettighederne for det lån på 1600 Rdl han ydede Jørgen Fr. Klinck i 1778.

Sønnen Christian Frederik Klinck optager et lån hos Peder Staal 1800 Rdl til 4% med pant i Færgegaarden og samtidig udsteder han en Obligation på 2800 Rdl til sine søskende for deres forældres arvepart. Hans søskende giver ham ret til, at

deres arv må blive stående hos ham uopsigelig i 6 år fra førstkommande 11. december at regne, hvorefter de forfalder til udbetaling dersom de fordrer det og de får 2.prioritets-rettighed efter Peder Staal. Alt dette er ordnet 22. september 1781. Men ved en senere likvidation i Boet viser det sig, at hans søskende ikke kan tilkomme mere end 1300 Rdl hver i Arv, hvorfor Obligationen derfor istedet bliver paa 2600 Rdl, og broderen svarer derefter til al gæld i boet.

Den 18.oktober 1781 udslettes den obligation, 1600 Rdl, som faderen havde udgivet til Peder Staal i 1778.

Amtmanden meddeler derefter Rentekammeret, at Christian Frederik Klinck har overtaget færgegaarden og modtager derefter den 3. november skrivelse fra Rentekammeret:

Da Amtmand Bieleke har berettet, at Christian Frederik Klinck nu er bleven tilskødet Færgegaarden ved Vordingborg med Færgeløbet og alle dets Rettigheder, tilkommer det ham at indløse kongl. Confirmations-Bevilling hvorfor Amtmanden pålægges at forelægge Christian Frederik Klinck at han inden 4 uger indsender sin Ansøgning om Bevilling her til Rentekammeret.

Den 26. november 1781 indsender Christian Fr. Klinck så sin Ansøgning (Rtk.2412.60 no. 21):

TIL KONGEN!

Da min Fader Jørgen Frederik Klinck, som var Færgemand ved Vordingborg Færgested tilligemed min Moder ved Døden er afgang og jeg nu af mine Søskende har tilkøbt mig bemelte Færgegaard med al dens Tilhørende og Tilliggende med samme Ret og Rettighed som Døres kongelige Majestæt haver solgt og afhændet samme til bemelte min Fader efter det derpaa allernaadigst meddelte Skøde dat. 29. Juni 1775 og som dets 3. post allernaadigst befaler, at naar efterkommende Ejere tiltræder Stedet som Færgemand, skal samme tilforpligtet være paa Transport-Rettigheden at indløse kongelig Confirmations Bestalling, saa er i saadan Følge herved min allerunderdanigste Bøgen, at samme mig allernaadigst maatte vord meddelt. Og som Færgegaarden for 12 Aar siden med alt hvad mine Forældre ejede, lidet og meget intet undtagen, ved en ulykkelig Ildebrand blev lagt i Aske tilligemed Færgeløbets Inventarium, hvorved og blev opbrændt den kgl. Taxt, der siden har manglet ved Færgegaarden, saa er i lige Maade min allerunderdanigste Bøgen, at samme enten maatte indlægges i eller medfølge den kgl. Bestalling paa Transport-Rettigheden, ligesom og derudi maatte, for at undgaa den megen Urimelighed, som adskillige ubeskikkede drister

sig til at befale, bestemmes og fastsættes de, som haver fri Transport, der alene forstaaes at være

- 1) Posterne for deres egen Person med hvad til ham henhører og ej videre
- 2) De til Land-og Søetaterne henhørende, naar de samlet commanderer paa Marcher frem og tilbage samt deres Bagage, Heste og Vogne, som de til saadanne Befordring med sig fører
- 3) De som er forsynede med Fripas fra Collegierne.

I Betragtning af denne svære frie Transport har det behaget Deres kgl. Maj. ved allern. Bevilling af 2. januar 1775 at maa oppebæres en liden Hjælp til Broens aarlige Vedligeholdelse af Folk, Heste og Vogne, som passerer Færgebroen. Men som det beløber sig saa saare lidet, og min Fader ved den ulykkelige Ildebrand blev sat i de Omstændigheder, der forørente ham forlængst at foretage en Hovedreparation paa Broen, der desaaarsag nu forestaar mig og vil koste en anseelig Pengesumma, altsau er min allerund. Begøring, at Deres kgl. Maj. som en liden Hjælp til denne forestaaende Hovedreparation paa Færgebroen og dens videre aarlige Vedligeholdelse endvidere allern. ville bevilge og tillade, at der af hvert stk. Horn-quæg, som passerer Broen maatte efterdags oppebæres een Skilling og af hver Snes Faar, Lam eller Svin otte Skilling samt af hver Tønde Korn-vare een Skilling ligesom og otte Skilling mere i Fragt af hver Jagt og Baad.

Herom jeg allerunderdanigst bønfalder og beder, som med største Devotion er min Livstid.

København d. 26. November 1781

CHRISTIAN FREDERIK KLINCK
af Vordingborg Færgesgaard

Denne Ansøgning indgiver han til Rentekammeret med følgende Skrivelse:

Hr. Kammerherre og Amtmand Bielke over Vordingborg Amt haver formodentlig efter min Anmodning indberettet dette høje Collegium at jeg efter min Fader Jørgen Frederik Klinck hans dødelige Afgang er bleven Ejer af Vordingborg Færgesgaard med al dens Tilhørende; og at jeg derom ej før har gjort underdanigst Anmeldelse har alene Svaghed forarsaget. Falder derfor nu herved min underdanigste Begøring, at Deres Excellence, høje og naadige Herrer ville bevise den særdeles Naade imod mig at tage vedlagte min allerunderd. Ansøgning i naadigste Betragtning efter sin anførte Omstændigheder og derefter ved Deres naadigste Hjælp at blive Soulaget og bønhørt udi berørte min allerunderd. Ansøgning. Herom jeg underd. bønfalder og beder, som er min Livstid, etc. . . .

Og Rentekammeret forelægger det for Kongen med et resumé over, hvad der tidligere er bevilget og refererer til Skødet efter hvilket C.F.Klinck er berettiget til fornyelses-bevilling, men Rentekammeret finder sig ikke betøjede til at forhøje Taxterne eller andet som af Ansøgeren foreslaaet, da Færgetaxten for alle Færgesteder i sin Tid offentlig er bekendtgjort og følgelig ikke behøver at fornyelses-skødet synes saa meget mere betænkeligt at behyrde de Rejsende med forhøjede Bropenge, idet den tidligere bevilgede Taxt maa ansees at være tilstrækkelig, og dette blev Faderen tilstaaet som en særlig Benaadning og Lettelse ved hans paalagte Pligt at besørge paa egen Bekostning Færgebroens forsvarlige Istandsættelse og Vedligeholdelse. Vi henstiller, at Christian Fr. Klinck maa forundes Fornyetelsenbevilling paa Færgerettigheden ved Vordingborg Færgested og Bropenges Oppebørsel til Færgebroens Vedligeholdelse samme sted paa lige Maade, som det har været hans afgangne Fader tilstaaet

Rentekammeret den 2. Februar 1782.

Christian Frederik Klinck fik derefter sin Bevilling, der var af nøjagtig samme indhold som den hans fader fik, altså uden ændring af Bropenge eller andet, som han havde anmodet om. Bevillingen var dateret 11. februar 1782.

Den 16. januar 1782 udgiver Christian F. Klinck en Panteobligation på 1300 Rdl til Kaptajn Jens Klim med 3. Prioritet i Færgegaarden og han skriver sig som "udgaaende som 4. Styrmand med det Asiatiske Compagnis Skib FREDERIK NAGOR til Ostindien" Obligationen blev indfriet 10. maj 1788.

Byskriver Wulff i Næstved var befuldmægtiget Skifteforvalter i boet efter Jørgen Klinck og Hustru og han mænr, at der uberettiget er opkrævet Embedsskat af afdøde for årene fra der forelå kongeligt Skøde og til dødsdagen, idet Færgegården og Færgerettigheden blev tilskødet Klinck som Ejendom.

Rentekammeret forespørger Amtsforvalter Reiersen, som redegør for de betalte skatter gennem tiderne og finder det "aldeles upassende at denne skat blev opkrævet, da Ejendom og Rettighed blev overdraget Klinck til privat Ejendom i 1774"

Herefter foreslår Rentekammeret, at Stervboet må eftergives og tilbagebetales hvad dels resterer til Amtstuen og dels hvad der er betalt siden 1. Okt. 1774 beløbende nærlig 9 Rdl 58 sk og alt-saa for otte Aar 76 Rdl 8 sk. Og det blev bevilget 2/12-1782 (Rtk. 2411.14)

Af Asiatick Compagnis Boullibog no. 649, der indeholder en fortegnelse over mandskabet, der var forhyret til Skibet "Rigernes Gnske" destineret til og fra Ostindien år 1779 ses det, at Kaptajnen var Biderich Bagge og at Christian Frederik Klinck var antaget til første Reserve, 4. Vagt. Han havde fået Føringapenge 100 Rdl og

hans månedlige gage var 5 Rdl. - Endvidere er der en Roulle over mandskabet på Skibet "Friederichs Nagor" som skal til Tranquebar i Østindien 1782 og her er han opført som 4. Vagt, men der er en tilføjelse: "er ej kommen med dette Skib, men siden udgaaet med Skibet "Sophia Magdalena" som 3. Styrmand". Dette Skib Sophia-Magdalena var destineret til Canton i Kina 1782 og her er han opført blandt mandskabet som 3. Styrmand først antaget til Skibet Friederichnagor og da oppebaaret Færingspenge 500 Rdl og maanedsgage 6 Rdl.

Arbejdet i Færgegården foreståes vel i hans fravær som tidligere af hans søster eller måske har han overdraget det til Niels Strøger. I 1783 har postfører Johannes klaget over Færgemanden og Generalpostamtet har tilskrevet Amtmanden om sagon, og denne svarer den 26. april 1783 følgende (Vord.borg Amt Kopibog 1782-84):

I Anledning af Skrivelse af l. ds. haver jeg ahg. vedlagte Klage fra Postfører Johannes indhentet den faagældende Niels Strøgers Erklæring i Vordingborg Færgegaard, som tilligemed Klæggen og Hr. Byfoged Bechs Erklæring fremsendes, hvorefter ses, at det er Postfører Johannes egen Skyld, han saalænge er bleven opholdt ved at begive sig paa Vandet med det største Fartøj imod Aften udi stille Vejr samt mod Vind og Strøm det efter Omstændighederne ikke var muligt at trække eller bugserer Færgen imod Strømmen. Det forholder sig og saaledes, at Vordingborg Færgegaards Ejere hverken efter Købesev-
 ditionerne eller erholdet kongl. Skøde er paalagt videre angaaende Posten end at befordre ham til Falster, hvorfor jeg ikke har kunnet bestemme nogen Mulot, men derimod tilholdet bemelte Strøger at vise Posten saavel paa hen-som tilbagerejsen al mulig Assistance, da han kunne være vis paa Erstatning om mere udfordres end det, der var hans Pligt, hvilket han og har lovet at efterkomme, alene at Postførerne viser sig høflige og artige, som ej heller paatvivles at det kongl. Generalpostamt bærer Omsorg for at vorder iagttaget, da jeg tør forsikre at derved vil Ulejlighed i Fremtiden forekommes .

Men siden på Året må Christian F. Klinck være kommet tilbage fra sin rejse til Østen idet der den 22. oktober 1783 indvarsles til møde på Nyråds Mark af Færgegaardens Ejere. Færgegaardens Jorder er blevet udskiftet af Fællesskabet, og det skal aftales ny Indhegning og Gæftning med de nye Lodsejere.

Søsteren Susanne Elisabeth bliver i 1785 viet Rådmand Sønderup i Nakskov og nu ønskes hendes arvepart udbetalt. Christian F.

Klinck optager et nyt lån 3000 Rdl hos Niels Siersted Smit Vejer og Maaler i Nakskov. Han udbetaler Peder Staals tilgodehavende og søsterens arv og pantsætter for lånet Færgegården, den store Færge, Jagten og en meget mindre Jagt, en Issejlbaad og en Jolle med alt dets tilbehold.

Af Folketællingen, der blev foretaget 1. juli 1787 ses det (Vordingborg Landsogn Bind 69 pag. 255) at han er blevet gift:

1. Familie:

Christian Klinck	28	Færgemand
Christiane Cathrine	20 g.	Madmoder
Birgitte Lykke	55	Svigermoder Enke e.1 ^o
Christian	1	Barn
Sophia Bethar	22 ug.)	Husjomfru
Anna	84)	
Margrethe	48)	
Anna	18)	
Peder Sørensen	24)	tjenesteydende alle ug.
Henning Rasmussen	16)	
Niels	28)	
Peder Jensen	21)	
Søren Rasmussen	12)	
Jens Michelsen	42 ug.	Førgekarl

2. Familie:

Johannes	46 g. 2 ^o	Førgekarl
Christiana	30 " 1 ^o	Madmoder
Boel Tops	74	hendes Moder Enke e.1 ^o
Jørgen Frederik	6	Barn af 1 ^o
Jacob	1	Barn af 2 ^o

Sønnen Christian blev født den 21. marts 1787 og døbt den 28.s.M. Mad. Birgitte sal. Lykke bar ham ved dåben og Jfr. Lychesen g.kh. Amtsforsvalter Rejersen, Kammerråd Prehn og Købmand Lars Staal var Faddere

Svigermoderen Birgitte Lykke havde en Panteobligation på Gården no. 198 Store Lars Bjørnsstræde i København og en Andel i Blegdams Markmølle, og da Garver Dellner, som var ejeren af disse steder døde blev ejendommen udbudt til salg. Ved 4. Auktion tilbød Birgitte Lykke at købe ejendommen for 6510 Rdl, men budet blev ikke antaget. Det var Chr.F.Klinck, der på sin Svigermoders vegne præsenterede Obligationen i boet.

1787 den 11. december låner Chr. F. Klinck 3500 Rdl af Amtsforsvalter over Trykkevælde Amtsråd Jacob Rosted og da giver han 1. Prioritet i Vordingborg Færgesgaard med dertil værende Bygninger og Huse samt Ager og Eng 5 Td 7 Skp dertil liggende, som bestaar

af 2 paa Nyraads Mark og Vordingborg Byes Ore fralukkede og indhegnede Marker tilligemed den ved Færgegaarden beliggende store Trællehaug samt den ved kongl. Bevilling af 11. februar 1782 tilstaaede Transport-Rettighed med videre og de til denne Transport hørende Fartejer: Een stor Færge-Jagt og en dito mindre, den store Sejlsbaad og en dito Jolle med alt behørig Redskab, Sejl, Ankere, Tove samt alt hvad til Husbygningerne som Inventarium bør henhøre og iøvrigt efter vedhæftede Vurdering, hvor alt er ansat til 6940 Rdl, ligesom Færgegaarden er assureret i Købstædernes Brandkasse for 1800 Rdl.

Endvidere den Gaard paa Masnedø, som jeg har tilforhandlet mig af Søren Madsen iflg. Skøde 24. november 1787 med Bygninger og Besætning samt Inventarium med 1. Prioritet i alt undtagen Hs. kgl. Majestæts forbeholdne Rettighed af den halve Købesum for Færgegaarden og Gaarden paa Masnedø.

Denne Obligation blev udslettet 12. januar 1792.

Gården på Masnedø som han fik tilskødet 29. nov. 1787 af Søren Madsen var på 6 Td 7 Skp 1 Alb samt 1/3 part af Øen Kal med alle Rettigheder ligesom Søren Mathiesen selv fik den overdraget ved kgl. Skøde 18. febr. 1771. De havde skrevet kontrakt om denne allerede den 17. april 1787 og da havde Klinck betalt købesummen 1390 Rdl.

Med det nye lån var Klinck så istand til at udbetalt lånet hos Niels Siersted Smit, som så blev udslettet 20. December 1787.

Endnu en Obligation udsteder han, nemlig den 13. december 1787 til Hr. Diderich Bech, Forpagter paa Vintersborggaard i Lolland. Den er på 1000 Rdl med 2. prioritet i Færgegaarden og Gaarden på Svine og med 1. Prioritet i alle Møbler, Læsere og Kreaturer alt iflg. Specifikation, ligesom Kreditor også skal være forsikret i den Kapital, som hans Svigermøder og han selv har tilgode i afd. Döllners Bo i København.

Og den 11. juni 1788 låner han 500 Rdl i den kongelige Kreditkasse med 3. Prioritet i Færgegaarden og Gaarden på Masnedø. Dette lån skal afdrages med 30 Rdl til hvert års 11. juni termin i hvilket beløb renterne er indbefattet og han har forpligtet sig til at anvende disse 500 Rdl til grundforbedringer på ejendommene, som han har angivet i sin ansøgning til Direktoratet og inden 12 måneder fra dato fremlægge de fornødne beviser, der samtidig forklarer den fordel, der er opnået ved disse forbedringer. Han skal også underkaste sig den kontrol, som direktionen måtte anse fornøden og skulle der opstå tvistigheder, så skal det afgøres af voldgiftsmænd.

Først den 3. maj 1790 indfinder sig 2 mænd i Færgegården hos Hr. Klinck. De er blevet udmeldt af Vordingborg Rytterdistrikts Birketing for at syne og efterse de forbedringer, som er fuldført

dels ved færgegaarden og dels ved hans ejendoms jorder paa Masnede. Forbedringerne var følgende:

- 1) Klinek havde indtaget et forhen udeligt stykke Eng af omtrent 12 Tdr Lands størrelse, indhegnet samme med omtrent 400 Favne grefter paa de 3 sider og af Terv opsat et Jorddige. Formedelst Grefter afledes alt det skadelige Vand, der forhen har gjort Engen ubrugelig, men nu efter vor Skensomhed synes at kan grasse 10 & 12 Høveder
- 2) Klinek har paa bemelte Enghave opbrudt et med Træer forhen begroet stykke Jordsmon af omtrent 4 Tdr Land, som i dette Foraar dels allerede er og dels bliver besaaet med Havre og Boghvede, hvilket Stykke Land ligeledes befries for det skadelige Vand ved forbemelte Greft.

99 Rdl låner han 28. oktober 1790 af Birkeskriver Prehn med 4. prioritets pant i Vordingborg Færgegaard og Gaarden no.3 paa Masnede. Dette lån skal tilbagebetales med 4% rente 11. December 1791, hvilket er sket. Det blev udslettet 10/1-1792.

Og så er der indført i Vordingborg Rytterdistrikt Birks Skøde- og Panteprotokol 1738 - 98 pag. 394:

Gøres vitterligt, at Aar 1791 den 11. Juni foretages Auktion i Vordingborg Færgegaard hvortil af Ejeren blev fremlagt Conditioner, hvorefter Vordingborg Færgegaard med tilhørende Ager og Eng 5 Td 7 Skp Hartkorn, Inventarium og al anden Herlighed ved een eneste Auktion Fredagen den 17. Juni om Formiddagen Kl. 10 om antagelig Bud sker bliver bortsolgt saaledes som følger:

I

- a) Færgegaarden med dens Bygninger, Jorder, bestaaende af 3 store Vænger og den lige overfor liggende Trællehave omtrent en 70 Tdr. Land
- b) Et Vænge, som bruges til Gaarden, beliggende noget Vesten for Gaarden og grænser til Rosenfeldt i sender Mark med den nordre og østre Side og til Vordingborg Overdrev med den søndre Side af omtrent 12 a 18 Tdr Lands Udsæd
- c) Et Vænge beliggende $\frac{1}{2}$ Mil fra Vordingborg ved Raasgaards Hus - Nyraads Marken kaldet - bestaaende af omtrent 20 & 24 Tdr. Land

De 2 store Færger og 1 Sejlsbaad med staaende og løbende Redskab, item Transportrettigheden og alle af samme Ejen-

dom flydende Indkomster og Herligheder saaledes, som det nu findes og jeg det selv ejet og besiddet haver. Opraabes alt under Eet til Bortsalgelse.

II

Da Jagtrettigheden i det Vænge, som bruges til Færgegaarden er bortforpagtet til Hr. Cammerherre Calmette paa 6 Aar, hvorefter de 2 Aar er udløben til førstkommande Michelsdag, saa forbindes Køberen at holde sig Contracten efterrettelig til den udløber imod at nyde den deri bestemte Oppebørsel af Vildt med videre aarlig. Ligesaa reserverer Sælgeren sig den i dette Vænge staaende Sød.

III

Den saakaldte Nyraads Mark er bortforpagtet til Hr. Amtsforsvalter Reiersen i Vordingborg paa 12 Aar, hvorefter de 2 er udløben førstkommande 11. Maj. Køberen forbindes at holde sig Contracten efterrettelig imod den aarlige Afgift 40 Rdl.

IV

Sælgeren forbeholder sig at approbere de gjorte Bud før Hammer-slag sker.

V

Køberen kan strax tiltræde Stedet til fri Brug og Raadighed og strax blive overleveret alt i den Stand det nu er og sælges eller og til førstkommande 1. Juli om forlanges, men fra den Dag af, som Ejendommen overleveres staaer alt det købte for Køberens egen Regning og Risiko, ligesom og Køberen fra den Tid af selv bestyrer Transporterne og haver alle Indtægterne af hvad Navn nævnes kan, hvorimod han og svarer alle Udgifterne af Skatter og Tiender med videre.

VI

Sælgeren forbeholder sig fri Beboelse i Færgegaarden i de Værelser paa venstre Side af Forstuen til 14 Dage efter Sct. Hansdag eller til Michelsdag førstkommande om maatte forlanges.

VII

Færgegaardens Bygninger med alt Muur-og Nagelfast efter en Specification, som paa Auktionsstedet overleveres, item Færgefartøjerne med videre sælges i den Stand, det nu er og til Køberen overleveres uden videre An-eller Tilsvær af Sælgeren i nogen Maade.

VIII

Køberen bliver pligtig iflg. de kgl. Anordninger at indløse kgl. Confirmations Bevilling paa Transport-Rettigheden samt at holde sig Taxten, Bevillinger og alle angaaende Færgestederne udgang-

ne kgl. Anordninger og Conditioner efterrettelig.

IX

Da Hs. kgl. Maj. haver staaende i Færgegaarden 365 Rdl hvoraf aarlig svares 14 Rdl 57½ sk som en Afgift der bestandig hæfter paa Grunden og Stedet, saa bliver Køberen og pligtig fremdeles at svare denne Afgift uden nogen Afkortning eller Godtgørelse i Købesummen

X

Græsgangen paa Trællehaven for denne Sommer forbeholder Sælgeren sig, hvorimod Køberen kan overlades Hesten fra Vænget ved Rosenfeldt. Om forlanges kan og den Købende ved Modtagelsen bekomme 4 Heveders Græsning paa Trællehaven

XI

Færgegaarden med dens Jorder, Inventarier og Herligheder sælges ej med anden Ret og Rettighed end jeg det selv til Dato ejet og besiddet haver og saaledes, som det nu findes.

XII

Den købende maa være betænkt paa paa Auktionsstedet at stille antagelig Kaution for sit gjorte Bud eller betale 2000 Rdl paa Købet strax om forlanges. Ligesaa imodtages intet Bud, som gøres under 1 Rdl.

XIII

Skulle Ejendommen med alt tilhørende blive bortsolgt, da ønsker Sælgeren sig strax eller ved Overleveringen 2500 Rdl eller 2000 Rdl udbetalt ved Købet. Resten af Købesummen med ½ Aars Rente 4% erlægges førstkomende 11. December til den antagne Incassator Hr. Amtsforvalter Reiersen i Vordingborg. Dog formodes, at noget af Købesummen kan ved nærmere Aftale med Prioritets-herren blive staaende paa 1. Prioritet i Ejendommen om forlanges.

XIV

Saasnart Købesummen er udbetalt forbinder Sælgeren sig til at meddele lovformeligt Skøde paa Ejendommen, som han selv bekoster De øvrige Auktions-Omkostninger betaler Køberen uden nogen Afgang eller Godtgørelse i Købesummen

Vordingborg Færgegaard den 17. Juli 1791

C. F. Klinck

Endvidere anmærkes:

- 1) at da Vordingborg Færgegaard formener at tilkomme 6 Heveders Græsgang paa Vordingborg Overdrev, hvorefter Ejeren for nærvæ-

rende Tid er i Sag med Vordingborg Byes Indvaanere, men nu i en Tid har henhvilet, saa meddeles dette herved til Køberens Efterretning, da Sælgeren i denne Henseende reserverer FærgEGAARDENS Ret, dog uden Ansvar til Sagen i nogen Maade.

- 2) Ligeledes, da Sælgeren har frasagt sig den i forrige Tider indførte Trøllen for Gaabense Færger ind og ud af Strømmen imod 20 Rdl aarlig, saa overlades dette til Køberen hvadenten han vil indlade sig i mindelig Forening eller Sag med Gaabense Ejere herom, der alt er og bliver Sælgeren uvedkommende

C. F. Klinck.

SPECIFIKATION

over hvad Inventarier, Mur-og nagelfaste Appertinenter, som efter Conditionerne følger med i Købet med Vordingborg FærgEGAARDENS Bortsalgelse Fredag den 17. Juni førstkommende:

- 1) I FærgEGAARDENS Stuebygning: En 2-Etages og en enkelt Vindovn med Tromle og Rør samt den i Borgestuen værende Vindovn uden Tromle, tillige alle opslagene Hylde og Brædder.
- 2) I den søndre Sidebygning: I Spisekammeret de 2 store Borde og Hylde med Indretning og i Bryggerset en indmuret Kobberkedel, et Bord paa Krydsfod og nogle løse Hylde
- 3) I Udhøusene og Staldene: de deri forefundne Krybber og Spiltove saaledes, som de nu forefindes.
- 4) Det til FærgEGAARDEN hørende Brandredskab, der bestaar af en Haandsprøjte, 4 store Brandhøger, 1 Brand-og 2 smaa Stiger og 8 Løder-Brandspande.
- 5) De 2 store Færger med staaende og løbende Redskaber samt et Stykke Sejl af et Størsejl og en Fok tilligemed Sejl-eller Isbaaden ligeledes med Sejl og Redskab, alt i meget god Stand. Alt øvrigt, som ikke findes nævnt i denne Specifikation, hvadenten samme findes opslaget eller ikke forbeholder Sælgeren sig, da intet uden der her specificerede følger Købet og overleveres Køberen.

C.F.Klinck.

Og da Hr. Kammerherre, Hof-Jægermester Grev Rantzow til Iselingen og Hr. Kammerherre Amtmand Calmette til Rosenfeldt og Aune som paa berørte Ejendom blev højtsthydende ved Tømmermester Bastian Brun i Vordingborg for den Summa 6.400 Rdl med Kvittering fra Sælgeren for nævnte Beløb, saa tilskødes Vordingborg FærgEGAARD

CHRISTIAN FREDERICH ERNST, GREVE af RANTZOW
 Ridder Cammerherre og Hof-Jægermester
 samt Herre til Stamhuset Iselingen
 og

GERHART PETER AUTHOR BOSC von la CALMETTE
 Herre til Stamhuset Rosenfeldt samt
 Marienborg og Liselund
 Kammerherre og Amtmand over Møens Amt

Vordingborg, 24. December 1791

Iflg. efterfølgende Obligation i Pantebogen har keberne laant
 5000 Rdl af Hans Henric Peter Reiersen, Amtsforvalter over Vord-
 dingborg Amt.

Christian Frederik Klinck fraflytter Færgegården, bor en Tid i
 Vordingborg og flytter senere til København.

I 1787 blev det bestemt, at landevejene skulle opmåles, og den
 13. juli mødte Caspar Olsen af Løkkende og Olem Mathiesen af Ør-
 slev ved VORDINGBORG FÆRGEBO for at paavise Landevejens sande
 og gamle Løb fra Vordingborg Færgebro til Vindbyholt Kro samt
 ved Maalingen med Kæden at assistere, Milepæle at nedsatte, og
 haver vi saaledes den 13. og 14. juli paavist Landevejen og un-
 der Hr. Lieutenant Zöllners Opsigt og Protocollation med Kæden
 maalt og befunden Landevejens Længde og Strækning fra Vording-
 Færgebroes yderste Kant ved Vandet og lige indtil og ud for Vind-
 byholt Krohus Der at være:

3 Mile, 3 Fierding Mil og 625 danske Alen

ligesom og af os ved hver Fierding Mil, Halv, Tre-fierding og
 Heel Mil hele Længden igennem ved siden af Landevejen blev ned-
 sat Milepæle, som af Hr. Lieutenant Zöllnern med Oliefarve blev
 betegnet, nemlig:

- ‡ M: Pælen i Vordingborg By ovenfor afg. Control-
 leur Hammers Gaard
- ‡ M: Pælen ovenfor Krækkehuset
- ‡ M: Pælen ved Collevas Banke
- 1 M: Pælen lige ud for Ørslev By paa Ørslev Mark
- 1‡ M: Pælen ved Skyttehuset paa Ambjerg Marken
- 1‡ M: Pælen nedenfor Ugledie-Banken
- 1‡ M: Pælen paa Ugledie Mark
- 2 M: Pælen paa Skivings Mark
- 2‡ M: Pælen lige ud for Tuebøks Mølle
- 2‡ M: Pælen i Faxinge Skov
- 2‡ M: Pælen ovenfor Tapperneje Huset
- 3 M: Pælen imellem Tapperneje og Brødehauge
- 3‡ M: Pælen lige ved Indkerslen til Bekkerskov
- 3‡ M: Pælen Nakkebølle Overdrev

3½ M: Pælen i Vindbyholt Stræde
og en Pæl lige ud for Vindbyholt Kroehus Dør mærket
3 Mil 3 Fierding og 625 Alen fra
Vordingborg Færgebro.

CHRISTIAN FREDERICH ERNST, GREVE af RANTZOW

og

GERHART PETER AUTHOR BOSCH von la CALMETTE

Efter således at have tilhandlet sig Færgegaarden ansøgte de om bevilling til færge-rettigheden, som blev dem bevilget (Rtk.2412.9):

G.a. v., at Vi ved Vores Resolution af D.D. allernaadigst haver bevilget og tilladt ligesom Vi hermed bevilger og tillader at Os elskelige Christian Frederik Ernst v. Rantzow Ridder af Dannebrog Vores Kammerherre og Hofjægermester samt Gerhard Peter Author Bosch de la Calmette, Vores Kammerherre og Amtmand over Møns Amt som nuværende Ejere af Vordingborg Færgested i Vort Land Sjælland, hvor Christian Frederik Klinck har under 11. februar 1782 været bevilget Færge-Rettigheden efter de derom udgaaene Anordninger samt til den derværende Færgebroes Vedligeholdelse at oppebære visse Bropenge, maa herefter fremdeles

- 1) nyde og beholde bemelte Færgerettighed imod at de sig der med efter de over Færgeløbene udgaaene Anordninger tilberligen forholder samt stedse vedligeholder saavel de fornødne Færger, Fartøjer og Baade som og Færgebroen samme Sted i fornøjelig Stand og alle og enhver med Transporten ufortøvet og upaaklageligen beforder
- 2) til merbemelte Færgebroes tilberligen Vedligeholdelse oppebære af de Rejsende, som passere samme Bro og Færgeløb udi Bropenge:

for en ledig person	1 sk
for en ridende Person med 1 Hest	2 "
for en Postvogn m/2 el. 4 Heste	4 "
for en Karet el. Chaise m/2 el. 4 Heste	6 "
for en dito m/6 Heste	8 "

Dog skal herfra aldeles være undtagen:

- a) alle som rejser i Vore Brinder eller Vores Tjeneste
- b) Posterne
- c) Bønder, Matroser og Soldater med de Heste og Vogne, som de med sig føre.

Iøvrigt haver nuværende og efterkommende Ejere af dette Færgested stedse at holde alt, hvad til de Rejsendes sikre og hurtige Befordring samstedes udfordres, udi behørig og fornøjelig Stand, saa at ingen skal have billig Aarsag dertil at klage.

Og haver enhver følgende Ejer af bemelte Færgested saasnart han samme tiltræder at ansøge denne Vores Allernaadigste Bevillings

Fornyeelse paa sit Navn, saafremt han agter samme fremdeles at nyde. Forbydendes alle og enhver herimod eftersom forskrevet staar at hindre eller udi nogen Maade Forfang at gøre. Under Vor Hyldest og Naade. - Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores kgl. Residentzstad Keibenhavn den 16. November 1791

CHRISTIAN R.

Det ses ikke, hvorlænge Klinck blev boende i Færgegaarden eller hvem, der forestod Færgeriet i den første tid. Imidlertid havde postmester Bech i Vordingborg den 20. december 1792 tilskrevet Generalpostamtet (=G.P.A.) om Pakkeposten, som måtte blive liggende på Broen uden opsyn indtil Postladen var tømt og den overskydende Pakkepost kunne afhentes og derpå svarede G.P.A. den 2. marts:

Som Svar paa hans Brev af 20. December ønsker man Efterretning om en billig Accord, der kunne træffes med Færgemanden ved Vordingborg Færgested for at have et laaset Kammer eller Skuur hvorudi det efterliggende Postgods kunne være under sikker Forvaring medens Postføreren rejser forud til Vordingborg med Postladen og saa meget af det øvrige Gods, som kunne rummes paa den første Vogn. (Korrespondanceprot. no. 105)

Dette får Postmesteren undersøgt og meddelt G.P.A., hvorefter han den 6. april modtager følgende Skrivelse:

Da Hr. Postmester paa Vores Skrivelse af 2. f. M. haver under 27. f. M. erklæret, at Færgemanden ved Vordingborg Færgested for under Laas i et Kammer at bevare og tilsvare det Postgods, som maatte efterlades ved Færgegaarden paa Postens Tilbagerejse fra Lolland, naar der behøves mere end den ene Vogn, som Postføreren betjener sig af for med Postladen og det betydeligste Postgods at tage op til Vordingborg Postkontor eller, naar Godset, især om Vinteren overføres Baadvis til eller fra Falster som og for Postgodsets Transport fra Broen til Færgegaarden, formeener den alerbilligste Betaling at være 20 Rdl aarlig, hvormed Ejeren af Rosenfeldt Gods, paa hvis Grund Færgegaarden ligger og er fornøjet; saa paa det G.P.A. kunne være betrygget, at det, der forsendes med den lollandske Post ikke skulle bortkomme eller beskadiges paa Broen ved Vordingborg Færgegaard medens Postføreren umulig kunne derved være tilstede selv, ville man Færgemanden ved Vordingborg under anførte Forbindtlighed herved indtil videre have tilstaaet bemelte 20 Rdl. aarlig, hvilke hannem quartaltør fra denne Maanedes Begyndelse af kunne udbetales med 5 Rdl og imod at paaberaabe sig denne Skrivelse samt behørig Quitting, saaledes udi Extracterne anføres og til Udgift beregnes.

Den 30. maj 1794 blev foretaget synsforretning over færgegaarden med dens Inventarium ifølge hvilken Færgemand Rasmus Hald er plig-

tig i sin tid at aflevere samme (Rosenfeldt Godsarkiv Div. Dokumenter 1758-1845). Selve Synsforretningengifindes ikke, men det må heraf fremgaa, at Færgemanden herefter er Rasmus Hald.

Men forinden havde Grevinde Rantzow og Kammerherre Amtmand von la Calmette indsendt en Ansøgning til Rentekammeret (Rtk.2412.78):

I Aaret 1791 købte vi Vordingborg Færgegaard i saa slet Stand, at den kgl. Post og andre Rejsende ikke fra samme kunne med Sikkerhed befordres, saa Færgerne, Broens og Gaardens Istandsættelse har kostet os over 5000 Rdl siden vi blev Ejere deraf.

Beliggenheden, den stærke Strøm og Drivis gør Vedligeholdelsen saa bekostelig, at Færgelejets Indkomster næppe kan afholde Omkostningerne, meget mindre give Rente af Købesummen og den første Istandsættelse, saa ingen Mand kan leve der med mindre han har anden Næringsvej. Og da Færgegaarden nu er sat i saadan Stand, at Rejsende der med Logi og anden Bekvemmelighed kan forsynes, som er dem meget nødvendig, da de ofte maa opholde dem, naar de vil oversættes til den anden Side, enten i ondt Vejr eller fordi Færgerne kan være afgaaet med anden Transport ligesom og naar de kommer fra den anden Side, opholde dem her efter Befordring samt efter en undertiden besværlig Sejlads kan behøve Forfriskning, saa ansøger vi allerunderdanigst Deres kgl. Majestæt allernaadigst ville meddele os Privilegium paa ved Vordingborg Færgegaard at maatte holde Logi og Beværtning for alle og enhver, som det for Betaling maatte forlange, hvilket Privilegium vi saa meget mere haaber at erholde, da det er noksom bekendt, at ingen Mand foruden det kan ventes at kunne faaes til Færgelejets Bestyrelse og vi saaledes ville se os nødsaget til at sælge Gaarden igen, om, naar den ikke kom i en formuende Ejers Hænder, ville have den Følge, at den inden faa Aar ville være lige saa forfalden som forhen og Deres Majestæt tilsidst hjemfalden, som da med mange Bekostninger maatte sætte samme istand for at kunne overføre Posten og øvrige kongelige Tjeneste Vedkommende transportere.

Rosenfeldt i Vordingborg Amt d. 20. Aug. 1793

M. Rantzow
fed Iselin

G.B. la Calmette

Den 31. august 1793 tilspørger Rtk Amtmand Bielke, hvad hans tanker og mening er om denne sag og modtager hans svar herpå den 7/9:

Det er en Nødvendighed, at der ved alle Færgesteder maa herbergeres og udsælges det fornødne til Rejsende og omendskønt Vordingborg Færgegaard er ikkuns en fjerding Vej beliggende fra Vordingborg Købstad, har det dog altid været saaledes her. Imod ansøgte allernaadigste Bevilling veed jeg saaledes intet at erindre, naar Gæstgiveriet alene indskrænkes til de Rejsende.

Senere forespørger Rtk. Amtmand Bielke om betalingen til den kgl. Kasse i lighed med andre gæstgiverier. Dette brev sender Amtmanden til ejerne af Færgegaarden, og de skriver direkte til Rtk den 7. oktober:

Iflg. det kgl. Rtk. Skrivelse af 21. f. M til Deres Velbaarenhed Amtmand Bjelke erklærer vi hermed, at vi til den kgl. Casse vil betale aarlig Afgift 10 Rdl af det ansøgte og paa det Vilkaar belovede Privilegium paa, at vi maa lade holde Kro og Beværtning ved Vordingborg Færgegaard for alle og enhver, som det maatte forlange.

og Amtmand Bjelke indsender ligelydende brev den 19. okt. og anbefaler indtælling til kgl. Approbation. Men tiden går uden der sker mere, saa den 25. januar 1794 bringer Baronesse Iselin og Amtmand Calmette sagen i erindring ved skrivelse til Rtk:

Ved det kgl. Rtk. Skrivelse af 21 sept f. A. er os givet Haab om at faa Kroholds-Bevilling for Vordingborg Færgegaard naar vi ville forbinde os deraf at svare aarlig Afgift 10 Rdl, som vi og med vor Erklæring af 7. Okt. s.A. haver forbunden os til. Men da Bevillingen endnu ikke er os ihændekommet, saa beder vi ærbødigst samme maatte være i behagelig Erindring, og da det er nok bekendt i hvor slet og ganske upassabel Tilstand Færgerne var, da vi købte samme, men derimod at alt nu er i god Stand og holdes vel vedlige, forhaaber vi at os vises nogen Fæver og at det kgl Rtk. Collegium gunstigst lader udfærdige Bevillingen saaledes, at det kunne være os tilladt foruden egentlige Rejsende tillige at lade beværte de af Vordingborg Indvaanere og andre, som maatte finde Fornøjelse i at gøre en Lyst Tour til dette smukt beliggende og nu til Beværtning godt indrettede Sted, ved hvilken Bevilling ingen fornærmes, men som der-

imod noget ville bidrage til at en Mand kunne leve ved Stedet, da ellers Færgeløbets Indkomster ikke kan tilstrække til Broens og Transportredskabernes Vedligeholdelse.

Nu blander Byfogden i Vordingborg sig i sagen med et brev 17/2 til Amtmand Bjelke:

Uagtet Ejerne af Vordingborg Færgesgaard iflg. de Conditioner hvorpaa Hs. Majestæt solgte samme er forbunden til at holde Færgerne og Broen i forsvarelig Stand, hvorfor der ej noget Faver skyldes er det dog en Sandhed, at nuværende Ejere haver sat Broen og Færgesgaarden i meget god Stand samt ogsaa anvendt en Del paa Færgernes Istandsættelse saa at alting nu er i god orden. Fra Købstadens Side kan eller bør ej noget være at erindre imod, at den Bekvemmelighed Rejsende, som skulle passere dette Vand i og ved denne Færgesgaard kunne have Men at tilstaa den større Rettigheder end de, som med saadan Hensigt er passende og nødvendig er en Faver, som Ejerne for sine fuldkomne Pligters Opfyldelse næppe burde vente saa meget mindre, som Krohold-Privilegium ikke her findes nødvendig undtagen for Ejerne at faa deres Ejendom derved i Værdien forhøjet, thi for andre behøves det ej. Ikke heller kan det ske uden denne Købstads Fornærmelse, hvis Nærings-grene saadant er. At betages eller ske Indgreb i nogen af disse taaler Byen ikke mere, saafremt den som Købstad og med Købstads-Rettigheder og Byrder skal bestaa og næppe skulle formodes, at dette Kroholds-Privilegium - undtagen for Rejsende, og for disse er det ikke Krohold - til Fornærmelse for Købstaden skulle tilstaaes, uagtet Vedkommende derfor 10 Rdl aarlig tilbyder, næppe til Vordingborg Købstad, til hvem kan ej ses. At indlade mig i, hvorvidt Supplicanternes øvrige Grunde burde virke til at opnaa det ansøgte, er overflødigt, thi da disse ej er saadanne at paa samme kan bygges til en nødvendig Følge og Nytte for det almindelige, tror jeg, at denne Købstad, om Supplicanterne skulle have det til Færgesgaarden attræede Krohold uden for Rejsende som skulle passere Færgestedet, extenderet, virkelig derved blev fornærmet og derfor underdanigst haaber, at sligt ved Hjælp af Deres Velbaarenheds højformaaende Forestilling bliver forekommet, saa-

vidt det almindeliges Vel og derunder kan lide.

Dette brev sender Amtmand Bjelke til Rtk den 22. febr. med følgende kommentar:

Den Beværtning, som kan forefalde for nogle af Vordingborg Folk vil ickun blive enkelt, meget lidet og om kort tid intet, saa jeg ikke skønner, at nogen Fornøjelse i den for Kroholdet belovede aarlige Afgift 10 Rdl kan derfor være passende, men for at undgaa Ulejlighed af slette Folk, som ville søge at chikanere Gæstgiveren, naar han havde skænket et Glas Øl eller Brændevin for en af Vordingborg Købstads Indvaanere, som enten for at tage sig en Motion eller havde været inde for at se til deres Creaturer var kommen ind i Færgegaarden, var det godt, at samme blev indført i Bevillingen.

Og så endelig den 21. juni 1794 får Amtmanden brev fra Rtk. (Vordingborg & Tryggevalde Amt indkomne Breve):

Ved allernaadigste Resolution og Bevilling af 4. d. M. er Ejerne af Vordingborg Færgegaard Baronesse Iselin samt Kammerherre og Amtmand de la Calmette tilladt ved bemelte Færgegaard at lade holde Trakteurhus og Gæstgiveri saavel for Rejsende som for de af Vordingborg Købstads Indvaanere og andre, som sig der maatte indfinde, imod deraf at svare aarlig til den kgl. Kasse 10 Rdl samt under de for deslige Trakteurhuse sædvanlige Vilkaar. Denne allernaadigste Resolution og Bevilling have vi ikke skullet undlade herved tjenstlig at communicere Hr. Kammerherre og Amtmand Bjelke til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse for Ejerne af Vordingborg Færgegaard saavel som og at den ommelte Bevilling her bør indløses med 12 Rdl 56 sk.

Iøvrigt er Amtsforvalter Reiersen i Vordingborg herfra idag bleven beordret at indfordre den bestemte Afgift 10 Rdl aarlig fra Bevillingens Dato at beregne og samme til Indtægt i hans Contributions-Regnskaber.

Som det fremgår af det foregående har indtægterne ved færgeriet ikke været for store og det har nok været nødvendigt at sikre sig, at transport ikke fandt sted uden om Færgegaarden. At dette er sket viser et brev, som Rtk. den 26. April 1794 sender til Amtmand Bjelke:

Ejerne af Vordingborg Færgegaard har ansøgt om Tilladelse til at anholde alle dem, som uberettiget besørger Transporten til Søs til Falster fra Vording-

borg og omliggende Bønderbyer, hvorpaa Kongen den 9. April 1794 har resolveret: " Vi tillade, at ved Vordingborg Færgegaard maa for herefter at forekomme Indpas i de Transporter hvortil Færgestedets Ejere alene er berettigede, forholdes som under 4/1-1743 og 3/3-1750 i Overensstemmelse med de Færgemændene i Vor Residentzstad Kiøbenhavn under 29. April 1684 givne Laugsartikler 1. og 5. post er befaleet, at nemlig de uberettigede som befindes deslige Transporter at foretage skulle bøde første gang 4 Rdl. anden gang dobbelt og tredje gang have deres Fartøj forbrudt, hvortil Rettens Middel skal være pligtig Færgestedets Ejere, saasnart Forseelsen lovlig er bevist efter Amtmandens Paategning og Foranstaltning med prompte Execution at være behjælpelig; hvorimod det dog bliver de Borgere og Bønder, som selv via tilladelige Baade uformeent sig deraf fremdeles til egen Fornødenhed at betjene, saalænge samme ikke til andre udlaanee og bortlejes eller bruges til nogen Slags Transport med Rejsende og andre Folk eller med Qvæg." - Dette communiceres Hr. Amtmand Bjelke til videre Efterretning for Ejerne af Vordingborg Færgegaard og øvrige Vedkommende.

Efter den langvarige reparation og ombygning af Færgegaard og Færger kunne der så den 30. maj 1794 foretages Synsforretning over det hele. Rasmus Hald var blevet antaget som Færgemand og med bevillingen til gæstgiveri skulle vel så være skabt en mulighed for, at en familie kunne ernære sig ved dette. Gennem postmesteren i Vordingborg fik han udbetalt sine tilgodehavender for fragter og Posternes befordring og alt blev revideret i Generalpostamtet, som den 18. oktober 1794 udsender skrivelse til diverse færgemænd i Danmark, bl. a. også til Rasmus Hald:

Da GpA til oplysning ved Revisionen har anset det nødvendigt at lade alle Vedkommende opgive, hvorpaa de har grundet de quartaliter indgivende Regninger over Fragter og Betalinger for Posternes Befordringer, saa ville De og med forderligste indberette paa hvilke Anordninger eller kgl. bevilgede Taxter De har bygget saavel de forhen som den for sidste Quartal under 28. f. M. indgivne Regning for Postens Befordring fra Vordingborg til Gaabense samt om en saadan Taxt maatte være indbefattet i en skreven og ej i en trykt kgl. Befaling, da deraf at indsende Genpart. - Endvidere bliver Dem hermed tilmeldt at de kongelige Postførere er under D. D. bleven paa-lagte bestandig paa Timesedlen at anføre med hvad Fær-

tøj samt med hvor mange Passagerer og Læs Gods Posten er bleven oversadt, hvilket De altsaa og ville behage som Færgemand at underskrive til fornøden Efterretning ved Revisionen.

GpA synes at ville inddrage de 20 Rdl, som var tilstået Færgemanden for Opsyn og Ansvar med det tiloversblevne Gods, som postføreren ikke kunne medtage i første omgang. Da det i midlertid var af stor betydning at bibeholde alle de goder, der engang var opnået, for at Færgemanden kunne ernære sig ved færgeriet, så tog Amtmand Calmette affære og indsendte en redegørelse dateret 12. februar 1795:

I Anledning af det mellem det kgl. GpA og Vordingborg Færgegaards Forpagter angaaende den ham af Collegiet tilkommende Betaling ventillerede, maatte det tillades mig, som Færgegaardens nærværende Ejer hermed at fremsætte de Grunde, paa hvilke jeg haaber at det kgl. GpA med mig vil finde det lige saa billigt som efter Omstændighederne nødvendigt, at bemelte Færgegaards Forpagter bliver tilstået fremdeles at nyde de hidindtil forundte Fordele, uden hvilke det ikke er muligt for ham at suttinere sig.

Da jeg for omtrent 5 Aar siden blev Ejer af bemelte Færgegaard var alt derved i saadan Tilstand, at ingen derfra kunne blive oversadt til Falster og Posten desformedelst i lang Tid maatte lade hente Fartøjer fra Gaabense for dermed at blive oversadt hvorved ikke alene han blev opholdt, men Godset tillige ofte udsat for at blive bedærvet, da Bygningerne var lige sa uduelige til dets Bevaring, som Fartøjerne til Transporten. Jeg blev derfor strax nødsaget til med store Bekostninger at lade saavel Fartøjerne som Bygningerne istandsætte og Broen ganske af ny opsætte og har siden den Tid uafsladelig vedligeholdt alt i forsvarlig Stand, saa at Posten nu derfra paa det forderligste og sikreste kan blive befordret til alle Aarets Tider og Godset, imedens han opholder sig der, fuldkommen bevaret. Denne Istandsættelse og Vedligeholdelse har medtaget og vil fremdeles aarlig udfordre saa betydelige Udgifter, at Færgegaardens Forpagtnings Afgift umulig derfor kan holde mig skadesløs, omendskønt den er bleven beregnet efter de Indkomster og Fordele, som bemelte Færgegaard hidtil har været tilstået og til det højeste, som Forpagteren derefter er i Stand til at svare, naar det skal blive ham muligt nogenlunde derved at have sit allernødterftige Udkomme. - Dersom nu altsaa de for

Godsets Bevaring og Paapasning hidindtil tilstaaede 20 Rdl aarlig skulle blive nægtet i Fremtiden eller han alene tilstaaes Betaling for Overførslerne efter Rescriptet af 10. Oktober 1729 hvorefter de betydeligste Indkomster flyder af at transportere Dyr, som for Færgemanden paa den anden Side, hvorfra Dyr hertil ideligen overføres, udgør en betydelig Summa, men derimod paa denne Side aldeles intet, da som bekendt ingen Dyr herfra did overføres, saa ville det blive ham umuligt at svare den accorderede Afgift, og da jeg som før anført med denne aarligen har tabt og taber ved Færgegaarden og altsaa ingenlunde deri kan give Afslag, kunne Følgen heraf ikke blive andet, end at han maatte frasige sig Forpagtningen og jeg - siden en anden i saa Fald lige saa lidt som han kunne deraf svare bemelte Afgift - se mig nødsaget til at bortsælge denne Ejendom for ikke derved aarligen at lide et altfor betydeligt Tab. Og den efterkommende Ejer ville sikkerligen ikke finde sig i med saa betydelig Tab og Bekostning, som jeg aarligen har haft, at vedligeholde det hele i forvarlig Stand, men snarere søge at indskrænke Bekostningerne efter Indtægten, hvorved Fartøjer og alt Tid efter anden rimeligvis igen ville forfalde og Overfarten fra dette Færgested omsider blive lige saa vanskelig og tilsidst umulig, som førend jeg deraf blev Ejer, saa at Hans Majestæt, for at se Posten befordret, til Slutning blev nødsaget til selv at tage dette Færgested til sig og med langt betydeligere Udgifter istandsætte og vedligeholde samme, end det som for Postens Befordring hidindtil er betalt.

Efter disse Oplysninger tvivler jeg ikke paa, at det kgl. ØPA jo finder det lige saa billigt i Henseende til mig som i sig selv nyttigere for Hans Majestæt, at Færgegaarden fremdeles bliver tilstaaet som hidtil Betaling efter Taxten i Rescript af 14. Maj 1734 og 14. April 1747 saavel som de i Steden for den frie Transport aarlig tilstaaede 20 Rdl og ligeledes de for Godsets Bevaring aarlig tillagte 20 Rdl. Og i Forventning heraf indstilles denne Sag saaledes til behagelig Overvejelse og Resolution.

Kiøbenhavn, 12. Februar 1795

G.B. von la Calmette

Med et uddrag af dette brev forestiller GpA derefter sagen for Kongen tilknyttet deres egne kommentarer:

Den Agopost, som ugentlig gaar frem og tilbage mellem København og Nakskov, maa paa denne Vej passere over Seen imellem Sjælland og Falster fra Vordingborg Færgegaard paa den sjællandske Side og fra Gaabense paa Falster. Det indtraffer ikke sjældent, at Posten maa formedelst indfaldende Stormvinde og haardt Vejr overlige ved disse Færgesteder og imidlertid maa Postgodset huses samt oppasses paa Færgegaardene og derfra siden nedkøres til Stranden. Forhen haver Færgegaardenes Besiddere ej fordrøet nogen Betaling for at have hin Aarsag og Ulejlighed med Postgodset, hvilket dog ikke kunne fordrøes som en Pligt af dem, men i den senere Tid haver de, nemlig Færgemanden i Vordingborg Færgegaard Rasmus Hald og Færgemanden ved Gaabense Ole Ottermohlen anholdt om Vederlag derfor, da de skal have tilforpagtet sig disse Færgesteder, den første af Cammerherre Calmette og den sidste af kgl. Rentescammer for saa høje Afgiftssummer, at de tror at skyldes sig selv at gøre Paastand paa en saadan Betaling. Ifølge Bevilling 6/4-1793 blev tilstaaet Rasmus Hald 20 Rdl aarlig og GpA mener, at disse 20 Rdl vil blive en Reglements-Udgift. Endvidere har Gaabense Færgemanden gjort Paastand om 40 Rdl for at huse Postgodset, men man har nu bragt det derhen, at han er tilfreds med 20 Rdl, som den anden Færgemand. Tidligere er Færgemændene tillagt 20 Rdl aarlig i steden for fri Porto af Breve og Pakker, som de for længere Tid siden var i Besiddelse af, men disse kunne ikke betragtes som noget tilstrækkeligt Vederlag for det ovenanførte.

Kongen approberer, at de 20 Rdl udbetales for Postgodsets Beværing, hvorefter GpA kan tilskrive Amtmand Calmette den 25. April:

Ligesom Hs. kgl. Majestæt under 14. ds. har bevilget at de 20 Rdl som Færgemanden ved Vordingborg Færgested er ved Skrivelse af 6. april 1793 indtil videre bleven tilstaaet, maa for bestandig udbetales ham, saa har man og foranstaltet, at han indtil videre og saalænge man ej finder sig anlediget heri at gøre nogen Forandring bliver udbetalt den samme Fragt, som han i den senere Tid har nydt for Postgodset, hvilket tjenstligt communiceres i Anledning af Deres Skrivelse af 12. Februar.

I GpA var man indstillet på at forbedre Posten og Godsæts Befordring og var lydher overfor indkomne forslag fra postmestre og andre, når de var velbegrundede og kunne anvendes uden at forringe økonomien. - I GpA-Arkiv C. 4. no. 776: Kontrakter vedr. Posterne og deres Befordring findes Original-Contrakt mellem Postvæsenet og Færgemand Rasmus Hald:

Imellem det kgl. GpA og Transportforvalteren Rasmus Hald i Vordingborg Færgegaard angaaende Postens Befordring med en holstensk Postvogn imellem Vordingborg og Køge

I.

Til forannævnte Postes Befordring bør Kontrahenten Transportforvalter Hald holde skikkelige og tilforladelige Postkarle, som altid bør være forsynede med anstændig og fuldkommen Postmundering samt gode Posthorn hvorudi Postkarlen maa være vant til lydeligen og ret at kunne blæse. Saa og holde dygtige Heste, som maa være fri for Kuller og alle andre Fejl, der gør dem udygtige til forsvarlig Postbefordring, paa det Posten uden noget Ophold sikkert kan vorde befordret.

II.

Ovennævnte Pakkepostes Befordring skal Sommer og Vinter, Nat og Dag, hvadenten Vejret maatte være ond eller god beforders i een Time pr. Mil imellem Vordingborg Færgegaard og Vindbyholt, men i 1½ eller højst i slet føre 1½ Time pr. Mil imellem sidste Sted og Køge med 4 dygtige Heste for en holstensk Vogn. Til Skifte paa denne Befordring overdrager GpA ham hermed 2de holstenske Postvogne, nemlig den ene, som nu allerede er i Brug paa ovennævnte Posttur, og en ny dito, som er henstaaende i GpA's Gaard her i Staden. Den førstnævnte af disse Vogne, som nu skal være i brøstfærdig Stand tilolixter Kontrahenten paa egen Bekostning at lade forsvarlig istandsætte, ligesom han og fremdeles paa egen Bekostning skal holde bemelte 2de Postvogne i god Stand, og naar de maatte være ubrugbare til Postens Befordring da selv ligeledes paa egen Regning anskaffe andre holstenske Vogne af samme Størrelse i hines Sted.

III

Paa bemelte holstenske Vogne skal Kontrahenten bestandig paatage indtil 1400 pund inclusive saavel Vinter som Sommer og naar Vægten maatte være 700 pund eller derunder, da nyder han ikkun Betaling for et par Heste, men naar Vægten er derover indtil 1400 pund, da erholder han Betaling for to par Hester

IV

Postkarlene maa under stor Straf ikke understaa dem at befordre

Breve, Pakker eller andet Posten Vedkommende, ikke heller uden Postførereens Tilladelse opholde sig nogensteds undervejs. Og skulle Postkarlene være ansvarlige til det paa Vognene modtagne Gods, ligesom det og er en Selvfølge, at saadan Postkarlenes Forpligtelse ikke befrier Contrahenten for lige Ansvar, da han i alle Henseender bør svare for Postkarlenes Handlinger.

V

For de af Postkarlene begaaede Forsæelser saavel som Postens Forsinkelaer, maa til Postcassen betales de Mulkter, som af GpA efter Omstændighederne nærmere bestemmes, for hvilke Mulkter Contrahenten ifølge den 4. post bliver ansvarlig imod Regres til Postkarlene, hvorimod GpA i Tilfælde at Postkarlene nøjagtig opfylder deres Pligter herved lover at lade dem udbetale paa Vordingborg Postkontor i Drikkepenge 6 sk for hver Tour mellem Vordingborg Hægegaard og Køge, samt for hver Par Heste, som Contrahenten i Forhold til Godsens Vægt efter den 3. Post nyder Betaling for

VI

For saadan Postens Befordring som forskrevet staar tilsiger GpA herved Contrahenten Transportforvalter Hald 3 Mk 8 sk d. om Sommeren og 4 Mk om Vinteren pr. Mil for hver Par Hester, hvorfor han i Forhold til Vægten efter den 3. Post nyder Betaling, hvilken Fragt imod vedberlig Quittering skal worde ham udbetalt paa Vordingborg Postcontoir ved hvert Quartals Udgang.

VII

Denne Contract tager sin Begyndelse Fredagen den 5. December næstkommende, da Contrahenten første gang beforder den fra Lolland ankomende Post til Kiøge; og skal samme fra Contrahentens Side staa ved Magt, uden at han maa opsige den, i 3de Aar til Aarets Udgang 1803, hvorimod GpA forbeholder sig endog i dette Tiderum at kunne opsige Contrahenten $\frac{1}{4}$ Aar forud. Efter bemelte 3 Aars Forløb staar der derimod Contrahenten frit for ligeledes $\frac{1}{4}$ Aar forud at opsige Befordringen.

VIII

Dersom GpA skulle finde for godt at opsige Contrahenten forinden $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb, skal han være pligtig at aflevere den her i GpA's Gaard modtagne nye Vogn i god og brugbar Stand, hvorimod han endog i dette Fald beholder den gamle Postvogn, men opsiges han først efter $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb, da beholder han begge Vognene.

Generalpostamtet d. 24. November 1800

Fisker Lange Monrad
(sign.)

Accepteret af Rasmus Hald (sign.)

I marts måned 1801 udløb Forpagtnings-kontrakten om Færgegården, men iflg. Rosenfeldt Godsarkiv, diverse Dokumenter illi A-L, Designation over Protokoller m.m. blev 10. marts 1801 udfærdiget og underskrevet ny Kontrakt hvorved Vordingborg Færgegaard m.m. er overdraget Rasmus Hald i Forpagtning til 11. marts 1809 imod en aarlig Afgift på 400 Rdl.

Og ved folketællingen i 1801 (Bind 81 pag 319) er beboerne i Færgegaarden:

Rasmus Hald	40	)	10	Færgemand
Cathrine Hansen	47	)		hans Kone
Hans Hald	15			deres Søn
+ 4 Tjenestefolk				

Niels Spor	37			Færgekarl
+ Familie				

Hendrich Christophersen	40			Færgekarl
+ Familie				

Hans Olsen	39			Færgekarl
+ Familie				

Den 17. maj 1802 akcepterede Rasmus Hald en ny aftale med GpA:

For 60 Rdl aarlig forbinder jeg mig herved til at befordre den agende lollandske Ridepost fra Vordingborg Færgegaard til Gasbense een gang ugentlig. Dog reserverer jeg mig aparte betalt, hvad jeg i Isvin-tre maa udgive for Transporten over Masnedø.

Rasmus Hald (sign)

Kontrakten om Postgodsets befordring til Køge udløb med udgangen af Aaret 1803, men den blev fornyet til at gælde fra 1/1-1804 til udgangen af Aaret 1806 dog med den Forandring i 3. Post, at Contractanten Hald skal uden Hensyn til Postens Vægt vorde godtgjort Betaling for de 2de Par Heste, hver gang han befordrer Posten. Han skal vedblive denne Contract i ovennævnte 3 Aar og opsige samme $\frac{1}{2}$ Aar forud, hvorimod GpA kan i denne Periode opsige Contracten med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel, og det blev accepteret af Rasmus Hald den 5. november 1803, Og i 1806 forlænges Kontrakten til udgangen af Aaret 1808 paa samme Betingelser dog saaledes, at Færgemand Hald fra 1. Januar 1807 tilstaaes 1300 Rdl Aarlig for denne Befordring, hvorefter der fra Januar 1809 kommer en ny Forpagter af Færgegården, med hvem der skrives kontrakt 17. December 1808.

Iflg. Sjællands Landstings Skøde-og Panteprotokol 1801-05 blev Aar 1802, den 15. Februar i København holdt Auktion over de Frue Baronesse Iseling og Frue Kammerherreinde Calmette tilhørende Stamgodser: Iselingen og Rosenfeldt samt Ejendommen Nygaards